

Z A T W I E R D Z A M
WOJEWODA PODKARPACKI

(-)

Małgorzata Chomycz - Śmigielska

S-I.9450.1.2014.EK

PODKARPACKI URZĄD WOJEWÓDZKI W RZESZOWIE
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

**Procedury postępowania interwencyjnego
w sytuacjach kryzysowych,
związanych z przemocą w rodzinie,
materiały instruktażowe, zalecenia –
dla osób realizujących te zadania.**

RZESZÓW 2014

Spis treści:

Nr rozdziału	Tytuł	Strona
	Spis treści	2
	Wstęp	4
I.	Podstawa prawna	5
II.	Przemoc w rodzinie - definicja	6
III.	Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska.	7
III. 1.	Formy przemocy.	7
III. 2.	Fazy cyklu przemocy.	8
III. 3.	Mity o przemocy w rodzinie.	10
IV.	Interwencja kryzysowa ukierunkowana na pomoc osobom pokrzywdzonym w związku z przemocą w rodzinie – zarys tematu.	13
V.	System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce.	19
VI.	Rodzaje pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy w rodzinie.	22
VII.	Podstawowe działania podejmowane w przypadku wystąpienia podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie.	23
VIII.	Model procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, wynikających z przemocy w rodzinie na terenie województwa podkarpackiego.	24
IX.1.	Schemat procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (założenia ogólne).	25
IX.1.A.	Postępowanie pracowników socjalnych w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.	26
IX.1.B.	Postępowanie pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.	29
IX.2.	Postępowanie Gminnych i Miejskich Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.	32
IX.3.	Schemat procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla instytucji służby zdrowia (założenia ogólne).	35
IX.3.A.	Postępowanie pracowników służby zdrowia w sytuacji uzyskania informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.	36
IX.4.	Schemat procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla instytucji oświatowych (założenia ogólne).	39
IX.4.A.	Postępowanie pracowników oświaty w sytuacji uzyskania informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.	40
IX.5.	Postępowanie przedstawicieli policji w sytuacji uzyskania informacji	43

	o stosowaniu przemocy w rodzinie.	
IX.6.	Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie dla Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	45
IX. 7.	Procedura: Zapewnienie przez ośrodki pomocy społecznej na terenie województwa podkarpackiego gotowości przystąpienia przez pracowników socjalnych do czynności interwencyjnych na telefoniczne wezwanie policjanta w sytuacji, gdy sprawca przemocy jest zatrzymany i rodzina wyraża potrzebę wsparcia ze strony pracownika socjalnego.	48
X.	Załączniki.	49
X.1.	Zasady postępowania z osobą doświadczającą przemocy.	49
X.2.	Zasady postępowania w sytuacji przemocy wobec dzieci.	51
X.3.	Procedura funkcjonowania telefonu informacyjnego dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej – 987.	52
X.4.	Wykaz Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	55
X.5.	Wykaz Ośrodków Interwencji Kryzysowej.	55
X.6.	Wykaz Ośrodków Pomocy Społecznej.	59
X.7.	Wykaz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.	63
X.8.	Wykaz Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych.	64
X.9.	Wykaz Punktów Konsultacyjnych, Punktów Interwencji Kryzysowej.	65
X.10.	Baza danych osób nadzorujących lub koordynujących na poziomie województwa realizację działań poszczególnych służb z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	73
X.11.	Lista organizacji z terenu województwa podkarpackiego, które w 2014 r. otrzymały dofinansowanie ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.	74
X.12.	Inne ważne telefony.	78
X.13	Lista superwizorów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie podkarpackim.	79
X.14	Baza teleadresowa Zespołów Interdyscyplinarnych.	80
X.15	Wykaz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom / rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.	91
X.16	Propozycje wzorów dokumentów dla Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, opracowane przez Zespół Roboczy ds. opracowania wzorów dokumentacji, powołany podczas posiedzenia Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych, które odbyło się w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie dn. 31.01.2013 r.	95
X.17	Wzory formularzy „Niebieskie Karty” – A, B, C, D.	110

Wstęp.

Zjawisko przemocy domowej stanowi od wielu lat poważny problem społeczny i jedno z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny, jak i poszczególnych jej członków.

Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej zostały rozdzielone pomiędzy samorząd gminny i powiatowy, a także administrację rządową i samorząd województwa. Ich zasadniczym celem jest stworzenie skutecznie działającego systemu pomocy osobom poszkodowanym w wyniku przemocy domowej oraz efektywne podejmowanie oddziaływań profilaktycznych w odniesieniu do rodzin zagrożonych tym zjawiskiem.

Opracowane „Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie, materiały instruktażowe, zalecenia – dla osób realizujących te zadania” powstały w oparciu o przepisy prawne określone w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Zawierają one w swojej treści m.in. definicję pojęcia przemocy w rodzinie, krótką charakterystykę tego zjawiska, zarys tematu dotyczącego działań, jakie powinny zostać podjęte w ramach interwencji kryzysowej ukierunkowanej na pomoc osobom poszkodowanym w wyniku przemocy w rodzinie, opis systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce oraz model procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla jednostek i służb podejmujących działania w tym zakresie.

Integralnym elementem procedury są załączniki. Znaczącą ich część stanowią wykazy, zawierające dane teleadresowe jednostek realizujących na terenie województwa podkarpackiego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zarówno załączniki, jak i sama Procedura podlegają aktualizacji – Procedura w miarę potrzeb, zaś załączniki nie rzadziej, niż raz do roku.

**Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej**

(-)

Monika Prokop

I. Podstawa prawna.

- ❖ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
- ❖ Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842).
- ❖ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259).
- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).
- ❖ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448).
- ❖ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 201, poz. 1334).
- ❖ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013.182 j.t. ze zm.).
- ❖ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.).
- ❖ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
- ❖ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2012.1356 j.t.).
- ❖ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).
- ❖ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2012.788 j.t.).
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M.P.2014.445).

II. Przemoc w rodzinie – definicja.

Przemoc domową należy zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Może być ona zarówno przyczyną, jak i skutkiem dysfunkcji w rodzinie.

Według definicji przyjętej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) **przemoc w rodzinie** należy rozumieć, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny¹, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.²

Z psychologicznego punktu widzenia **przemoc w rodzinie** to działanie:

- ❖ Intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny,
- ❖ Naruszające prawa i dobra osobiste ofiar,
- ❖ Wykorzystujące wyraźną asymetrię sił,
- ❖ Powodujące ból i cierpienie.

---

¹ Osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

III. Przemoc w rodzinie – charakterystyka zjawiska.

III. 1. Formy przemocy.

Przemoc w rodzinie jest działaniem intencjonalnym, zaplanowanym, ukierunkowanym na wyrządzenie drugiej osobie krzywdy, szkody, cierpienia. Dotyczy relacji z bliskimi, w której istnieje nierówny układ sił. Dochodzi do wykorzystywania władzy, siły fizycznej, psychicznej, materialnej przez silniejszego nad słabszym.

Przemoc w rodzinie może się objawiać w różnorodny sposób. Jej rodzaje i formy przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Rodzaje i formy przemocy.

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG POTENCJALNYCH ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielenie koniecznej pomocy i in.
PRZEMOC PSYCHICZNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantażowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności i in.
PRZEMOC SEKSUALNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, poniżanie możliwości, obśmiewanie, wymuszanie oglądania pornografii i powtarzania zachowań tam stosowanych, patologiczna zazdrość o zachowania seksualne, których nie ma i in.
PRZEMOC EKONOMICZNA (dotyczy dorosłych i dzieci)	Np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny i in.
ZANIEDBYWANIE (dotyczy dzieci i dorosłych)	Np. niezaspokajanie podstawowych potrzeb zarówno fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja itp.) jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, miłość, troska i in.)

III. 2. Fazy cyklu przemocy.

W pierwszych latach rozwijania się zjawiska przemocy w rodzinie występuje specyficzny cykl, składający się z trzech powtarzających się faz.

- ❖ **I faza** - narastania napięcia oraz agresji sprawcy. Każdy drobiazg wywołuje irytację osoby stosującej przemoc, najmniejsza rzecz jest powodem do awantury, sprawca staje się coraz bardziej niebezpieczny, prowokuje kłótnie. Osoba doświadczająca tego stanu stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Czasem, nie mogąc wytrzymać napięcia, sama prowokuje spięcie, by wreszcie mieć to za sobą. Następuje wówczas druga faza – gwałtownej przemocy.
- ❖ **II faza** – gwałtownej przemocy. Z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Osoba doświadczająca przemocy doznaje zranień fizycznych i psychicznych, znajduje się w stanie szoku. Stara się uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Odczuwa przerażenie, złość, bezradność, wstyd, traci ochotę do życia.
- ❖ **III faza** – tzw. „miodowego miesiąca”. Tutaj wszystko się zmienia. Gdy partner wyładował już swoją złość i zaczyna sobie zdawać sprawę ze swoich czynów, zmienia zachowanie. Tłumaczy się i usprawiedliwia, ma poczucie winy, okazuje skruchę, przeprosza, obiecuje poprawę, zaczyna okazywać ciepło i miłość, przynosi prezenty. Ofiara zaczyna wierzyć w zmianę oraz w to, że przemoc była jedynie incydentem. W tej fazie ofiary najczęściej decydują się na wycofanie skargi na sprawcę. Jednak wkrótce znów zaczyna się faza narastania napięcia i wszystko się powtarza. Z biegiem czasu skraca się długość „miodowego miesiąca”, a wydłuża czas trwania faz poprzednich, a ich dotkliwość jest coraz silniejsza.

U ofiar przemocy domowej, doświadczających zespołu zaburzeń stresu pourazowego i poddawanych intensywnej przemocy psychicznej, często rozwija się tzw. proces wiktylizacji, który zmienia poczucie tożsamości maltretowanej osoby. Traci ona podstawowe poczucie bezpieczeństwa i uporządkowania życia, zaufanie do siebie i zaczyna źle o sobie myśleć, pragnie wycofać się z normalnego życia, izoluje się od innych.

U części osób doświadczających przemocy pojawiają się tzw. wtórne zranienia, spowodowane niewłaściwymi reakcjami otoczenia, w tym instytucji powołanych do niesienia pomocy (ignorancja, pomniejszanie problemu, bezradność i in.). Pod wpływem takich reakcji otoczenia, powtarzania się aktów przemocy oraz na skutek małej umiejętności radzenia sobie z urazami, osoba krzywdzona zaczyna przystosowywać się do roli ofiary i przestaje się bronić. Często też obwinia się i przestaje oczekiwać poprawy sytuacji. Traci nadzieję

i poczucie godności. Czasem w ostatnim odruchu desperacji podejmuje zamach na swoje życie lub na życie sprawcy przemocy.

Jeżeli ofiara utrwalonej przemocy w rodzinie nie otrzyma pomocy z zewnątrz, jej szanse na wyrwanie się z pułapki i na uratowanie są niewielkie. Dlatego sprawą niezwyklej wagi jest prawidłowe działanie różnych instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy, aby uniknąć wtórnych zranień osoby doświadczającej przemocy.³

---

³ Opracowano na podstawie: J. Mellibruda „Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie”, w: „Przewodnik do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”.

III. 3. Mity o przemocy w rodzinie.

Wiele społeczeństw aprobuje przemoc w domu. Świadczą o tym chociażby powszechnie panujące mity, stereotypy, przysłowia i porzekadła utrudniające prawidłowe reagowanie na akty brutalności czy okrucieństwa wobec bliskich.

Wszystkie mity przekonują o słuszności braku reakcji ze strony świadków przemocy, ofiary zmuszają do milczenia, a sprawców utwierdzają w przekonaniu o bezkarności ich czynów.

Oto niektóre przykłady:

- ❖ „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa. Nikt nie powinien się wtrącać.”

Nieprawda

Przemoc, wykorzystywanie, bicie, krzywdzenie osób bliskich jest przestępstwem, tak samo groźnym i podlegającym karze jak przemoc wobec obcych. Fakt zawarcia małżeństwa, czy mieszkanie pod jednym dachem nie stanowi okoliczności zezwalającej na przemoc ani nie znosi odpowiedzialności za popełnianie czynów karnych przez prawo.

- ❖ „Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.”

Nieprawda

Przemoc w rodzinie występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia, czy sytuacji materialnej.

- ❖ „Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar.”

Nieprawda

Przemoc, to nie tylko działania pozostawiające siniaki, złamania czy oparzenia, to także poniżanie, obelgi, zmuszanie do określonych zachowań, grożenie, zastraszanie i in.

- ❖ „Jeśli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył.”

Nieprawda

Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie bez względu na to, co zrobił czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych.

- ❖ „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.”

Nieprawda

Przemoc domowa nie jest sprawą rodzinną, jest przestępstwem ściganym przez prawo. Policja jest powołana dla ochrony bezpieczeństwa osób, zapobiegania popełnianiu

przestępstw i ścigania sprawców, bez względu na to czy ofiara należy do rodziny sprawcy, czy nie.

❖ „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc.”

Nieprawda

Ofiary przemocy domowej zawsze próbują się bronić, ich działania są jednak mało skuteczne. Wypróbują różne, często nieracjonalne strategie obronne, które w konsekwencji powodują nasilenie przemocy.

❖ „To był jednorazowy incydent, który się nie powtórzy.”

Nieprawda

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy - przemoc się powtórzy. Policja zwykle jest wzywana w ekstremalnych sytuacjach, gdy przemoc ma już długą historię.

❖ „Gdyby naprawdę ofiara cierpiała odeszłaby od sprawcy.”

Nieprawda

Ofiary naprawdę cierpią, nikt nie lubi być bitym i poniżanym. To, że osoby doświadczające przemocy nie odchodzą od sprawcy wynika zwykle z ich zależności od sprawcy, z trudności mieszkaniowych, z przekonań odnośnie małżeństwa, z nacisków, jakim są poddawane ze strony samego sprawcy, a także rodziny, kolegów, sąsiadów.

❖ „Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.”

Nieprawda.

Nawet uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny dokonywane pod jego wpływem. Alkohol jedynie ułatwia stosowanie przemocy, sprawcy często piją po to, by znęcać się i bić swoich bliskich, a stanem nietrzeźwości próbują usprawiedliwiać swoje zachowania, by uniknąć odpowiedzialności.

❖ „Gwałt w małżeństwie nie istnieje.”

Nieprawda

Gwałtem jest zmuszenie drugiej osoby do obcowania płciowego, poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności przez jedną lub wiele osób, posługujących się siłą fizyczną, przymusem, nadużyciem władzy, podstępem lub wykorzystujących niemożność wyrażenia świadomej zgody przez daną osobę. Dotyczy

to także osób bliskich napastnika. Każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu nie odbiera tego prawa.

❖ „Osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie.”

Nieprawda

Nie ma bezpośredniego związku między przemocą a chorobą psychiczną. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugą osobą.⁴

---

⁴ Informacja: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia".

IV. Interwencja kryzysowa ukierunkowana na pomoc osobom pokrzywdzonym w związku z przemocą w rodzinie – zarys tematu.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań, podejmowanych na rzecz osób i rodzin, będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.⁵

Interwencja kryzysowa wobec problemu przemocy w rodzinie powinna charakteryzować się następującymi cechami:

- ❖ Charakter natychmiastowy pomocy – wynikający z konieczności reagowania na zagrożenie życia, zdrowia, narażenie własnych interesów. Cecha ta – działanie tak szybkie, jak to jest możliwe – uznawana jest za podstawową i niepodważalną.
- ❖ Dyspozycyjność – interwencja natychmiastowa, to często interwencja w miejscu krytycznych zdarzeń, w otoczeniu osoby w kryzysie, interwencja poza gabinetem. Obecność interwenta na miejscu zdarzenia to okoliczność gwarantująca nawiązanie współpracy interdyscyplinarnej, poznanie uwarunkowań kryzysu, przebiegu dotychczasowych działań, zasobów otoczenia, co nie tylko zwiększa efektywność interwencji, ale też działa prewencyjnie.
- ❖ Duża intensywność kontaktów w krótkim czasie – wymóg ten wynika przede wszystkim z dynamiki kryzysu – konieczności zaopiekowania się klientem w fazie chaosu, gwałtownej utraty równowagi psychicznej, okresie związanym z ryzykiem dekompensacji, zachowań destrukcyjnych, służy efektywności działań, ich ekonomice – wydajności. Ograniczenie czasu udzielanej pomocy do kilku – kilkunastu sesji, wynika z założeń interwencji jako pomocy doraźnej, ograniczonej w czasie wyłącznie do sytuacji związanej z zagrożeniem. Jedną z form intensyfikacji pomocy jest w interwencji kryzysowej pomoc stacjonarna – oferta tymczasowego schronienia.
- ❖ Relacja wsparcia społecznego – tzw. „podwiązanie” klienta w interwencji kryzysowej – oznacza tworzenie okazji do aktywizacji najbliższego otoczenia klienta, włączenie osób

---

⁵ Art. 47 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013.182 j.t. ze zm.)

bliskich (krewnych, przyjaciół, współpracowników) do opieki, sieci wsparcia, wspólnego rozwiązywania problemów sytuacji kryzysowej. Paradygmat wsparcia społecznego wynika z dynamiki kryzysu i mechanizmów przemocy domowej, które prowadzą często do wyobcowania poszkodowanych ze środowiska lub z zastosowanych wcześniej błędnych strategii ochrony (urlop w pracy, odesłanie osoby w kryzysie do domu w fazie ostrego kryzysu, ucieczka z domu, długoletnia izolacja). Z powyższej zasady wynikają konsekwencje praktyczne – wskazanie do angażowania przygotowanych merytorycznie wolontariuszy oraz paraprofesjonalistów do działań na rzecz klientów interwencyjnych.

- ❖ Buforowanie – zasada związana z dyspozycyjnością i relacją wsparcia, stanowi formę ochrony przed stresorami zwiększającymi ryzyko zaostrzenia lub przedłużenia reakcji urazowej. Polega na czasowym odcinaniu i izolowaniu osób od bodźców sensorycznych lub okoliczności wiążących się z punktu widzenia klienta z kryzysem, a także na przejmowaniu przez interwenta części kontaktów z osobami, które mogą (często nieświadomie) ranić, pogłębiając reakcję kryzysową poszkodowanego. Buforowanie polega także na powstrzymaniu klienta przed podejmowaniem zbyt pochopnych działań, przedwczesnych decyzji, które mogą być ryzykowne, a nawet szkodliwe, biorąc pod uwagę kondycję i możliwości osoby w kryzysie.
- ❖ Stawianie szybkiej, selektywnej diagnozy kryzysu – ocena zagrożeń poprzedzająca dalsze działania interwencyjne, dokonywana jest przez interwenta w jednym z pierwszych etapów postępowania. W sytuacji kryzysu wywołanego przemocą w rodzinie ważne jest ustalenie: gdzie jest sprawca, czy obecnie zagraża osobie doznającej przemocy, czy poszkodowana osoba może wrócić do domu. Waga interpretacji relacji, wyglądu, zachowania osoby, stanu mobilności dokonana przez interwenta jest ogromna, bowiem ten właśnie moment decyduje o podjęciu dalszych działań oraz wiąże się z możliwością odpowiednio wczesnego odkrycia ekstremalnych zagrożeń dla życia lub zdrowia klienta, jest też materiałem do budowania pierwszych planów działania. Szybka diagnoza związana jest z zadaniem formułowania problemu, często dokonywanym w sposób odmienny, niż to robi klient. Pełna odpowiedzialność za tę fazę interwencji spoczywa więc na interwencie.
- ❖ Koncentracja na problemie centralnym – jest to zasada zalecająca skupienie się na problemach decydujących o „tu i teraz” klienta. Wychodząc z założenia, że interwencja kryzysowa pełni w opiece psychologicznej i pracy socjalnej rolę „pogotowia ratunkowego”, słuszne jest skoncentrowanie się na problemach ryzykownie zaostrzających stan poszkodowanych, a w pozostałych czynnościach, związanych

z rozwiązywaniem problemów – kierowanie do wyspecjalizowanych służb, instytucji lub ośrodków zajmujących się terapią kryzysu.

- ❖ Ochrona i wzmacnianie „ja” klienta – wzmacnianie jego poczucia wartości, wiary w siebie, odwołanie się do zasobów, znanych i z powodzeniem stosowanych strategii rozwiązywania kryzysu, stanowi o fundamencie interwencji kryzysowej.
- ❖ Zastosowanie krótkoterminowych technik interwencyjnych – wykorzystanie metod służących opanowaniu skutków urazu powodującego kryzys, w zależności od stanu mobilności, z uwzględnieniem pozostałych specyficznych cech interwencji.⁶

Przykładowy model interwencji kryzysowej wg R. K. James`a i B. E. Gilliland`a.

Model ten stanowi względnie prosty i wydajny model interwencji. Metoda jest zorientowana na działanie, oparta na sytuacji, umożliwiającą wykorzystanie umiejętności pracownika w sposób płynny i elastyczny. Cała procedura interwencji dokonuje się „pod parasolem” ciągłej oceny dokonywanej przez interwenta.

Pierwsze trzy kroki:

1. zdefiniowanie problemu,
2. zapewnienie bezpieczeństwa klientowi,
3. wspieranie,
to aktywność o przewadze słuchania nad działaniem.

Końcowe trzy kroki:

4. rozważenie możliwości,
5. układanie planów,
6. uzyskanie zobowiązania klienta,
są aktywnościami o przewadze działania po stronie pracownika.

Sześćoetapowy model interwencji stanowi oś, wokół której buduje się konkretne działania w zależności od rodzaju kryzysu. Poszczególne kroki modelu są zaprojektowane tak, by stanowił on zintegrowany proces rozwiązywania problemu. Nie są one kolejne, ale przenikają się.

Ad 1) Krok pierwszy – zdefiniowanie problemu.

Pierwszym krokiem jest określenie i zrozumienie problemu z punktu widzenia klienta. Dopóki interwent nie zobaczy sytuacji tak, jak widzi ją klient, wszelkie strategie i procedury, jakich mógłby użyć, mogą być nieistotne i bez wartości dla klienta.

---

⁶ Opracowano na podstawie materiałów PARPA.

W trakcie procesu interwencji kryzysowej pomagający ukierunkowują swoje słuchanie i działania zgodnie z dyktatem definicji problemu (co jest problemem, uwikłania).

Jako pomocne w określeniu problemu zaleca się, aby sesja interwencyjna rozpoczynała się od praktykowania przez interwenta podstawowych umiejętności słuchania, wyrażających empatię, autentyczność, akceptację, pozytywny stosunek.

Ad 2) Krok drugi – zapewnienie bezpieczeństwa klientowi.

Prowadzący interwencję przez cały czas stosowania procedur musi dbać przede wszystkim o bezpieczeństwo klienta. Bezpieczeństwo definiuje się, jako minimalizację zagrożenia fizycznego i psychicznego klienta dla siebie i innych ludzi.

Jakkolwiek bezpieczeństwo stanowi formalnie drugi krok w procedurze, to jednak „stosujemy” go bardzo płynnie, albowiem bezpieczeństwo klienta jest pierwszą troską w czasie interwencji kryzysowej. Dbanie o bezpieczeństwo klienta powinno być naturalną częścią myślenia i zachowania interwenta.

Ad 3) Krok trzeci – wspieranie.

Krok ten kładzie nacisk na komunikowanie klientowi, że pracownik / interwent jest osobą, która się troszczy o niego.

Osobą dostarczającą wsparcia jest interwent. Oznacza to, że musi być zdolny do zaakceptowania w bezwarunkowy, pozytywny sposób wszelkich swoich klientów, niezależnie od tego, czy oni mu się odwzajemnią, czy nie.

Interwent, który rzeczywiście może dostarczyć wsparcia klientom w kryzysie, to ktoś, kto jest zdolny do zaakceptowania i zobaczenia wartości osoby, której nikt inny nie akceptuje i nie ceni.

Ad 4) Krok czwarty – rozważenie możliwości.

Krok ten dotyczy sprawy często zaniedbywanej zarówno przez klientów, jak i pomagających – eksploracji szerokiego spektrum wyborów możliwych dla klienta.

Często immobilni klienci nie sprawdzają odpowiednio swych najlepszych opcji. Niektórzy, będąc w kryzysie uważają, że nie istnieje dla nich żadna opcja.

W tym kroku efektywny interwent pomaga klientowi rozpoznać, że istnieje dla niego wiele wyborów, że niektóre z nich są lepsze od innych.

Istnieją różne sposoby myślenia o alternatywach:

- różne rodzaje wsparcia sytuacyjnego – mogące stanowić znakomite źródło pomocy / ludzie znani klientowi w przeszłości lub obecnie, tacy, których może obchodzić to, co się z nimi dzieje,

- mechanizmy radzenia sobie – to te działania, zachowania lub zasoby środowiskowe, które klient może wykorzystać do pomocy w przejściu przez aktualny kryzys,
- pozytywne, konstruktywne wzorce myślenia klienta – sposoby myślenia, mogące istotnie zmieniać widzenie problemu przez niego i obniżać poziom lęku.

Interwent, będący w stanie obiektywnie analizować i sprawdzać różne alternatywy z tych trzech perspektyw może być bardzo pomocny ludziom, czującym się źle i myślącym, że nie mają żadnego wyboru.

Efektywny pracownik kryzysowy może myśleć o nieskończonej ilości alternatyw mogących znaleźć zastosowanie do kryzysu klienta, lecz dyskutować tylko niektóre z nich. Klienci w kryzysie nie potrzebują bardzo wielu możliwych wyborów – potrzebują właściwych wyborów, realistycznych w ich sytuacji.

Ad 5) Krok piąty – układanie planów.

Jest logiczną konsekwencją poprzedniego kroku.

Planowanie działania – poszczególnych jego etapów, powinno stwarzać możliwość odbudowania emocjonalnej równowagi klienta.

Plan powinien:

- identyfikować dodatkowe osoby, grupy czy inne możliwości uzyskania bezpośredniego wsparcia,
- dostarczyć mechanizmów radzenia sobie – czegoś konkretnego i pozytywnego dla klienta, by mógł to zrobić teraz (optymalna różnica), określonych kroków w działaniu, które klient może rozpoznać, jako własne.

Plan powinien również:

- koncentrować się na systematycznym rozwiązywaniu problemu klienta przez niego samego,
- być realistycznie sformułowany w terminach oraz zdolności radzenia sobie przez klienta,
- może również zawierać elementy współpracy pomiędzy klientem a interwentem (co klient – co interwent).

Powodem realizacji planu przez klienta ma być odzyskanie przez niego poczucia kontroli i zabezpieczenie się od wejścia w zależność od osób wspierających (interwenta kryzysowego).

Ad 6) Krok szósty – uzyskanie zobowiązania klienta.

Stanowi logiczną kontynuację kroku piątego. Sprawa kontroli klienta i jego autonomii stosuje się też do procesu pozyskiwania odpowiedniego zobowiązania. Jeżeli etap piąty jest zrealizowany prawidłowo, uzyskanie zobowiązania powinno być łatwe.

W trakcie realizacji tego kroku interwent powinien wyraźnie demonstrować odpowiedzialność za realizację swojej części planu, jeśli przyjęto wariant zakładający współpracę.

Troską interwenta powinno być uzyskanie uczciwego, bezpośredniego, właściwego zobowiązania, zanim zakończy sesję interwencji kryzysowej.⁷

---

⁷ R. K. James, B.E. Gilliland „Strategie interwencji kryzysowej. Pomoc psychologiczna poprzedzająca terapię”, PARPA

V. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce.

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Polsce jest systemem, w którym skorelowano ze sobą wiele różnych działań o charakterze prawnym i administracyjnym, których wspólnym celem jest ochrona osób przed przemocą w rodzinie.

Podstawowymi aktami prawnymi odnoszącymi się do sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz określającymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Lata 2014 – 2020 przyjęty uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M.P.2014.445).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- ❖ opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- ❖ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- ❖ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- ❖ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.⁸

Jako zadania własne powiatu ustawa wymienia w szczególności:

- ❖ opracowanie i realizację powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- ❖ opracowanie i realizację programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania

---

⁸ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- ❖ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- ❖ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.⁹

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- ❖ tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- ❖ opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.¹⁰

Ponadto do zadań własnych powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej należy prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, które również wykonują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.¹¹

Do zadań własnych samorządu województwa należy w szczególności:

- ❖ opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ❖ inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ❖ opracowywanie ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- ❖ organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.¹²

Do zadań Wojewody należy:

- ❖ opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń, procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla osób realizujących te zadania,

---

⁹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

¹⁰ j.w.

¹¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013.182 j.t. ze zm.), art. 19 pkt 12.

¹² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

- ❖ monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- ❖ powoływanie i odwoływanie Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- ❖ monitorowanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy pomocy Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- ❖ nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i województwa,
- ❖ kontrola realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umów z organami administracji rządowej i samorządowej.¹³

---

¹³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

VI. Rodzaje pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,
- zapewnienia bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Bezpośrednia pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie organizowana i realizowana jest na szczeblu gminnym i powiatowym, na podstawie opracowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

VII. Podstawowe działania podejmowane w przypadku wystąpienia podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 9 d ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,

zobowiązani są do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

Należy pamiętać, że do udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz wszczynania procedury „Niebieskie Karty” zobowiązane są wszystkie jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wszystkie jednostki policji, ochrony zdrowia i oświaty, wymienione w odpowiednich przepisach prawa.

Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”.

Podjęcie w/w działań nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Ponadto, zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

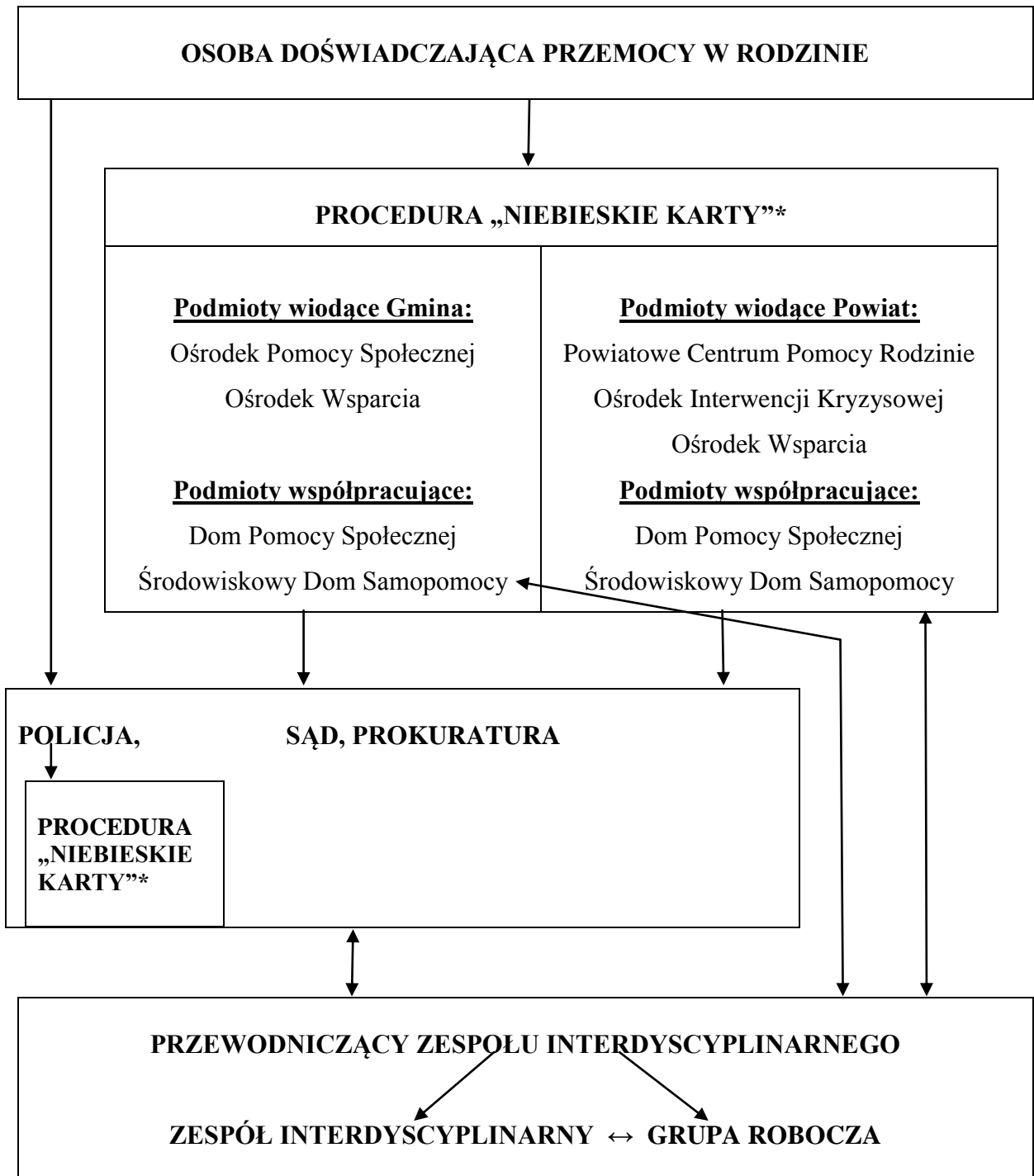
Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. Model procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, wynikających z przemocy w rodzinie na terenie województwa podkarpackiego.

Każda z instytucji zajmujących się pomocą osobom poszkodowanym w wyniku przemocy w rodzinie ma obowiązek opracowania własnych, wewnętrznych procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie oraz określić zasady współpracy z innymi instytucjami, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa oraz ogólnym schematem działań dla poszczególnych służb i instytucji przedstawionym w niniejszej procedurze.

IX. 1. Schemat procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (założenia ogólne).

* Procedurę „Niebieskie Karty” realizują wszystkie podmioty określone w art. 9 d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

IX. 1. A. Postępowanie pracowników socjalnych w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.

Źródła uzyskania przez pracownika socjalnego informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Samodzielne zgłoszenie się osoby doznającej przemocy w rodzinie z prośbą o pomoc.
- Zgłoszenie ze strony osoby prywatnej (sąsiad, członek rodziny, inna osoba).
- Zgłoszenie ze strony przedstawicieli służb i instytucji oraz organizacji pozarządowych.
- Powzięcie informacji o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania interwencyjne pracownika socjalnego:

W sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa osoby / osób doświadczających przemocy w rodzinie:

- Wezwanie policji,
- Wezwanie pogotowia ratunkowego,
- Zapewnienie miejsca w całodobowej placówce dla ofiar przemocy w rodzinie w tym np. w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie lub ośrodku interwencji kryzysowej,
- Niezwłoczne zawiadomienie policji lub prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, podjęcie decyzji wspólnie z policjantem i przedstawicielem służb medycznych o odebraniu dziecka z rodziny, celem umieszczenia u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Działania pracownika socjalnego, podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- Zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia

lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.

- W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
- Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
- Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa.
- Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
- Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
- Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

- Diagnostuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- Udziela kompleksowych informacji o:

- Możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- Formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
- Możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Zapewnia osobie co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie lub w ośrodku interwencji kryzysowej.
- Może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Inne działania pracownika socjalnego:

- Udzielanie wsparcia emocjonalnego, poradnictwo, w razie potrzeby – towarzyszenie podczas załatwiania spraw w instytucjach (prokuratura, policja, sąd i in.).
- Zawarcie kontraktu socjalnego.
- Umożliwienie skorzystania z poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, socjalnego, pedagogicznego.
- Planowanie – odpowiednio do potrzeb – pomocy pieniężnej lub rzeczowej.
- Przygotowanie do udziału w postępowaniu przed sądem oraz organami ścigania.
- Udzielanie informacji nt. instytucji i organizacji pomagających ofiarom przemocy.
- Zapewnienie wsparcia dzieciom, poprzez umożliwienie skorzystania z poradnictwa specjalistycznego lub skierowanie do placówki wsparcia dziennego.
- Monitorowanie sytuacji w rodzinie w trakcie istnienia problemu przemocy w rodzinie oraz po jego zakończeniu przez okres umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że przemoc w rodzinie już nie występuje.
- Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

IX. 1. B. Postępowanie pracowników Ośrodków Interwencji Kryzysowej w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.

Źródła uzyskania przez pracownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Samodzielne zgłoszenie się osoby doznającej przemocy w rodzinie z prośbą o pomoc.
- Zgłoszenie ze strony osoby prywatnej (sąsiad, członek rodziny, inna osoba).
- Zgłoszenie ze strony przedstawicieli służb i instytucji oraz organizacji pozarządowych.
- Powzięcie informacji o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania przedstawiciela Ośrodka Interwencji Kryzysowej, podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”, wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- Zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.
- W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
- Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

- Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa.
- Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
- Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
- Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.

Uwaga!

Czynności związane z wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”, tj. wypełnieniem formularza „Niebieska Karta – A” oraz przekazaniem formularza „Niebieska Karta – B” są wykonywane wówczas, gdy nie zostały wcześniej podjęte przez inną instytucję określoną w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nowe zdarzenia związane z przemocą w danej rodzinie są dokumentowane odpowiednio do zapisów zawartych w § 9 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Działania wspierające:

- Przyjęcie informacji.
- Diagnoza sytuacji osoby doznającej przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa jej lub dzieci pozostających pod jej opieką.
- Udzielanie specjalistycznej natychmiastowej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - krótkoterminowego schronienia w hostelu (maksymalnie do 3 miesięcy).
- Zapewnienie wsparcia dzieciom, poprzez umożliwienie skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w tym z pomocy psychologicznej lub skierowanie do placówki wsparcia dziennego.
- Udzielenie informacji na temat innych instytucji i organizacji pomagających osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Działania pomocowe:

- Udzielanie pomocy specjalistycznej: psychologicznej, prawnej, socjalnej i innej, ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie.
- Opracowanie indywidualnego planu bezpieczeństwa.
- Opracowanie wspólnie z klientem w porozumieniu z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej planu pomocy.
- Prowadzenie innych działań wspierających np. grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, konsultacji wychowawczych i in.
- Przygotowanie osoby / osób doświadczających przemocy w rodzinie do uczestnictwa w postępowaniu przed organami ścigania i sądem.
- Niezwłoczne powiadomienie policji lub prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.

Działania formalne:

- Niezwłoczne powiadomienie policji lub prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, jeśli nie została zainicjowana przez inne jednostki lub służby.
- Zgłoszenie sprawy do właściwego przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Prowadzenie działań interdyscyplinarnych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu związanego z przemocą w rodzinie, w tym diagnoza problemu przemocy w rodzinie.
- Ewaluacja efektów prowadzonej działalności.
- Prowadzenie dokumentacji wszelkich działań podejmowanych wobec klienta.

Działania podejmowane wobec osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie:

- Diagnoza problemu przemocy w rodzinie.
- Udzielenie informacji o możliwości udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz poinformowanie o miejscach, gdzie taki program jest realizowany.
- Udzielenie informacji na temat placówek terapii uzależnień (odpowiednio do potrzeb).
- Prowadzenie działań interdyscyplinarnych.

IX. 2. Postępowanie Gminnych i Miejskich Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.

Źródła uzyskania przez członka Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Samodzielne zgłoszenie się osoby doznającej przemocy w rodzinie z prośbą o pomoc.
- Zgłoszenie ze strony osoby prywatnej (sąsiad, członek rodziny, inna osoba).
- Zgłoszenie ze strony przedstawicieli służb i instytucji oraz organizacji pozarządowych.
- Powzięcie informacji o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania przedstawiciela gminnej / miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”, wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- Zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.
- W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
- Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

- Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa.
- Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
- Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
- Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.

W ramach procedury przedstawiciel Gminnej / Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania:

- Diagnostuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- Udziela kompleksowych informacji o:
  - Możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
  - Formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
  - Możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

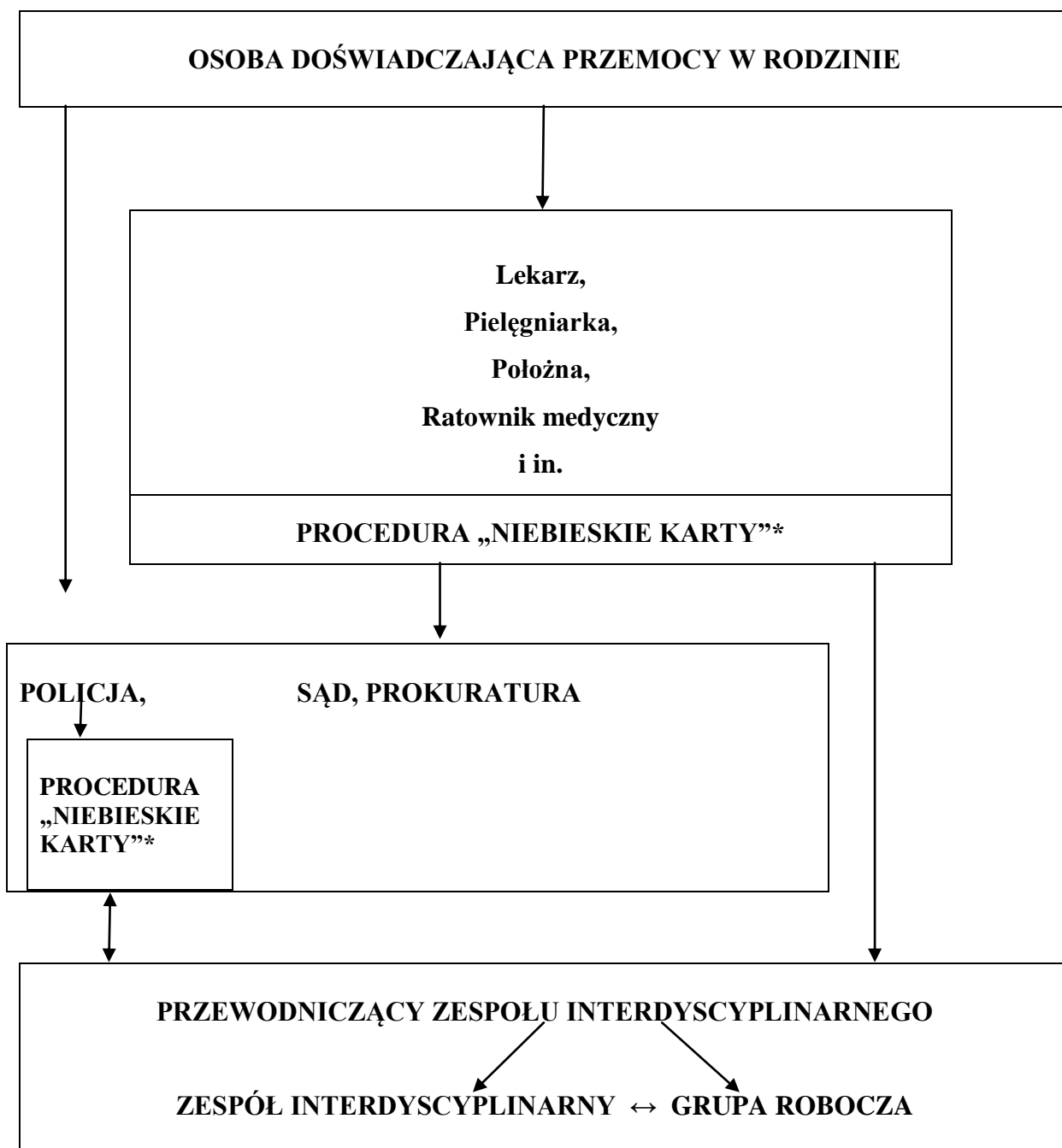
Inne działania członka G/MKRPA:

- Diagnoza sytuacji rodziny pod kątem występowania przemocy domowej w związku z nadużywaniem alkoholu przez członka rodziny.
- Udzielenie wsparcia emocjonalnego.
- Poinformowanie o przysługujących uprawnieniach.
- Przygotowanie do udziału w postępowaniu przed sądem oraz organami ścigania.
- Umożliwienie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej i in.
- Ustalenie planu bezpieczeństwa.
- Niezwłoczne zawiadomienie policji lub do prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

Niektóre działania podejmowane wobec sprawcy przemocy w rodzinie w związku z problemem alkoholowym:

- Niezwłoczne zawiadomienie policji lub do prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- W przypadku wychowywania w rodzinie dzieci, wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny.
- Wezwanie na rozmowę interwencyjną, poinformowanie o konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie oraz możliwościach uzyskania pomocy w postaci leczenia uzależnień oraz udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- W sytuacji stwierdzenia problemu uzależnienia współistniejącego z problemem przemocy w rodzinie:
  - Przeprowadzenie rozmowy motywującej do podjęcia leczenia odwykowego.
  - W razie zaprzeczania sprawcy o występowaniu problemu alkoholowego, skierowanie na badanie do biegłego, celem uzyskania właściwego orzeczenia o występowaniu uzależnienia.
  - Uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.
  - Skierowanie do skorzystania z pomocy specjalistów w punkcie konsultacyjnym, grupie AA, udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie i in.

IX. 3. Schemat procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla instytucji służby zdrowia (założenia ogólne).

* Procedurę „Niebieskie Karty” realizują wszystkie podmioty określone w art. 9 d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

IX. 3. A. Postępowanie pracowników służby zdrowia w sytuacji uzyskania informacji o występowaniu przemocy w rodzinie.

Źródła uzyskania przez pracownika służby zdrowia informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Powzięcie wiadomości o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania interwencyjne pracownika ochrony zdrowia:

- Wezwanie policji,
- Wezwanie pogotowia ratunkowego,
- Uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”,
- W sytuacji, gdy zachodzi konieczność natychmiastowego odizolowania dziecka, które doświadcza przemocy należy wezwać policję,
- W sytuacji, gdy dziecko znalazło się w szpitalu, lekarz może podjąć decyzję o jego zatrzymaniu na oddziale przy jednoczesnym zgłoszeniu tego faktu do Sądu Rodzinnego.

Działania przedstawicieli ochrony zdrowia wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

- Zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.

- W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
- Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
- Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa.
- Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
- Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
- Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.

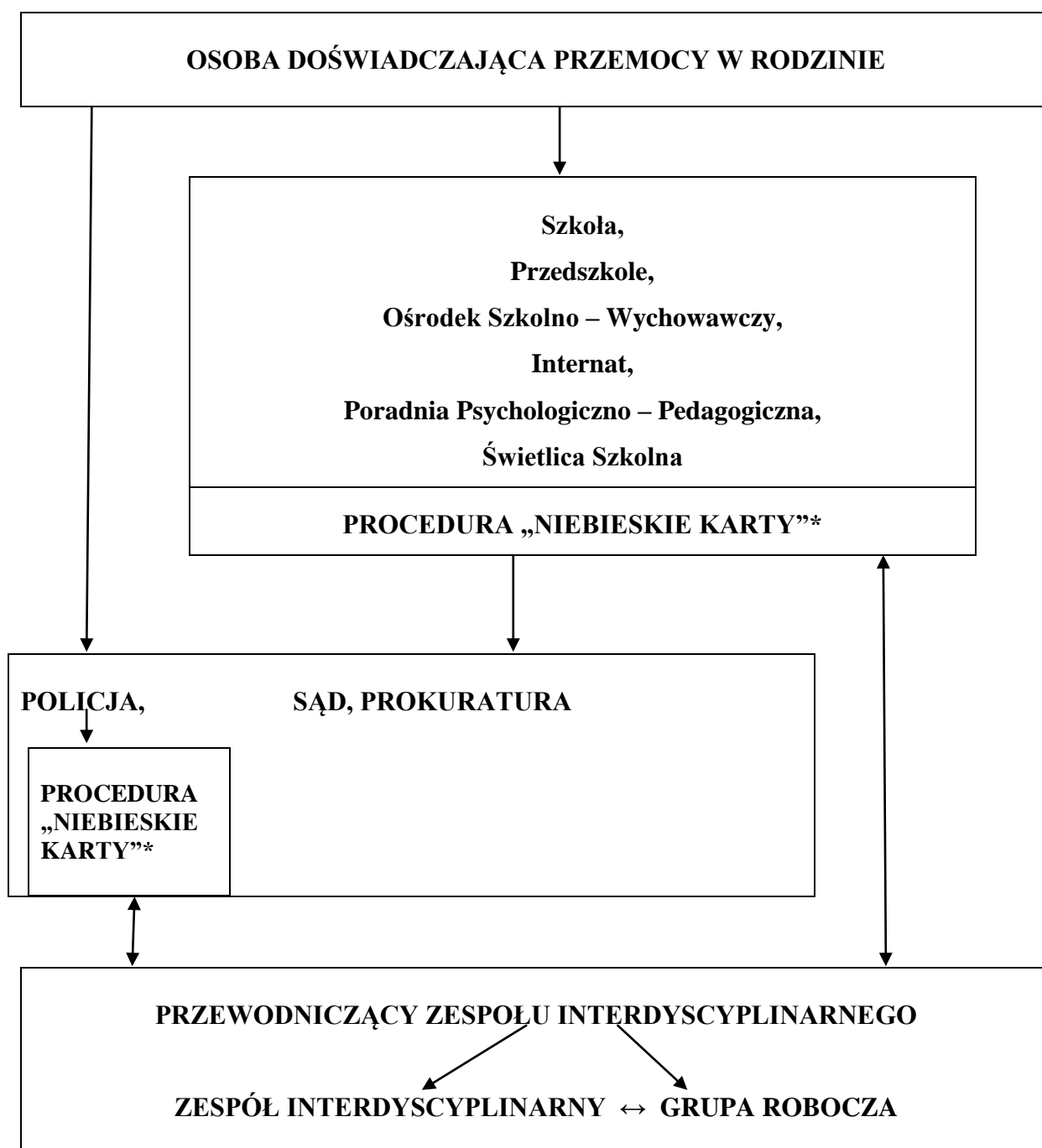
W ramach procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciel ochrony zdrowia:

- Każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- Wydaje bezpłatne zaświadczenie lekarskie o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta – A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.
- Przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny.

Inne działania przedstawicieli ochrony zdrowia:

- Niezwłoczne zawiadomienie policji lub prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

IX. 4. Schemat procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla instytucji oświatowych (założenia ogólne).

* Procedurę „Niebieskie Karty” realizują wszystkie podmioty określone w art. 9 d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

IX. 4. A. Postępowanie pracowników oświaty w sytuacji uzyskania informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.

Źródła uzyskania przez pracownika instytucji oświatowej informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Powzięcie wiadomości o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania przedstawicieli oświaty, podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

- Zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.
- W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
- Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
- Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa.

- Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
- Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
- Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciel oświaty:

- Udziela kompleksowych informacji o:
  - Możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
  - Możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- Może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci.
- Udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Inne działania pracownika oświaty:

- Poinformowanie o zaistniałej sytuacji dyrektora placówki oświatowej.

- Wezwanie do szkoły na rozmowę rodziców / opiekunów dziecka stosujących przemoc, poinformowanie o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy, przy absolutnym zachowaniu reguł bezpieczeństwa dziecka.
- Niezwłoczne powiadomienie policji lub prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- W sytuacji podejrzenia, że powrót dziecka do domu zagraża jego bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu – powiadomienie policji, celem przewiezienia dziecka w bezpieczne miejsce.
- W sytuacji konieczności zapewnienia pomocy lekarskiej – wezwanie pogotowia ratunkowego.
- Opracowanie planu pomocy dziecku i wdrożenie go do realizacji.
- Poinformowanie rodziców o podjętych działaniach na rzecz dziecka, wdrożenie rodzica niestosującego przemocy wobec dziecka lub innych „bezpiecznych” członków rodziny do współpracy.
- Poinformowanie rodzica stosującego przemoc w rodzinie o możliwości wzięcia przez niego udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Skierowanie pisma do sądu rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie oraz w miarę potrzeb do innych instytucji i służb.
- Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

IX. 5. Postępowanie przedstawicieli policji w sytuacji uzyskania informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.

Źródła uzyskania przez policjanta informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Powzięcie wiadomości o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania przedstawicieli policji, podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

- Udzielenie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym pierwszej pomocy,
- Niezwłoczne zorganizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeśli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- Podejmowanie, w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- Przeprowadzenie, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowy, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną, ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wezwanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,
- Przeprowadzenie w miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

Inne działania przedstawicieli Policji:

- Prowadzenie działań zgodnie z kompetencjami zawodowymi.
- Poinformowanie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie o możliwości wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy roboczej.

IX. 6. Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Źródła uzyskania przez pracownika Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie informacji o występowaniu przemocy w rodzinie:

- Samodzielne zgłoszenie się osoby doznającej przemocy w rodzinie z prośbą o pomoc.
- Zgłoszenie ze strony osoby prywatnej (sąsiad, członek rodziny, inna osoba).
- Zgłoszenie ze strony przedstawicieli służb i instytucji oraz organizacji pozarządowych.
- Powzięcie wiadomości o fakcie występowania przemocy w rodzinie w związku z wykonywanymi obowiązkami zawodowymi.

Działania pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie interwencyjnym:

- Zapewnienie schronienia osobie doświadczającej przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie.
- Ochrona w/w osób przed osobą stosującą przemoc.
- Udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej.
- Zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej – odpowiednio do potrzeb.
- Rozpoznanie sytuacji osoby doświadczającej przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa tej osoby lub jej dzieci pozostających pod jej opieką.
- Udzielenie innej pomocy niż w/w odpowiednio do potrzeb.

Działania pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie terapeutyczno – wspomagającym:

- Diagnoza problemu przemocy w rodzinie, dokonana przez zespół specjalistów: psychologa, pracownika socjalnego, pedagoga, prawnika oraz innych specjalistów.
- Opracowanie indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy.
- Udzielanie poradnictwa: psychologicznego, prawnego, socjalnego, medycznego.

- Prowadzenie grup wsparcia lub grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie.
- Zapewnienie dostępu do pomocy medycznej – odpowiednio do potrzeb.
- Ocena sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie wywiadu środowiskowego oraz informacji pozyskanych w trakcie kontaktów z dzieckiem przez specjalistów Ośrodka,
- Udzielanie dzieciom wsparcia lub pomocy psychologicznej oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej.
- Udzielanie konsultacji wychowawczych.

Działania pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych:

- Zabezpieczenie całodobowego okresowego pobytu dla nie więcej niż trzydziestu osób, z zastrzeżeniem, że liczba ta może ulec zwiększeniu, zależnie od możliwości lokalowych specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy rodzinie oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.
- Zabezpieczenie pomieszczeń do spania przeznaczonych maksymalnie dla pięciu osób, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej ofiary przemocy w rodzinie.
- Zabezpieczenie wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejsca do nauki.
- Zapewnienie ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób.
- Zapewnienie miejsca do prania i suszenia.
- Zapewnienie ogólnodostępnej kuchni.
- Zabezpieczenie wyżywienia, odzieży i obuwia oraz środków higieny osobistej i środków czystości – w sytuacji, jeśli dochód ofiary przemocy w rodzinie nie przekracza aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Działania formalne pracowników Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

- Powiadomienie policji lub prokuratora o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- Podjęcie pracy z klientem, zmierzającej do przygotowania go do składania zeznań i udziału w postępowaniu przed sądem.
- Prowadzenie dokumentacji wszelkich działań podejmowanych wobec klienta.
- Zgłoszenie problemu osoby / rodziny oraz informacji o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego na terenie gminy zamieszkania klienta.
- Współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w miejscu zamieszkania klienta.
- Ewaluacja efektów prowadzonej działalności.
- Monitorowanie sytuacji osób przebywających w Ośrodku przez pół roku po jego opuszczeniu, z możliwością wydłużenia tego okresu w zależności od sytuacji ofiary przemocy w rodzinie.

IX. 7. Procedura: Zapewnienie przez ośrodki pomocy społecznej na terenie województwa podkarpackiego gotowości przystąpienia przez pracowników socjalnych do czynności interwencyjnych na telefoniczne wezwanie policjanta w sytuacji, gdy sprawca przemocy jest zatrzymany i rodzina wyraża potrzebę wsparcia ze strony pracownika socjalnego.

Zasady postępowania:

Powiadomienie pracownika socjalnego przez policjanta następuje w dniu interwencji, bądź w przypadku dni wolnych od pracy - w pierwszy dzień roboczy po przeprowadzonej interwencji.

Pracownik socjalny odwiedza wskazaną rodzinę w pierwszy dzień roboczy po przeprowadzonej interwencji zakończonej zatrzymaniem sprawcy lub w przypadku dni wolnych od pracy – w następny dzień roboczy po uzyskaniu informacji o policyjnej interwencji zakończonej zatrzymaniem sprawcy, rozpoznając sytuację rodziny, jej potrzeby oraz udzielając niezbędnego wsparcia i pomocy.

Czynności prowadzi się do momentu faktycznego uruchomienia działań pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a następnie powinna nastąpić ich kontynuacja lub rozwinięcie w ramach tej procedury. Sugeruje się, aby pracownik socjalny podejmujący w/w oddziaływania był powoływany w skład grupy roboczej pracującej z daną rodziną.

W celu dokonania identyfikacji skali działań, jakie będą podejmowane przez ośrodki pomocy społecznej w ramach proponowanej procedury, wprowadzony zostaje **obowiązek dokonywania sprawozdawczości z prowadzonych czynności, raz na kwartał (do 15 dnia miesiąca po zakończeniu danego kwartału), w następującym układzie tabelarycznym.**

Tabela (wzór).

Czynności przeprowadzone przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w stosunku do rodzin, w związku z zatrzymaniem przez Policję osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie.

Nazwa Ośrodka Pomocy Społecznej	Miesiąc i rok	Liczba rodzin ogółem objętych pomocą / wsparciem ¹	Liczba wizyt / spotkań z poszczególnymi rodzinami objętymi pomocą / wsparciem ²	Zastosowane formy pomocy / wsparcia ³

¹ Dotyczy rodzin w których pracownik socjalny podjął interwencję, po zgłoszeniu przez policjanta, po policyjnej interwencji zakończonej zatrzymaniem sprawcy.

² Należy wpisać liczbę spotkań z każdą rodziną objętą pomocą (np. rodzina nr 1 - ... spotkań, rodzina nr 2 - ... spotkań, itd.).

³ Działania należy jednoznacznie opisać, odrębnie w odniesieniu do każdej rodziny wpisanej w kolumnie 4 (np. pomoc finansowa, rzeczowa, poradnictwo, pomoc w uzyskaniu mieszkania, skierowanie do SOW, OIK, wsparcie i in.)

X. Załączniki.

X. 1. Zasady postępowania z osobą doświadczającą przemocy.

Podczas rozmowy z osobą doświadczającą przemocy należy:

- a) Okazać jej szacunek i zrozumienie – decyzja o wezwaniu pomocy jest próbą przeciwstawienia się sprawcy, podejmowaną często w sytuacji skrajnego poczucia zagrożenia.
- b) Być uważnym na wszystkie sygnały, mogące świadczyć o stosowaniu przemocy, np. ślady pobicia, oznaki lęku, przerażenia, drżenie rąk, brak równowagi emocjonalnej, rozdrażnienie, płacz, apatia.
- c) Zapewnić, że jesteśmy tu, by jej pomóc.
- d) Uważnie wysłuchać relacji z przebiegu zdarzenia.
- e) Wyraźnie nazwać to, co ją spotkało przemocą – ważne jest, by osoby dowiedziały się, że to, czego doświadczają jest stosowaniem przemocy, a nie konfliktem, który można rozstrzygnąć, wymuszając na sprawcy obietnicę poprawy.
- f) Powiedzieć i okazać, że przemoc w rodzinie uznajemy za poważny problem, że jest ona traktowana przez prawo, jako przestępstwo.
- g) Powiedzieć, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec innych i że nic nie usprawiedliwia przemocy.
- h) Zapewnić ją, że nie jest winna temu, co się stało. Za przemoc odpowiedzialny jest sprawca. Osoby doświadczające przemocy domowej często całymi latami poddawane są przez sprawców specyficznemu „praniu mózgu”, którego celem jest przekonanie ofiar, że to ich wina, że na nic lepszego nie zasługują, że sprowokowały sprawcę.
- i) Dać im wsparcie i zapewnić, że prawo jest po ich stronie, że mają prawo się bronić, że są miejsca i ludzie, gdzie mogą uzyskać pomoc.
- j) Dostarczyć im konkretnych informacji, gdzie i jaką pomoc mogą uzyskać i zmotywować do skorzystania z oferty pomocowej, pozostawiając im decyzję o czasie i sposobie szukania pomocy, zaznaczając jednak, że im szybciej to zrobią, tym szybciej skończy się cierpienie. Ważne jest pokazanie różnych możliwości pomocowych.¹⁴

W czasie rozmowy z osobą doświadczającą przemocy nie wolno:

- a) Okazywać zniecierpliwienia, irytacji, złości.
- b) Obciążać jej odpowiedzialnością za to, co się wydarzyło.

---

¹⁴ Hanna Dorota Sasal „Niebieskie Karty. Przewodnik do procedury interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie”.

- c) Stawać po stronie sprawcy przemocy.
- d) Namawiać, by pogodziła się z sytuacją.
- e) Okazywać lekceważenia wobec faktu stosowania przemocy.
- f) Odmawiać pomocy do czasu, gdy nie złoży doniesienia o przestępstwie.
- g) Podważać wiarygodności ofiar.
- h) Namawiać do zmiany zachowania, jako gwarancji ustania przemocy.
- i) Mówić jej, że musi sama sobie poradzić.
- j) Obarczać ją odpowiedzialnością za to, co się stanie ze sprawcą po ujawnieniu przemocy.¹⁵

Podczas rozmowy z dzieckiem – ofiarą przemocy – dziecko powinno dowiedzieć się, że:

- a) To, co się stało nie jest jego winą.
- b) Żaden dorosły nie ma prawa go krzywdzić.
- c) Takie zachowanie dorosłych nie jest w porządku.
- d) To, co się stało jest złem, ale można to zmienić.
- e) Wierzymy mu i potrafimy pomóc.¹⁶
- f) Chcemy udzielić mu wsparcia.

---

¹⁵ Hanna Dorota Sasal „Niebieskie Karty. Przewodnik do procedury interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie”.

¹⁶ J.w.

X. 2. Zasady postępowania w sytuacji przemocy wobec dzieci.

W myśl § 5 rozporządzenia Rady ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności przeprowadza się w obecności:

- jego rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego,
- najbliższej osoby pełnoletniej (w sytuacji, gdy rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni są osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie),
- w miarę możliwości w obecności psychologa.

W przypadku uruchomienia procedury „Niebieskie Karty”, gdy oboje rodzice krzywdzą dziecko, powinien zostać powiadomiony sąd rodzinny. Sąd ma prawo wglądu w sytuację rodziny i podjęcia, w uzasadnionych przypadkach, decyzji o wyłączeniu reprezentacji dziecka przez jego rodziców. Dodatkowo może zostać ustanowiony opiekun prawny dziecka, który będzie reprezentował dziecko i jego interesy podczas prowadzenia procedury lub postępowania prowadzonego przez prokuraturę lub sąd.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej nie zamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej. Decyzję o odebraniu dziecka z rodziny pracownik socjalny podejmuje wspólnie z:

- funkcjonariuszem policji,
- lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

Pracownik socjalny może, zgodnie z art. 12 a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, żądać:

- udzielenia mu pomocy przez policję (art. 598¹⁰ Kodeksu postępowania cywilnego),
- usunięcia przez policję osób przeszkadzających w wykonaniu podjętej decyzji (art. 598¹¹ § 3 Kodeksu postępowania cywilnego).

Przy odbieraniu dziecka z rodziny pracownik socjalny powinien zachować szczególną ostrożność i uczynić wszystko, aby dobro dziecka nie zostało naruszone, a zwłaszcza, aby nie doznało ono krzywdy fizycznej lub moralnej (art. 598¹² § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania cywilnego).

X. 3. Procedura funkcjonowania telefonu informacyjnego dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie.

987

Zasady ogólne:

- numer telefonu 987 jest numerem alarmowym o charakterze informacyjno – koordynacyjnym,
- od dnia 01.09.2009 r. mogą z niego korzystać osoby uwikłane w problem przemocy domowej,
- numer jest bezpłatny dla osób dzwoniących z aparatów stacjonarnych, automatów / budek telefonicznych oraz telefonów komórkowych,
- działa całodobowo, przez cały rok kalendarzowy,
- w dniach i godzinach pracy Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, telefon jest odbierany najpierw przez pracownika Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, a następnie przełączany do pracownika Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, natomiast w pozostałych dniach i godzinach jego obsługę prowadzi wyłącznie Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- każda rozmowa jest rejestrowana, według specjalnie opracowanego formularza.

Oferta skierowana jest do:

- osób doznających przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy domowej,
- sprawców przemocy domowej, którzy podejmują decyzję o udziale w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej.

Zadania:

- informowanie o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy,
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy hostelowej, psychologicznej, socjalnej, prawnej i in.,
- informowanie o instytucjach i organizacjach pracujących ze sprawcami przemocy domowej.

Zakres udzielanych informacji:

Udziela się informacji o instytucjach pomagających osobom doświadczającym przemocy domowej oraz świadkom – zgodnie z bazą danych, którą dysponuje Wydział Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

Wskazywane są również miejsca, gdzie prowadzona jest praca ze sprawcami przemocy – w ramach programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Udostępniane są następujące informacje:

- Nazwa jednostki udzielającej pomocy osobom doświadczającym przemocy,
- Nazwa jednostki pracującej ze sprawcami przemocy,

W odniesieniu do w/w:

- Nr telefonu,
- Adres,
- Dni i godziny pracy,
- Zakres udzielanej pomocy.¹⁷

---

¹⁷ Opracowano w Wydziale Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie

X. 4. Wykaz Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

L.P.	Powiat	Nazwa jednostki	Adres	Tel., e-mail
1.	Powiat Leżajski	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowej Sarzynie	ul. Łukasiewicza 3 37-310 Nowa Sarzyna	17-2413813 e-mail: sownowasarzyna@vp.pl
2.	Powiat Leski	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie SOS w lesku	ul. Jana Pawła II 18 B 38-600 Lesko	13-4927252 13-4927253 e-mail: sos@starostwolesko.home.pl
3.	Powiat Przemyski	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach	Korytniki 14 37-741 Krasiczyn	16-6718594 e-mail: kontakt@sow-korytniki.pl, dyrektor@sow-korytniki.pl
4.	Powiat Tarnobrzeski	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gorzycach	ul. 11 Listopada 12 39-432 Gorzyce	15-8362370 15-8362759 e-mail: sowgorzyce@onet.eu cwirs@onet.pl

X. 5. Wykaz Ośrodków Interwencji Kryzysowej.

L.P.	Powiat	Nazwa jednostki	Adres, Tel oraz e-mail	Dni i godziny pracy OIK	Opis zakresu działania, udzielanej pomocy	1) Placówka całodobowa i całoroczna TAK / NIE 2) Liczba miejsc hostelowych.
1.	Bieszczadzki	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ustrzykach Dolnych	ul. Belska 22 38-700 Ustrzyki Dolne 13/ 4711080 wew. 55 665996444 pcpr@bieszczadzki.pl	Dyżury specjalistów od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.30 do 17.30.	1) Poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne, pedagogiczne. 2) Zapewnienie schronienia w hostelu	1) Działania prowadzone w wyznaczonych dniach i godzinach. Hostel - całodobowo i całorocznie. 2) 5 miejsc hostelowych.
2.	Dębicki	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Dębicy	ul. Gawrzyłowska 31 39-200 Dębica 14/ 6703342 oik@oik.debica.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00, hostel – całodobowo.	1. Wsparcie i pomoc psychologiczna. 2. Poradnictwo prawne. 3. Hostel dla osób wymagających natychmiastowego schronienia. 4. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. 5. Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy . 6. Poradnictwo rodzinne.	1) Placówka całodobowa i całoroczna. 2) 12 miejsc hostelowych.
3.	Jasielski	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle. Zespół do realizacji zadań ośrodka interwencji kryzysowej.	ul. Rynek 18 38-200 Jasło 13/ 4483440, 13/ 4485838 pcprjaslo@pcprjaslo.pl	Poniedziałek w godzinach od 11.00 do 17.00, wtorek w godzinach od 11.30 do 15.30, środa w godzinach od 11.30 do 15.30, czwartek w godzinach od 7.30 do 15.30, piątek w godzinach od 7.30 do 15.30.	Poradnictwo psychologiczne, psychopedagogiczne, prawne.	1) Działalność w wyznaczonych dniach i godzinach. 2) Brak miejsc hostelowych.
4.	Kolbuszowski	Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Niwiskach	36-147 Niwiska 431 Adres do korespondencji: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej ul. 11-go listopada 10 36-100 Kolbuszowa 17/ 7445717 tel. interwencyjny: 691 162 010 pcprkolb@op.pl	W godzinach pracy PCPR tj. od poniedziałku do piątku od 7.30 – 15.30. W razie potrzeby - całodobowo.	1. Schronienie w hostelu Ośrodka. 2. Konsultacje prawne. 3. Konsultacje terapeutyczne. 4. Praca socjalna. 5. Grupa wsparcia. 6. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	1) Działania prowadzone w godzinach pracy PCPR. Hostel – całodobowo i całorocznie. 2) Maksymalna liczba miejsc hostelowych – 10.
5.	Krośnieński	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie	ul. Bieszczadzka 1 38-400 Krosno Hostel: ul. Zadwór 15 38-400 Iwonicz Zdrój 13/ 4375732 pcpr_krosno@adres.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30, w ramach działania PCPR.	1. Praca specjalistów: 1) udzielanie natychmiastowej i doraźnej pomocy w sytuacjach kryzysowych; 2) prowadzenie specjalistycznego	1) Działania prowadzone w godzinach pracy PCPR. Hostel – całodobowo i całorocznie. 2) 4 miejsca

					<p>poradnictwa; 3) konsultacje dla mieszkańców powiatu w zakresie sytuacji kryzysowych i przemocy w rodzinie; 4) informowanie o prawach i uprawnieniach; 5) zabezpieczenie miejsca pobytu osobie/rodzinie; 6) organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie; 7) indywidualne plany wyjścia z kryzysu osób w trudnej sytuacji życiowej; 8) wspieranie podopiecznych w kontaktach z różnymi instytucjami. 2. Miejsca hostelowe.</p>	hostelowe.
6.	Krosno Miasto	Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie	<p>ul. Legionów 8 38-400 Krosno</p> <p>13/ 4202687 dik@moprkrosno.pl</p>	Poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od 7.30 do 15.30, środa od 7.30 do 18.00.	<p>1. Poradnictwo socjalne, prawne i psychologiczne. 2. Zapewnienie całodobowej opieki ofiarom przemocy podczas pobytu w hostelu.</p>	<p>1) Placówka całodobowa i całoroczna. 2) Pomieszczenia hostelowe dla 3 rodzin</p>
7.	Leżajski	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku	<p>ul. M.C. Skłodowskiej 8 37-300 Leżajsk</p> <p>17/ 2421300 pcprlezajsk@gmail.com</p>	Poniedziałek i wtorek w godzinach od 7.30 do 17.00, środa w godzinach od 7.30 do 14.30, czwartek i piątek w godzinach od 7.30 do 17.00.	<p>1. Podejmowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, celem przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie. 2. Udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz poradnictwa socjalnego i prawnego osobom będącym w kryzysie. 3. Prowadzenie działalności profilaktyczno-edukacyjnej. 4. Prowadzenie psychoterapii indywidualnej. 5. Prowadzenie powiatowego telefonu zaufania. 6. Prowadzenie grup wsparcia. 7. Przeciwdziałanie handlowi ludźmi.</p>	<p>1) Działania prowadzone w wyznaczonych dniach i godzinach. 2) Brak miejsc hostelowych.</p>
8.	Lubaczowski	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy	<p>ul. Mickiewicza 45 37-600 Lubaczów</p>	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do	<p>1. Udzielanie porad psychologicznych, pedagogicznych oraz</p>	1) Działalność w godzinach pracy PCPR.

		Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie	16/ 6329460 pcpr@lubaczow.powiat.pl	15.30.	socjalnych ofiarom przestępstw, w tym przemocy w rodzinie, ich rodzinom oraz świadkom zdarzeń. 2. Pomoc w przygotowaniu pism. 3. Kierowanie zgłaszających się osób do właściwych jednostek pomocowych. 4. Pomoc członkom rodzin pozostającym w trudnej sytuacji. 5. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie przemocy fizycznej i psychicznej. 6. Pomoc cudzoziemcom oraz ofiarom handlu ludźmi. 7. Współpraca z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz pomocy osobom pokrzywdzonym. 8. Prowadzenie Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.	2) Brak miejsc hostelowych.
9.	Łańcucki	Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łańcucie	ul. Piłsudskiego 70/5 37-100 Łańcut 17/ 2258028 pcprwlancut@poczta.onet.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00.	1. Poradnictwo. 2. Konsultacje psychologiczne. 3. Konsultacje pedagogiczne. 4. Porady prawne. 5. Psychoterapia.	1) Działalność w godzinach pracy PCPR. 2) Brak miejsc hostelowych.
10.	Niżański	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudniku nad Sanem	ul. Rzeszowska 35 37-420 Rudnik nad Sanem 15/ 6492186, 607302198 oikrudnikns@wp.pl	Całodobowo.	1. Poradnictwo psychologiczne, prawne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, duchowe. 2. Terapia indywidualna, par, rodzinna. 3. Grupa wsparcia.	1) Placówka całodobowa i całoroczna. 2) 10 miejsc hostelowych.
11.	Ropczycko-Sędziszowski	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lubzinie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach	39-102 Lubzina 47 17/ 2212566 poik@pcpr-ropczyce.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30 oraz całodobowo w przypadku korzystania z hostelu.	1. Interwencja kryzysowa. 2. Poradnictwo specjalistyczne. 3. Hostel dla osób doświadczających przemocy i osób w sytuacji kryzysu. 4. Realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla sprawców przemocy. 5. Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy. 6. Prowadzenie przyjaznego pokoju przesłuchań dzieci.	1) Działalność w wyznaczonych dniach i godzinach. Hostel – całodobowo. 2) 4 miejsca hostelowe.

					7. Edukacja i profilaktyka.	
12.	Rzeszowski	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnem	ul. Rzeszowska 5 36-051 Górnem 17/ 7728835 885696640 oik.gorno@poczta.fm oik@powiat.rzeszow.p 1	Placówka całodobowa i całoroczna.	1. Udzielanie osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji kryzysowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego i prawnego, a także w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy, bez względu na posiadany dochód. 2. Interdyscyplinarne działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, których celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie. 3. Prowadzenie działań profilaktycznych.	1) Placówka całodobowa i całoroczna. 2) 12 miejsc hostelowych.
13.	Rzeszów Miasto	Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie	ul. Skubisza 4 35-207 Rzeszów 17/ 8630205 sekretariat@mopsrzeszow.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 20.00. Hostel całodobowo.	1. Poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, prawne, rodzinne. 2. Schronienie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	1) Poradnictwo od poniedziałku do piątku w wyznaczonych godzinach. Hostel – całodobowo i całorocznie. 2) 21 miejsc hostelowych.
14.	Stalowowolski	Stalowowolski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej (SOWiK)	ul. Polna 18 37-464 Stalowa Wola 15/ 6425299 sowiik@sowiik.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 20:00 (pomoc ambulatoryjna i sesyjna). Praca ośrodka w ciągu tygodnia - całodobowo.	Interwencja kryzysowa, wsparcie osób doświadczonych przemocą, w tym interwencja poza siedzibą ośrodka. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, psychoedukacja, psychoterapia, w tym rodzinna, poradnictwo prawne.	1) Placówka całodobowa i całoroczna. 2) 12 miejsc hostelowych.
15.	Strzyżowski	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie	ul. Parkowa 4 38-100 Strzyżów Hostel: ul. Parkowa 3 38-120 Czudec 17/ 2765034 17/ 2761009 pcpr@strzyzow.un.pl	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30. Hostel całodobowo – po wcześniejszym ustaleniu z PCPR.	1. Pomoc osobom doświadczającym przemocy w formie schronienia. 2. Poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne.	1) Hostel dostępny całą dobę i w każdy dzień tygodnia. Administracja od poniedziałku do piątku od 7.30 do 15.30. 2) 4 miejsca hostelowe.

X. 6. Wykaz Ośrodków Pomocy Społecznej.

Lp.	Typ	Miejscowość	Kod	Ulica	Kierownik / Dyrektor	Telefon
1	MOPS	Rzeszów	35-025	ul. Jagiellońska 26	Luciana Rozborska	17 8533927, 17 8535753
2	MOPR	Krosno	38-400	ul. Piastowska 58	Jolanta Matys	13 4320459
3	MOPS	Przemysł	37-700	ul. Leszczyńskiego 3	Tomasz Baran	16 6752161 16 6750559, 60 lub 61
4	MOPR	Tarnobrzeg	39-400	ul. Dekutowskiego 8	Elżbieta Miernik - Krukurka	15 8230738, 15 8226097
5	GOPS	ADAMÓWKA	37-534	Adamówka	Janina Kimak	16 6229001 w.12
6	GOPS	BALIGRÓD	38-606	ul. Plac Wolności 13	Małgorzata Prach	13 4684077 w.43
7	MGOPS	BARANÓW SAND.	39-450	ul. Zamkowa 24b	Anna Szarama - Kulas	15 8118010
8	GOPS	BESKO	38-524	ul. Podkarpacka 5	Bożena Kandefer	13 4673318
9	GOPS	BIAŁOBRZEGI	37-114	Białobrzegi 4	Marzena Babiarez	17 2240353, 56
10	GOPS	BIRCZA	37-740	Ojca Św. Jana Pawła II 2	Wiesława Matusz	16 7336110, 606827398
11	MGOPS	BŁAŻOWA	36-030	ul. 3-go maja 15	Barbara Dulemba	17 2297002, 17 2301194
12	MOPS	BOGUCHWAŁA	36-040	ul. Tkaczowa 134	Maria Dług	17 8755260
13	OPS	BOJANÓW	37-433	ul. Parkowa 5	Maria Stanisławska	15 8708724
14	GOPS	BOROWA	39-305	Borowa 223	Renata Raimbaev	17 5815355
15	MGOPS	BRZOSTEK	39-230	ul. Mysłowskiego 7	Adam Ryndak	14 6808921
16	MOPS	BRZOZÓW	36-200	ul. Armii Krajowej 1	Bogdan Błaż	13 4341054
17	GOPS	BRZYSKA	38-212	Brzyska 11	Beata Pogorzelska	13 4460103
18	GOPS	BUKOWSKO	38-505	Bukowsko 290	Dorota Brejta	13 4674561 13 4674015 w. 38, 39
19	MGOPS	CIESZANÓW	37-611	ul. Rynek 1	Elżbieta Zarębska	16 6328680
20	GOPS	CISNA	38-607	Cisna	Iwona Irzyńska	13 4686354 w.63
21	GOPS	CHŁOPICE	37-561	Chłopice 149	Marta Zub	16 6240014
22	GOPS	CHMIELNIK	36-016	Chmielnik 50	Alicja Kręcidło	17 2296603
23	GOPS	CHORKÓWKA	38-458	Chorkówka	Jadwiga Barut	13 4313083 w. 43, 50
24	GOPS	CMOLAS	36-105	Cmolas 237 b	Bożena Kubik	17 7444440
25	GOPS	CZARNA B.	38-710	Czarna 74	Renata Stoch	13 4619009 w.36
26	GOPS	CZARNA D.	39-215	ul. Spółdzielcza 4	Urszula Pych	14 6761067
27	GOPS	CZARNA Ł.	37-125	Czarna 260	Ewa Moskwa	17 2262325, 24 w.141
28	GOPS	CZERMIN	39-304	Czermin 140	Janina Forczek	17 2506344, 45, 46, 47
29	GOPS	CZUDEC	38-120	ul. Starowiejska1	Maria Jamrozik - Skalska	17 7172164
30	MOPS	DĘBICA	39-200	ul. Akademicka12	Małgorzata Kędzior	14 6705006, 14 6813590 14 6813591
31	GOPS	DĘBICA	39-200	ul. Batorego 13	Małgorzata Szewczykowska	14 6803333
32	GOPS	DĘBOWIEC	38-220	Dębowiec 101	Janusz Czajka	13 4413028 w.42
33	GOPS	DOMARADZ	36-230	Domaradz 345	Grażyna Błażko	13 4347051
34	GOPS	DUBIECKO	37-750	Przemyska 10	Irena Kuzara	16 6766497
35	MGOPS	DUKŁA	38-450	ul. Kościuszki 4	Małgorzata Bielec	13 4329141
36	GOPS	DYDNIA	36-204	Dydnia	Teresa Szelest	13 4308136
37	MOPS	DYNÓW	36-065	ul. Rynek 2	Henryka Papiernik	16 6521286
38	GOPS	DYNÓW	36-065	ul. Ks. J. Ozoga 2	Dorota Polityńska	16 6521114
39	GOPS	FREDROPOL	37-734	Fredropol	Bożena Nuckowska	16 6179894
40	GOPS	FRYSZTAK	38-130	ul. Ks. Blajera 20	Janina Wiśniowska	17 2777925

41	GOPS	GAC	37-207	Gac 27	Agata Wróbel	16 6411429
42	GOPS	GAWLUSZOWICE	39-307	Gawłuszowice 5 a	Barbara Trzpis	17 2506432, 30, 31, 33
43	MGOPS	GŁOGÓW MLP.	36-060	ul. Fabryczna 17	Monika Bernat	17 8516961, 17 8517358
44	OPS	GORZYCE	39-432	ul. 3 Maja 4	Barbara Surowiecka	15 8362325
45	GOPS	GRĘBÓW	39-410	Grębów 943/1	Katarzyna Czerniec	15 8112717
46	GOPS	GRODZISKO DOLNE	37-306	Grodzisko Dolne 134	Andrzej Wikiera	17 2429134
47	GOPS	HACZÓW	36-213	Haczów	Stanisława Stepek	13 4391002
48	OPS	HARASIUKI	37-413	Harasiuki 112 a	Maria Kusz	15 8791364
49	GOPS	HORYNIEC ZDRÓJ	37-620	ul. Przyjaźni 5	Kazimiera Czerwonka	16 6313209, 16 6313455
50	GOPS	HYŻNE	36-024	Wyżne 628	Helena Słupek	17 2295003
51	GOPS	IWIERZYCE	39-124	Iwierzycze 80	Wiktoria Pazdan	17 7455079
52	OPS	IWONICZ-ZDRÓJ	38-440	Plac Dietla 2	Iwona Wójcik-Druciak	13 4350670
53	OPS	JAROCIN	37-405	Jarocin 150	Katarzyna Pawłowska	15 8713145
54	MOPS	JAROSŁAW	37-500	ul. Poniatowskiego 57	dyr. Stanisław Słota	16 6242762
55	GOPS	JAROSŁAW	37-500	ul. Piekarska 5	Maria Kulczycka	16 62486-30, 29
56	GOPS	JASZENICA ROSIELNA	36-220	Jasienica Rosielna 240	Urszula Brzuszek	13 4306005
57	MOPS	JASŁO	38-200	ul. Kochanowskiego 3	Dorota Lignar	13 4464328, 13 4437013
58	GOPS	JASŁO	38-200	ul. Słowackiego 4	Romana Wachel	13 4481357
59	GOPS	JAŚLIKA	38-485	Jaśliska 171	Kamila Kuchta	13 4310589
60	GOPS	JAWORNIK POLSKI	37-232	Jawornik Polski	Beata Bielańska	16 6514014 w.33
61	GOPS	JEDLICZE	38-460	ul. Rynek 5	Irena Wilusz	13 4484754
62	OPS	JEŻOWE	37-430	Jeżowe 136 a	Stanisława Czubat	15 8794900
63	GOPS	JODŁOWA	35-225	Jodłowa 1 A	Małgorzata Sztogrin	14 6833045
64	GOPS	KAMIEŃ	36-053	Kamień 287	Anna Sądej	17 8556061, 17 8556776
65	MGOPS	KANCZUGA	37-220	ul. M. Konopnickiej 2	Lucyna Choma	16 6426527
66	MGOPS	KOLBUSZOWA	36-100	ul. Obr. Pokoju 21a	Małgorzata Hariasz	17 2271133, 17 7863118
67	GOPS	KOŁACZYCE	38-213	Burmistrza Wiejowskiego 1	Danuta Pachana	13 4460530
68	GOPS	KOMAŃCZA	38-543	Komańcza 166	Renata Wyka	13 4677350
69	GOPS	KORCZYNA	38-420	Rynek 14	Elżbieta Sanecka - Płoszaj	13 4354037
70	GOPS	KRASICZYN	37-741	Krasiczyn 177	Elżbieta Gut	16 6718320
71	GOPS	KRASNE	36-007	Krasne 121	Wioletta Leszczyńska	17 8555930, 17 8555932
72	GOPS	KREMPNA	38-232	Krempna 32	Maria Wróbel	13 4414101
73	GOPS	KROŚCIENKO WYŻNE	38-422	ul. Sportowa 17	Lucyna Liput	13 4315300
74	OPS	KRZESZÓW	37-418	Rynek 2	Urszula Golec	15 8798255
75	GOPS	KRZYWCZA	37-755	Krzywcza 36	Grażyna Gajdzik	16 6711390
76	GOPS	KURYŁÓWKA	37-303	Kuryłówka 114	Alicja Kycia	17 2430044, 17 2438112
77	GOPS	LASZKI	37-543	Laszki 36	Józefa Buczkowska	16 6285024, 16 6285046
78	MGOPS	LESKO	38-600	ul. Parkowa 1	Iwona Kozak	13 4696651
79	MOPS	LEŻAJSK	37-300	Plac Jaszowskiego 6	Krzysztof Rutowicz	17 2420497
80	GOPS	LEŻAJSK	37-300	ul. Opalińskiego 2	Rozalia Marta Sroczyk	17 2406143, 42, 45
81	MOPS	LUBACZÓW	37-600	ul. Wyszyńskiego 4	Meder Renata	16 6329045
82	GOPS	LUBACZÓW	37-600	ul. Jasna 1	Maria Oleszycka	16 6322347, 16 6321684
83	GOPS	LUBENIA	36-042	Lubenia 131	Bogusława Skowron	17 8755099
84	GOPS	LUTOWISKA	38-713	Lutowiska 14	Małgorzata Prokopiak- Młynarczyk	13 4610055
85	MOPS	ŁAŃCUT	37-100	Piłsudskiego 9	Halina Babiarz	17 2253325

86	GOPS	ŁANCUT	37-100	ul. Mickiewicza 2a	Halina Sieczkowska	17 2256257
87	OPS	MAJDAN KRÓLEWSKI	36-110	Rynek 1a	Józefa Zięba	15 8471046
88	GOPS	MARKOWA	37-120	Markowa 1399	Cecylia Cwynar	17 2265447
89	GOPS	MEDYKA	37-732	Medyka 288	Renata Muszak	16 6715375
90	MOPS	MIELEC	39-300	ul. Łukasiewicza 1c	Zdzisław Czajka	17 5835556
91	GOPS	MIELEC	39-300	ul. Głowackiego 5	Zofia Błach	17 7175250
92	GOPS	MIEJSCE PIASTOWE	38-430	ul. Dukielska 14	Lucyna Baran	13 4309742, 13 4353012
93	MGOPS	NAROL	37-610	ul. Kościelna 1	Monika Rybka	16 6317032
94	GOPS	NIEBYLEC	38-114	Niebylec 18	Jacek Kozdraś	17 2773046
95	MOPS	NISKO	37-400	ul. 3-go Maja 10	Krystyna Wszolek	15 8412773, 15 8415664
96	GOPS	NIWISKA	36-147	Niwiska 430	Barbara Czachor	17 2279342
97	MGOPS	NOWA DĘBA	39-460	ul. M. Reja 3	Leszek Mirowski	15 8463494
98	MGOPS	NOWA SARZYNA	37-310	ul. Łukasiewicza 2	Mirosław Przewoźnik	17 7178169, 59
99	GOPS	NOWY ŻMIGRÓD	38-230	ul. Mickiewicza 2	Halina Pietruś	13 4482621
100	GOPS	NOZDRZEC	36-245	Nozdrzec 224	Dorota Pomykała	13 4398164
101	MGOPS	OLESZYCE	37-630	ul. Mickiewicza 12	Agnieszka Sopol	16 6315132
102	GOPS	OLSZANICA	38-722	Olszanica 81	Barbara Darasz	13 4617373 w. 42,48,58
103	GOPS	ORŁY	37-716	ul. Przemyska 3	Małgorzata Bachurska	16 6712684
104	GOPS	OSIEK JASIELSKI	38-223	Osiek Jasielski	Józefa Romanek	13 4420005 w.31
105	GOPS	OSTRÓW	39-103	Ostrów 225	Barbara Borowiec	17 7451160 w. 314
106	GOPS	PADEW NARODOWA	39-340	ul. Ks. Jana Kica 8	Maria Król	15 8119314, 18
107	GOPS	PAWŁOSIÓW	37-500	Pawłosiów 88	Iwona Pajda	16 6220388, 63
108	OPS	PILZNO	39-220	Rynek 33	Zofia Uriasz	14 6761851, 14 6761852
109	GOPS	PRUCHNIK	37-560	ul. Rynek 1	Zofia Wälczyńska	16 623-61-16
110	MGOPS	PRZECLAW	39-320	ul. Kilińskiego 7	Lucjan Łazarz	17 581-32-99
111	GOPS	PRZEMYŚL	37-700	ul. Borelowskiego 1	Ryszard Wołoszyn	16 6700319
112	MOPS	PRZEWORSK	37-200	ul. Krakowska 30	Anna Darecka	16 6487216
113	GOPS	PRZEWORSK	37-200	ul. Bernardyńska 1a	Barbara Oleksiewicz	16 6489889
114	GOPS	PYSZNICA	37-403	ul. Wolności 320	Teresa Kudłacik	15 6425265
115	GOPS	RADOMYŚL N. SANEM	37-455	ul. Mickiewicza 25	Magdalena Nowak-Wojtala	15 8454305
116	GOPS	RADOMYŚL Wielki	39-310	ul. Rynek 32	Bożena Zaskalska	14 6811422
117	MOPS	RADYMNO	37-550	ul. Lwowska 20	Agnieszka Andruszko	16 6281273
118	GOPS	RADYMNO	37-550	ul. Lwowska 38	Tomasz Baran	16 6281005
119	GOPS	RAKSZAWA	37-111	Rakszawa 506	Krystyna Kielbasa	17 2249251
120	GOPS	RANIŻÓW	36-130	Rynek 6	Józefa Kochanowicz	17 2285506
121	GOPS	ROKIETNICA	37-562	Rokietnica 681	Helena Strzelec	16 6221322
122	MGOPS	ROPCZYCE	39-100	ul. Krótka 1	Joanna Jordan	17 2218494
123	GOPS	ROŻWIENICA	37-565	Roźwienica 1	Zofia Kaciuba	16 6226710
124	OPS	RUDNIK N. SANEM	37-420	ul. Kilińskiego 19	Władysława Binkowska	15 8762795
125	GOPS	RYMANÓW	38-480	ul. Dworska 42	Danuta Penar	13 4355308
126	MOPS	SANOK	38-500	ul. Zamkowa 30	Andrzej Rychlicki	13 4608030
127	GOPS	SANOK	38-500	ul. Kościuszki 23	Edyta Dziadosz	13 4656584
128	MGOPS	SĘDZISZÓW MLP.	39-120	ul. 3-go Maja 25	Zdzisława Świder	17 2216588
129	MGOPS	SIENIAWA	37-530	ul. Rynek 1	Małgorzata Gnida	16 6227301 w.27
130	GOPS	SKOŁYSZYN	38-242	Skolyszyn 317	Joanna Dopart	13 4491026

131	MGOPS	SOKOŁÓW MŁP	36-050	ul. Rynek 10	Teresa Darocha	17 7729209
132	GOPS	SOLINA z/s Polańczyk	38-610	ul. Wiejska 2	Grażyna Lorenc	13 4703027
133	MOPS	STAŁOWA WOLA	37-450	ul. Dmowskiego 1	Piotr Pierścioneek	15 8425097
134	GOPS	DZIKOWIEC	36-122	Dzikowiec 2	Urszula Hahn	17 7442107, 501598167
135	GOPS	STARY DZIKÓW	37-632	Kościuszki 79	Barbara Żyła	16 6318002
136	MGOPS	STRZYŻÓW	38-100	ul. Słowackiego 8	Alina banek	17 2761109
137	GOPS	STUBNO	37-723	Stubno 69 A	Elżbieta Jara	16 7354012
138	GOPS	ŚWILCZA	36-072	Świlcza 168	Benedykta Piątek	17 8560338
139	GOPS	TARNOWIEC	38-204	Tarnowiec 211	Beata Matuszyk	13 4424011, 92 w. 28
140	GOPS	TRYŃCZA	37-204	Tryńcza 123	Jolanta Flak	16 6421732
141	GOPS	TRZEBOWNISKO	36-001	Trzebownisko 976	Maria Fluda	17 7713772, 73, 74
142	GOPS	TUSZÓW NARODOWY	39-332	Tuszów Narodowy 225	Marzena Rabiniak-Sikora	17 7743740, 17 7743732
143	MGOPS	TYCZYN	36-020	ul. Rynek 18	Barbara Lew	17 2219318 w. 10, 12
144	GOPS	TYRAWA WOŁOSKA	38-535	Tyrawa Wołoska 175	Krystyna Kuzicka	13 4656939
145	OPS	ULANÓW	37-410	ul. 3-go Maja 19	Leokadia Kopyto	15 8763028
146	MGOPS	USTRZYKI DOLNE	38-700	ul. Wyzwolenia 7	Grażyna Lechowicz	13 4611868
147	GOPS	WADOWICE GÓRNE	39-308	Wadowice Górne 116	Elżbieta Wnuk	14 6669692
148	GOPS	WIĄZOWNICA	37-522	Wiązownica 208	Maria Tabin - Matusz	16 6223631 w. 21
149	GOPS	WIELKIE OCZY	37-627	ul. Leśna 2	Anna Litwińska	16 6310192 w. 20, 15, 22
150	GOPS	WIELOPOLE SKRZ.	39-110	Wielopole Skrzyńskie 200	Bożena Mucha	17 2214320, 17 2214819 w. 46
151	GOPS	WIŚNIOWA	38-124	Wiśniowa 136/1	Zofia Wójcik	17 2775049
152	GOPS	WOJASZÓWKA	38-471	Wojaszówka 115	Anna Dzija	13 4385226
153	MGOPS	ZAGÓRZ	38-540	ul. Targowa 5	Sylwia Drozd	13 4623373
154	OPS	ZAKLIKÓW	37-470	ul. Zachodnia 15	Agnieszka Suchora	15 8738463
155	GOPS	ZALESZANY	37-415	Plac Kościuszki 6	Lucjan Idec	15 8459423
156	GOPS	ZARSZYN	38-530	ul. Bieszczadzka 48	Beata Stankiewicz	13 4671049
157	GOPS	ZARZECZE	37-205	Zarzeczce 175	Anna Krzeszowska- Gwóźdz	16 6401529
158	GOPS	ŻOŁYNIA	37-110	Rynek 22	Kazimierz Żaba	17 2243018 w. 36, 26
159	GOPS	ŻURAWICA	37-710	ul. Marcina Króla 3	Maria Łaba	16 6713233
160	GOPS	ŻYRAKÓW	39-204	Żyraków 137	Grażyna Kokoszka	14 6822635

X. 7. Wykaz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.

L.p.	Miejscowość	Kod	Ulica	Nazwisko dyrektora / kierownika	Telefon	Faks	E-mail
1	Ustrzyki Dolne	38-700	ul. Belska 22	kier. Magdalena Wojtasik	13 471-10-80	13 471-10-73	pcpr@bieszczadzki.pl
2	Brzozów	36-200	ul. 3-go Maja 51	kier. Zofia Foryś	13 434-20-45	13 434-20-45	pcpr@powiatbrzozow.pl
3	Dębica	39-200	ul. Strumskiego 1	dyr. Krystyna Kamińska	14 680-31-21	14 680-31-21	pcprdebica@wp.pl
4	Jarosław	37-500	ul. Jana Pawła II 17	dyr. Mieczysław Kraus	16 624-62-85 16 624-62-88	16 624-62-85	pcpr.jaroslaw@op.pl
5	Jasło	38-200	ul. Rynek 18	dyr. Beata Rak	13 448-34-40	13 448-34-40	pcprjaslo@pcprjaslo.info
6	Kolbuszowa	36-100	ul. 11-go Listopada 10	kier. Katarzyna Chudzik	17 744-57-15,17,18	17 227-15-23	pcprkolb@op.pl
7	Krosno	38-400	ul. Bieszczadzka 1	dyr. Agnieszka Zygarowicz	13 437-57-34	13 437-57-32	pcpr_krosno@adres.pl
8	Leżajsk	37-300	ul. M.C. Skłodowskiej 8	kier. Mariusz Konior	17 242-82-58	17 242-72-08	pcprleżajsk@gmail.com
9	Lubaczów	37-600	ul. Mickiewicza 45	dyr. Wiesław Huk	16 632-94-60	16 632-94-63	pcpr@lubaczow.powiat.pl
10	Łańcut	37-100	ul. Piłsudskiego 70/5	dyr. Joanna Dubiel-Sowa	17 225-69-69	17 225-69-69	pcpr@pcpr-lancut.pl
11	Mielec	39-300	ul. Żeromskiego 34	dyr. Barbara Wdowiarz	17 780-04-70	17 780-04-73	pcpr@powiat-mielecki.pl
12	Nisko	37-400	Kościuszki	kier. Marta Ciosmak	15 841-63-68	15 841-63-68	pcpr.nisko@gmail.com
13	Przemyśl	37-700	Plac Dominikański 3	dyr. Jolanta Jabłońska	16 678-50-54	16 675-00-11	pcpr@powiat.przemysl.pl
14	Przeworsk	37-200	Lwowska 16	kier. Ewa Rybczak	16 649-09-10	16 649-09-10	kontakt@pcpr.przeworsk.pl
15	Ropczyce	39-100	ul. Konopnickiej 5	dyr. Zofia Mudryk	17 222-75-76	17 222-75-76	pcprropczyce@pcpr-ropczyce.pl
16	Rzeszów	35-005	ul. Batorego 9	dyr. Agnieszka Gabrowska	17 859 48 23	17 859 48 23	pcpr@powiat.rzeszow.pl
17	Sanok	38-500	ul. Jezierskiego 21	dyr. Jan Paszkiewicz	13 464-35-93	13 464-35-93	psanok@pcpr-sanok.pl
18	Stalowa Wola	34-450	ul. Podleśna 15	dyr. Tomasz Brymora	15 643-36-68	15 642-63-29	pcprstwola@onet.pl
19	Strzyżów	38-100	ul. Parkowa 4	dyr. Barbara Szczygielska	17 276-50-34	17 276-50-34	pcpr@strzyzow.un.pl
20	Tarnobrzeg	39-400	ul. 1 Maja 4	kier. Ewa Kędzierska	15 822-13-40	15 822-69-44	pcprtarnobrzeg@wp.pl
21	Lesko	38-600	ul. Rynek 1	dyr. Łukasz Szybowski	13 493-90-95	13 493-90-95	pcpr@powiat-leski.pl

X. 8. Wykaz Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych.

L.P.	Powiat / Gmina	Nazwa jednostki	Adres	Tel.
1.	M.TARNOBRZEG	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno - Terapeutyczna - Tarnobrzeg	ul. Kossaka 1 39-400 Tarnobrzeg	15/ 8228162
2.	M.TARNOBRZEG	Specjalistyczna Poradnia Dzieci i Młodzieży Dyslektycznej - Tarnobrzeg	ul. Sw. Barbary 8 39-400 Tarnobrzeg	15/ 8224948
3.	M.TARNOBRZEG	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 - Tarnobrzeg	ul. Kossaka 1 39-400 Tarnobrzeg	15/ 8227590
4.	M.RZESZÓW	Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna nr 1	ul. Batorego 9 35-005 Rzeszów	17/ 8528130
5.	M.RZESZÓW	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 - Rzeszów	ul. Rejtana 3 35-326 Rzeszów	17/ 7483800
6.	M.RZESZÓW	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Wczesnego Wspomagania Rozwoju w Rzeszowie	ul. Emilii Plater 7 35-079 Rzeszów	17/ 8520510
7.	M.PRZEMYSŁ	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Przemyśl	ul. Kapitulna 4 37-700 Przemyśl	16/ 6783794
8.	M.KROSNO	Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Krosno	ul. Lewakowskiego 14 38-400 Krosno	13/ 4320519
9.	M.KROSNO	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 - Krosno	ul. Parkowa 2 38-400 Krosno	13/ 4321156
10.	LESKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Lesko	ul. Wincentego Pola 1 38-600 Lesko	13/ 4698145
11.	TARNOBRZESKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Nowa Dęba	ul. Jana Pawła II 4 39-460 Nowa Dęba	15/ 8462845
12.	STRZYŻOWSKI	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Strzyżowie	ul. Parkowa 4 38-120 Strzyżów	17/ 2761075
13.	SANOCKI	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sanoku	ul. Kościuszki 16 38-500 Sanok	13/ 4631671
14.	STAŁOWOWOLSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Stalowa Wola	ul. Okulickiego 12 37-450 Stalowa Wola	15/ 8421831
15.	STAŁOWOWOLSKI	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Radomyślu Wielkim	Dulcza Mała 40 39-300 Radomyśl Wielki	brak
16.	ROPCZYCKO- SEDZISZOWSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Ropczyce	ul. Konopnickiej 5 39-100 Ropczyce	17/ 2218457
17.	PRZEWORSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Przeworsk	ul. Lwowska 16 37-200 Przeworsk	16/ 6488250
18.	PRZEMYSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Przemyślu	ul. Waygarta 1 37-100 Przemyśl	16/ 6787998
19.	NIŻAŃSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Nisko	ul. Paderewskiego 4 37-400 Nisko	15/ 8412773
20.	MIELECKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Mielec	ul. Wyspiańskiego 6 39-300 Mielec	17/ 7884978, 88
21.	ŁAŃCUCKI	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Łąncucie	ul. Mickiewicza 3 37-100 Łąncut	17/ 2253307
22.	LUBACZOWSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Lubaczów	ul. Mickiewicza 45 37-600 Lubaczów	16/ 6321378
23.	LEŻAJSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Leżajsk	ul. M.C. Skłodowskiej 8 37-300 Leżajsk	17/ 2420799
24.	KROŚNIENSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Miejsce Piastowe	ul. Dworska 14 38-430 Miejsce Piastowe	13/ 4353996
25.	KOLBUSZOWSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Kolbuszowa	ul. 11 Listopada 10 36-700 Kolbuszowa	17/ 2271156
26.	JASIELSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Jasło	ul. Szkolna 21 38-200 Jasło	13/ 4464546
27.	JAROSŁAWSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Jarosław	ul. Poniatowskiego 63 37-500 Jarosław	16/ 6214178
28.	JAROSŁAWSKI	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Wczesnego Wspomagania w Jarosławiu	Oś. Kombatantów 17 37-500 Jarosław	16/ 6210397
29.	DĘBICKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Dębica	ul. Parkowa 28 39-200 Dębica	14/ 6702460
30.	BRZOZOWSKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Brzozów	ul. Sienkiewicza 2 36-200 Brzozów	13/ 4341053
31.	BIESZCZADZKI	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Ustrzyki Dolne	ul. Pionierska 10 38-700 Ustrzyki Dolne	13/ 4611291

X. 9. Wykaz Punktów Konsultacyjnych, Punktów Interwencji Kryzysowej.

L.P.	Powiat / Gmina	Nazwa podmiotu	Pełny adres	Tel oraz e-mail	Zakres udzielanej pomocy (opis)	Dni i godziny pracy
POWIAT BIESZCZADZKI						
1.	Lutowiska	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lutowiska 14 38-713 Lutowiska	13/461 00 55 gopslutowiska10@interia.pl	Poradnictwo.	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00.
MIASTO BRZOSZÓW I POWIAT BRZOSZOWSKI						
2.	Brzozów	Punkt Interwencji Kryzysowej	36-200 Brzozów ul. Kazimierzowska 2	13/4340175 um_brzozow@brzozow.pl	Poradnictwo psychologiczne, poradnictwo prawne.	Środa od 15.00 do 17.00.
3.	Brzozów	Punkt Interwencji Kryzysowej	ul. Witosa 13 36-200 Brzozów	13/43 414 33 13/43 420 45 pcpr@powiatbrzozow.pl	1. Prowadzenie interwencji kryzysowej. 2. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, indywidualnego i rodzinnego. 3. Prowadzenie poradnictwa socjalnego. 4. Zapewnienie całodobowego pobytu w mieszkaniu interwencyjnym.	Od poniedziałku do czwartku w godzinach od 9.00 do 10.00.
MIASTO DĘBICA I POWIAT DĘBICKI						
4.	Dębica	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy	ul. Akademicka 12 39-200 Dębica	14/6813590, 14/6705006 biuro@mops-debica.pl	Pomoc socjalna, wsparcie emocjonalne, psychologiczne, informacja, edukacja, poradnictwo. Pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową.	Od poniedziałku do piątku od 7.30 do 15.30.
5.	Pilzno	Punkt konsultacyjny rozwiązywania problemów alkoholowych	ul. Rynek 6 39-220 Pilzno	14/ 6807737	Pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową;	Wtorek od 15.00 do 18.00, środa od 11.30 do 15.30, piątek od 11.30 do 15.30. Dyżury psychologa wtorek 15.00 do 18.00.
MIASTO JAROSŁAW I POWIAT JAROSŁAWSKI						
6.	Jarosław	Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu	ul. Jana Pawła II 17 37-500 Jarosław	16/ 6246285 pcpr.jaroslaw@op.pl	Poradnictwo prawne, socjalne i psychologiczne. Miejsca hostelowe.	Poradnictwo prawne i psychologiczne - czwartki od 15.00 do 19.00 (zapis na godziny), poradnictwo socjalne - od poniedziałku do piątku od 7.00 do 15.00, czwartki od 7.00 do 16.00. Hostel – całodobowo.

7.	Laszki	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Laszkach	37-543 Laszki Laszki 36	16/628 50 24 gops@laszki.eu	Współpraca z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, podejmowanie przez pracowników socjalnych kompleksowych działań pomocowych.	Od poniedziałku do piątku w godzinach pracy GOPS.
MIASTO JASŁO I POWIAT JASIELSKI						
8.	Dębowiec	Punkt Konsultacyjny	Urząd Gminy Dębowiec 118 38 – 220 Dębowiec	13/ 4413340	Pomoc prawna i psychologiczna.	Psycholog I i III poniedziałek miesiąca od 16.00 do 18.00, prawnik I i III środa miesiąca od 17.00 do 18.00.
9.	Jasło	Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i Członków Ich Rodzin oraz Osób Doznających Przemocy Domowej	ul. Floriańska 8a 38-200 Jasło	13/4464714 mkrpa@um.jaslo.pl	1. Profilaktyka przeciwalkoholowa. 2. Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu. 3. Poradnictwo.	Poniedziałek od 15.30 do 17.30, środa od 15.45 do 17.45, czwartek od 15.30 do 17.30, piątek od 8.00 do 10.00.
10.	Osiek Jasielski	Gmina Osiek Jasielski	Osiek Jasielski 112 38-223 Osiek Jasielski	13/ 44200005 gopsosiekj@interia.pl	Prowadzenie działalności edukacyjnej, profilaktycznej. Konsultacje psychologiczne, socjalne. Inicjowanie interwencji w przypadku zjawiska przemocy w rodzinie.	Każdy wtorek miesiąca od 16.00 do 18.00.
POWIAT KROŚNIENSKI						
11.	Chorkówka	Gminny Punkt Informacyjno - Konsultacyjny, Świetlica Profilaktyczna w Zręcinie	ul. Łukasiewicza 38-457 Zręcin	13/ 4221428	Poradnictwo.	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 14.00 do 22.00.
12.	Iwonicz-Zdrój	Punkt Konsultacyjno - Interwencyjny dla Ofiar Przemocy i Osób z Problemem Alkoholowym	Przychodnia Lekarska w Lubatowej 38 – 440 Iwonicz Zdrój	13/ 4350240 ugiz@pro.onet.pl	Poradnictwo, konsultacje, pomoc psychologiczna dla osób i rodzin dotkniętych przemocą oraz osób z problemem alkoholowym.	II i IV czwartek miesiąca od 17.00 do 20.00.
13.	Jedlicze	Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy oraz Rodzin z Problemem Alkoholowym	ul. Rynek 4 38-460 Jedlicze	-	Pomoc i poradnictwo dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dotkniętych przemocą.	Poniedziałki i wtorki od 14.00 do 16.00.
14.	Korczyna	Punkt Informacyjno - Edukacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym, Ofiar Przemocy i ich Rodzin	ul. Parkowa 8 38-420 Korczyna	13/ 4354080 w. 112	Pomoc i poradnictwo dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dotkniętych przemocą.	Wtorki od 15.30 do 17.30.

15.	Krościenko Wyżne	Punkt Informacyjno -Konsultacyjny	ul. Południowa 9 38-422 Krościenko Wyżne	13/ 4315300	Pomoc i poradnictwo dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.	III i IV środa miesiąca od 16.00 do 18.00.
		Punkt Porad Psychologicznych	ul. Sportowa 17 38-422 Krościenko Wyżne	13/ 4315300 gops@kroscienkowyzne.eu	Wsparcie psychologiczne dla osób dotkniętych przemocą, udzielanie informacji o instytucjach, które mogą udzielić dalszej pomocy.	Od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. dwa razy w miesiącu po 2 godziny dziennie z wyłączeniem jednego miesiąca wakacyjnego w godzinach od 16.00 do 18.00.
		Punkt Konsultacyjno - Informacyjny	ul. Sportowa 17 38-422 Krościenko Wyżne	13/ 4315300 gops@kroscienkowyzne.eu	Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób z problemem alkoholowym.	Od stycznia 2014 r. do grudnia 2014 r. dwa razy w miesiącu po 2 godziny dziennie w godzinach od 15.30 do 17.30.
16.	Rymanów	Punkt Konsultacyjny dla Osób z Rodzin Dysfunkcyjnych w tym z Problemem Alkoholowym	ul. Piłsudskiego 2 38-480 Rymanów	13/ 4355086	Bezpłatna pomoc terapeutyczna i poradnictwo psychologiczne.	Terapeuta: wtorek od 16:00 do 18:00, piątek od 16.00-19.00, Psycholog: poniedziałek od 17.00 do 19.00.
MIASTO LEŻAJSK I POWIAT LEŻAJSKI						
17.	Grodzisko Dolne	Punkt Informacyjno - Konsultacyjny	37-306 Grodzisko Dolne 125a	17/ 2436003 stanislaw.baj@grodziskodolne.pl	Udzielanie porad psychologicznych, medycznych, prawnych i w zakresie terapii uzależnień. Udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych nt. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.	Od poniedziałku do piątku od 8.00 do 15.00. Każdy czwartek od 17.00 do 19.00.
18.	Leżajsk	Punkt Konsultacyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku	Plac Jaszowskiego 6 37-300 Leżajsk	17/ 2420497 mopslezajsk@vp.pl	Poradnictwo i wsparcie psychologiczne. Informowanie o instytucjach pomocowych. Pomoc socjalna.	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.
19.	Leżajsk	Punkt Konsultacyjno - Informacyjny ds. Profilaktyki Uzależnień	ul. Rynek 1 37-300 Leżajsk	Telefon interwencyjny 17/ 2426255	Udzielanie bezpłatnie porad psychospołecznych i prawnych dot. problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i narkomanii.	Pierwszy poniedziałek miesiąca w godzinach od 17.00 do 19.00 (specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog), trzeci poniedziałek miesiąca (specjalista psychoterapii uzależnień, prawnik).

20.	Nowa Sarzyna	Punkt Informacyjno - Konsultacyjny	ul. 1 Maja 4 37-310 Nowa Sarzyna	17/ 2413177 w. 342 k.dudek@nowasarzyna.eu	Pomoc osobom i rodzinom w sytuacjach kryzysowych takich jak: alkoholizm, narkomania, współzależnienie członków rodziny, przemoc fizyczna i psychiczna	Dwa wtorki w miesiącu w godzinach od 16.00 do 18.00. Klub abstynencki w każdy czwartek w godzinach od 19.00 do 21.00.
POWIAT ŁAŃCUCKI						
21.	Łańcut	Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łańcucie	ul. Piłsudskiego 9 37-100 Łańcut	17/ 2253325 mops-lancut@onet.pl	Porady prawne, psychologiczne.	Prawnik: II i IV środa miesiąca w godzinach od 15.00 do 16.00, Psycholog: I i III środa miesiąca w godzinach od 15.00 do 17.00.
MIASTO MIELEC I POWIAT MIELECKI						
22.	Borowa	Punkt Konsultacyjny	39-305 Borowa 333A	17/ 5810520	Pomoc psychologiczna rodzinom dotkniętym przemocą i z problemem alkoholowym.	Środy od 17.00 do 18.00.
23.	Mielec	Punkt Interwencji Kryzysowej	ul. Wyszyńskiego 16 39-300 Mielec	17/ 7800505 (tylko w godzinach pracy specjalistów)	Poradnictwo psychologiczne, prawne.	Prawnik: poniedziałki i czwartki od 17.00 do 19.00. Psycholog: poniedziałki od 14.00 do 16.00, wtorki od 14.00 do 16.00 i od 17.00 do 19.00, czwartki od 15.00 do 17.00, piątki od 15.00 do 17.00.
24.	Mielec	Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Telefon Zaufania	ul. Chopina 8 39-300 Mielec	17/ 5834000 (tylko w godzinach pracy specjalistów)	Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne - dot. problematyki alkoholowej i innych uzależnień.	Poniedziałek: Pedagog - 15.00-17.00, Psycholog - 16.00-19.00. Wtorek: Problematyka alkoholowa - 16.00-18.00, Psycholog - 16.00-19.00, Prawnik - 18.00-20.00. Środa: Psycholog - 14.30-17.30, Psycholog-psychoterapeuta - 16.00-19.00. Czwartek: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, sprawy socjalne - 16.00-18.00, Prawnik - 16.00-20.00. Piątek:

						Instruktor terapii uzależnień - 16.00-18.00, Psycholog - 17.00-19.00.
25.	Mielec	Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu	ul. Żeromskiego 34 39-300 Mielec ul. Wyszyńskiego 16 39-300 Mielec	17/ 7800470 pcpr@powiat-mielecki.pl	Specjalistyczne poradnictwo prawne, psychologiczne, rodzinne; schronienie całodobowe do 3 miesięcy.	Poniedziałek od 14.00 do 19.00, wtorek od 14.00 do 19.00, czwartek od 15.00 do 19.00, piątek od 15.00 do 17.00.
26.	Przeclaw	Gminny Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w rodzinie	ul. Rynek 10 39-320 Przeclaw	-	Grupa wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu: diagnozowanie, poradnictwo, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego. Poradnictwo psychologiczne.	Czwartki od 16.00 do 18.00. Pierwszy i trzeci czwartek miesiąca od 16.00 do 18.00.
POWIAT NIŻAŃSKI						
27.	Krzeszów	Punkt Informacji dla Rodzin w Sytuacji Kryzysowej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowie	ul. Rynek 2 37-418 Krzeszów pokój nr 6	15/ 8798255 opskrzeszow@ops.net.pl	Poradnictwo z zakresu przemocy w rodzinie, kryzysu w rodzinie, uzależnień, problemów wychowawczych, rodzinnych, zdrowotnych, interwencja w środowisku.	Od poniedziałku do czwartku od 7.15 do 15.15, piątek od 8.00 do 16.00.
MIASTO PRZEMYŚL I POWIAT PRZEMYSKI						
28.	Bircza	Punkt Konsultacyjny	ul. Parkowa 3 37-740 Bircza	606827398 gopsbircza@wp.pl	Wspieranie rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.	Trzy razy w miesiącu od 9.00 do 12.00.
29.	Dubiecko	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	ul. Przemyska 10 37-750 Dubiecko	16/ 6511159 694325809 romanfudali@interia.pl	Pomoc psychologiczna, prawna, procedury wszczęcia postępowań sądowych, poradnictwo.	Od poniedziałku do piątku od 8.00 do 12.00.
30.	Fredropol	Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	37-734 Fredropol 40	-	Wsparcie i terapia dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz pomoc terapeutyczna dla osób dotkniętych przemocą domową.	Środy od 15.30 do 17.30.
31.	Przemyśl	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przemyślu	ul. Borelowskiego 1 37-700 Przemyśl	16/ 6791194 gopsprzem.@gmina.przemysl.home.pl	Konsultacje i porady oraz rozmowy motywujące.	Środy od 15.30 do 17.30.
32.	Przemyśl	Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom – Zespół Interwencji Kryzysowej	ul. Św. Brata Alberta 10 37-700 Przemyśl	16/ 6713956, 6723004 tel. zaufania 16/ 6701616 osrodek-uz@wp.pl	Poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne i pedagogiczne.	Od poniedziałku do piątku od 16.00 do 19.00.

33.	Przemyśl	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Powiatowy Zespół do Spraw Interwencji Kryzysowej	Pl. Dominikański 3 37-700 Przemyśl	16/6750011 16/6785054 pcpr@powiat.przemysl.pl	Udzielanie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa w tym psychologicznego, prawnego oraz pracy socjalnej osobom i rodzinom będącym w sytuacji kryzysowej.	Pracownik socjalny: poniedziałki, środy, czwartki, piątki od 7.30 do 15.30, wtorki od 8.00 do 16.00, Psycholog: poniedziałki od 15.30 do 17.30, Prawnik: czwartki od 15.30 do 17.30.
MIASTO PRZEWORSK I POWIAT PRZEWORSKI						
34.	Kańczuga	Punkt Konsultacyjny	ul. Słowackiego 12 37-220 Kańczuga	16/ 6423035 marzena.jurkiewicz11@wp.pl	Pomoc osobom i rodzinom uzależnionym od alkoholu. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach. Udzielanie pomocy młodzieży eksperymentującej z alkoholem i narkotykami. Profilaktyka szkolna.	Wtorek od 18.00 do 20.00.
35.	Przeworsk	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przeworsku Punkt Interwencji Kryzysowej	ul. Lwowska 16 37-200 Przeworsk	16/ 6490910 kontakt@pcpr.przeworsk.pl	Poradnictwo psychologiczne, socjalne i prawne, bezpłatna infolinia 0-800-285-005 czynna całą dobę.	Od poniedziałku do piątku od 7.30 do 15.30, 1 i 3 poniedziałek miesiąca – poradnictwo psychologiczne, 2 i 3 wtorek m-ca - poradnictwo prawne.
36.	Przeworsk	Punkt Informacyjno - Konsultacyjny	ul. Bernardyńska 1a 37-200 Przeworsk	16/648-98-89 w. 102 i 209 sekretariat@przeworsk.net.pl oraz gops@przeworsk.net.pl	Udzielanie porad prawnych oraz psychologicznych dla rodzin z problemem alkoholowym oraz dla ofiar przemocy domowej.	II i IV środa miesiąca od 15.00 do 16.00 (psycholog) 2x w tyg. poniedziałek i piątek 15.30 – 16.30 (prawnik)
37.	Zarzecze	Punkt Interwencji Kryzysowej	Zarzecze 175 37-205 Zarzecze	16 640 15 29 gopszarzecze@zarzecze.itl.pl	Pomoc psychologiczna. Pomoc prawna.	2 x w m-cu – 2 h. 1 x w m-cu - 2 h.
POWIAT RZESZOWSKI						
38.	Głogów Małopolski	Miejsko Gminy Dom Kultury	ul. Wyszyńskiego 12 36-060 Głogów Małopolski Sala 109	608323320	Pomoc psychologiczna, interwencja kryzysowa.	Wtorek i czwartek od 15.00 do 17.30.
39.	Głogów Małopolski	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Świetlica Socjoterapeutyczna	ul. Fabryczna 17 36-060 Głogów Małopolski	796600429	Porady prawne.	I, II, II wtorek miesiąca od 14.30 do 17.30.
40.	Kamień	Punkt Konsultacyjny	Kamień 287 36-053 Kamień	17/8556061 wew. 21	Poradnictwo psychologiczne. Poradnictwo prawne.	2 i 4 piątek miesiąca 10.00 do 13:00. Poniedziałek od 8.00 do 14.00.

41.	Krasne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Punkt Informacyjny - konsultacyjny	Krasne 121 36-007 Krasne	17/8555930 gopskrasne@gmina.krasne.pl	Indywidualne poradnictwo psychologiczne i prawne.	Czwartek od 16.00 do 18.00.
42.	Sokołów Małopolski	Rodziny Punkt Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Rynek 1 36-050 Sokołów Małopolski pokój nr 7	17/7729019 w. 24 i 29 - w czasie trwania dyżuru,	Pomoc psychologiczna, prawna.	I i II środa miesiąca od 16.15 do 18.15
43.	Świlcza	Punkt Konsultacyjno - Informacyjny w Świlczy	36-072 Świlcza 168 Budynek Euroregionalnego Centrum Informacji Gospodarczej, Kulturalnej i Turystycznej w Świlczy II Piętro, pokój nr 24	17/8670 144 gops.swilcza@intertele.pl	Prowadzenie konsultacji w zakresie psychoprofilaktyki i psychoterapii uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	W każdą środę miesiąca od 9.00 do 12.00 oraz od 15.30 do 18.30.
44.	Trzebowniko	Rodziny Punkt Konsultacyjny	36-001 Trzebowniko 946	17/ 7722989	Pomoc i konsultacje dla osób i rodzin będących w sytuacjach kryzysowych - pomocy udzielają psycholog, prawnik i policjant.	Poniedziałek od 16.00 do 17.30: psycholog od 16.30-17.30, policjant od 16.00 do 17.00. Środa od 16.00-19.00: psycholog od 16.00 do 18.00, prawniki od 16.00 do 19.00.
45.	Tyczyn	Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie	ul. Rynek 10 36-020 Tyczyn	17/ 2291739	Pomoc psychologiczna udzielana osobom mającym problem z alkoholem lub rodzinom uwikłanym w problem przemocy w rodzinie. Punkt mieści się w Przychodni w Tyczynie – porady udzielane są bezpłatnie.	Czwartek od 13.30 do 17.30.
MIASTO SANOK I POWIAT SANOCKI						
46.	Sanok	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku	ul. Jezierskiego 21 38-500 Sanok	13/ 46 43593 13 /4440853 pcprsanok@poczta.fm	Poradnictwo prawne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Prawniki przyjmują w siedzibie PCPR przy ul. Konarskiego 18 w Sanoku.	W poniedziałek od 9.00 do 13.00.
47.	Besko	Punkt Poradnictwa Specjalistycznego	ul. Kolejowa 54 38-524 Besko	13/4673 318 gops@besko.pl	Pomoc psychologiczna oraz pomoc prawna	Poniedziałek od 16.00 do 18.00 Co drugi wtorek od 15.00 do 18.00
48.	Sanok	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Punkt Informacyjno - Konsultacyjny ds. Problemów Alkoholowych	ul. J. III Sobieskiego 1 38- 500 Sanok	Alkoholowy telefon zaufania 13/ 4630100 MKRPA 13/ 4641744	Psychoterapia dla dzieci i młodzieży. Psycholog. Prawniki. Psychoedukacja dla osób uzależnionych. Rozmowy indywidualne, grupa	Poniedziałek od 16.00 do 20.00, Wtorek od 16.00 do 19.00, Czwartek od 16.00 do 20.00, Czwartek od 16.00 do 20.00,

					wsparcia dla kobiet. Dyżur Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Piątek od 16.00 do 19.00, Poniedziałek od 16.00 do 18.00.
49.	Zagórz	Punkt Informacyjno - Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. 3 Maja 2 38-540 Zagórz	13/ 4622062 sekretariat@zagorz.pl	Pomoc psychologiczna.	Poniedziałek 15.00-18.00, czwartek 15.00-17.00.
50.	Zarszyn	Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy oraz Rodzin z Problemami Alkoholowymi Urząd Gminy w Zarszynie	ul. Bieszczadzka 74 38-530 Zarszyn	13/ 4671048	Bezpłatna pomoc i poradnictwo.	Poniedziałek od 15.15 do 17.15.
POWIAT STALOWOWOLSKI						
51.	Radomyśl nad Sanem	Punkt Interwencji Kryzysowej	ul. Mickiewicza 25 37-455 Radomyśl nad Sanem	15/ 8454305 gopsradomysl@gmail.com	Mieszkanie kryzysowe dla nie więcej niż czterech osób wchodzących w skład jednej rodziny. Możliwość zamieszkania przez okres do 3 miesięcy.	W razie potrzeby całodobowo.
POWIAT STRYŻÓWSKI						
52.	Frysztak	Punkt Konsultacyjny	ul. Ks. Blajera 20 38-130 Frysztak	17 /2777920	Pomoc osobom z problemami uzależnienia, współuzależnienia, zaburzeniami osobowości, z podejrzeniem stosowania przemocy.	Wtorek od 15.30 do 17.30, czwartek od 10.00 do 12.00.
53.	Niebylec	Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie	Niebylec 182 38-114 Niebylec	691171881	Pomoc psychologiczna.	1 i 3 sobota miesiąca od 9.00 do 13.00.
54.	Strzyżów	Punkt Konsultacyjno - Informacyjny	ul. Słowackiego 8 38-100 Strzyżów	17/ 2763800	Poradnictwo psychologiczne i prawne. Wsparcie emocjonalne. Poradnictwo, edukacja.	Od poniedziałku do piątku od 8.00 do 15.00.
MIASTO TARNOBRZEG I POWIAT TARNOBRZESKI						
55.	Gorzyce	Punkt Konsultacyjny przy Gorzyckim Stowarzyszeniu Inicjatyw Lokalnych	ul. 3 Maja 4 39-432 Gorzyce	-	Udzielenie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie. Poradnictwo psychologiczne.	I i III poniedziałek m-ca od 16.00 do 18.00. Każdy czwartek od 10.00 do 13.00.
56.	Nowa Dęba	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Dębie	ul. M. Reja 3 39-460 Nowa Dęba	15/ 8463494 15/ 8463493 mgops@nowadeba.pl	Poradnictwo prawne, socjalne, praca socjalna.	Od poniedziałku do piątku od 7.00 do 15.00.
57.	Tarnobrzeg	Punkt Konsultacyjny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu	ul. Kopernika 3 39-400 Tarnobrzeg	15/ 8221313 mopr@mopr.pl	Pomoc osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, wsparcie psychologiczne i socjalne, poradnictwo prawne, pedagogiczne.	Od poniedziałku do piątku od 17.00 do 20.00 oraz dyżur przy telefonie zaufania codziennie od 17.00 do 20.00.

X. 10. Baza danych osób nadzorujących lub koordynujących na poziomie województwa realizację działań poszczególnych służb z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L. P.	Nazwa jednostki	Adres	Osoby nadzorujące lub koordynujące	Tel / fax	e-mail
1.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie	ul. Grunwaldzka 15 35-959 Rzeszów	Ewa Kloc	17/ 8671317	ekloc@rzeszow.uw.gov.pl
2.	Kuratorium Oświaty w Rzeszowie	ul. Grunwaldzka 15 35-959 Rzeszów	Mariola Kielboń	17/ 8671117	mkielbon@ko.rzeszow.pl
3.	Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie	ul. Dąbrowskiego 30 35-036 Rzeszów	asp. Elżbieta Siupik	17/ 8582536 17/ 8582349	e.siupik@podkarpacka.policja.gov.pl
4.	Prokuratura Apelacyjna w Rzeszowie	ul. Hetmańska 45 D 35-078 Rzeszów	Małgorzata Janiszewska - Haško	17/ 5061334 17/ 5061350	sekretariat@parz.pl
5.	Prokuratura Okręgowa w Krośnie	ul. Czajkowskiego 51 38-400 Krosno	Witold Kostrzewski	13/ 4371801 13/ 4371833	prokuratura@krosno.po.gov.pl
6.	Prokuratura Okręgowa w Przemyślu	ul. Waygarta 8 37-700 Przemyśl	Marta Pętkowska	16/ 6763770 16/ 6788521	prokuratura@prokuratura.przemysl.pl
7.	Prokuratura Okręgowa w Rzeszowie	ul. Hetmańska 45 D 35-078 Rzeszów	Małgorzata Kluz	17/ 5061232 17/ 5061203	sekretariat@rzeszow.po.gov.pl
8.	Prokuratura Okręgowa w Tarnobrzegu	ul. Sienkiewicza 27 39-400 Tarnobrzeg	Dorota Sochacka	15/ 8228183	prokuratura@tarnobrzeg.po.gov.pl
9.	Sąd Apelacyjny w Rzeszowie	Al. Piłsudskiego 28 35-001 Rzeszów	Stanisław Urban	17/ 8580253 17/ 8580265	karny@rzeszow.sa.gov.pl
10.	Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu	ul. Sienkiewicza 27 39-400 Tarnobrzeg	Ewa Kubica	15/ 6882655 15/ 8229756	kurator@tarnobrzeg.so.gov.pl
11.	Sąd Okręgowy w Rzeszowie	Plac Śreniawitów 3 35-959 Rzeszów	Krystyna Worek	17/ 8756239 17/ 8627265	kurator@rzeszow.so.gov.pl
12.	Sąd Okręgowy w Przemyślu	ul. Konarskiego 6 37-700 Przemyśl	Lucyna Majer - Torba	532522550 16/ 6761353	kurator@przemysl.so.gov.pl
13.	Sąd Okręgowy w Krośnie	ul. Sienkiewicza 12 38-400 Krosno	Małgorzata Parylak	13/ 4204305	m.parylak@krosno.so.gov.pl
14.	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Rzeszowie	ul. Załęska 76 35-322 Rzeszów	Bożena Ulidowska	17/ 8580788 17/ 8520361	bozena.ulidowska@sw.gov.pl
15.	Zakład Karny w Rzeszowie	ul. Załęska 76 35-322 Rzeszów	Magdalena Chochorowska Szymon Adamski	17/ 8580700 17/ 8535420	zk_rzeszow@sw.gov.pl
16.	Zakład Karny w Dębicy	ul. Sandomierska 41 39-200 Dębica	Diana Tomasiewicz Krzysztof Bartnik	14/ 6815656 14/ 6815659	zk_debica@sw.gov.pl
17.	Areszt Śledczy w Sanoku	ul. Zaulek Dobrego Wojaka Szwejka 4 38-500 Sanok	Łukasz Matusz	13/ 4655000 13/ 4655002	as_sanok@sw.gov.pl
18.	Areszt Śledczy w Nisku	ul. Plac Wolności 15 37-400 Nisko	Barbara Chamot Paweł Nowak	15/ 8433400 15/ 8433401	as_nisko@sw.gov.pl
19.	Zakład Karny w Łupkowie	Łupków 45 38-543 Komańcza	Katarzyna Szostak Jarosław Futyma	13/ 4677049 13/ 4677011	zk_lupkow@sw.gov.pl
20.	Zakład Karny w Medyce	Medyka 404 b 37-732 Medyka	Stanisław Małek Tomasz Zawalski	16/ 6715746 16/ 6715380	zk_medyka@sw.gov.pl
21.	Zakład Karny w Uhercach Mineralnych	38-623 Uherce Mineralne	Regina Gładysz Wojciech Woskowicz	13/ 4618346 13/ 4618400	zk_uherce@sw.gov.pl

X. 11. Lista organizacji z terenu województwa podkarpackiego, które w 2014 r. otrzymały dofinansowanie ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

Lp.	Podmiot	Miasto w którym realizowana będzie pomoc pokrzywdzonym (główna placówka)	Kontakt	Zakres świadczonej pomocy
1	Podkarpacki Ośrodek Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z Rzeszowa	Rzeszów	<p>Koordynator projektu: Agnieszka Bandelak tel. 17 86 20 122, kom. 796 600 429 ul. Fredry 4/58 35-959 Rzeszów e-mail: porso@poczta.onet.pl</p>	<p>Dostęp do pracownika I kontaktu: Osoby pierwszego kontaktu: od pn – do ptk. : od 8:00 – 16:00 pod nr tel. 17 86 20 122, od 16:00 do 18:00 pod nr kom. 796 600 429 e-mail: porso@poczta.onet.pl</p> <p>Psycholog – pomoc indywidualna i psychoterapia grupowa: grupa osób pokrzywdzonych i grupa członków rodziny : 4 I i II poniedziałek m-ca: 10.00-13.00 II i IV środa m-ca: 16.00-19.00</p> <p>Dyżury specjalistów: w Rzeszowie ul. Fredry 4/58 35-959 Rzeszów e-mail: porso@poczta.onet.pl pon. : 16:00 – 18:00 wtorek: 16:00 – 18:00 środa: 8:00 – 10:00 czwartek: 10: 12:00 tel. 17 86 20 122, kom. 796 600 429</p> <p>Filie, punkty:</p> <p>1. Tyczyn Urząd Miasta i Gminy, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn tel.: 17 221 93 10, 221 92 11 w. 61 e-mail: tyczyn@tyczyn.pl I, II, III środa m-ca: 14:30 – 17:30 Porady psychologiczne: I czwartek m-ca: godz. 14.30-18.30</p> <p>2. Głogów Małopolski Świetlica Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ul. Fabryczna 17, 36-060 Głogów Małopolski tel.: 17 85 17 358 e-mail: mgops@glogow-mlp.pl I, II i III wtorek m-ca: 14.30-17.30 Porady psychologiczne: III wtorek m-ca: godz. 14.30-18.30</p> <p>3. Strzyżów Starostwo Powiatowe</p>

				<p>ul. Przeclawczyka 15, 15, 38-100 Strzyżów tel.: 17 27 65 000 e-mail: starostwo@strzyzowski.pl I, II i III poniedziałek m-ca: 13.00 – 16.00 Porady psychologiczne: Ostatni piątek m-ca od 12.00 do 16.00</p> <p>4. Przeworsk Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Krakowska 30, 37-200 Przeworsk tel.: 16 648-72-16 e-mail: mops@przeworsk.um.gov.pl I, II i III piątek m-ca: 15.00 – 18.00 Porady psychologiczne: I piątek m-ca od 15.00 do 18.00</p> <p>Zakres świadczonej pomocy: 1) organizowanie i finansowanie pomocy prawnej; 2) pokrywanie kosztów związanych z pomocą psychologiczną, w tym organizowanie i finansowanie pomocy przez osobę pierwszego kontaktu; 3) finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych za lokal mieszkalny, do którego osoba uprawniona posiada tytuł prawny, a lokal mieszkalny nie jest użytkowany przez inne osoby; 4) finansowanie przejazdów środkami komunikacji publicznej lub pokrywanie kosztów transportu związanych z uzyskiwaniem świadczeń i regulowaniem spraw określonych w pkt 1 5) pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych.</p>
2	Stowarzyszenie Przeworsk-Powiat Bezpieczny z Przeworska	Przeworsk	<p>Siedziba Główna Stowarzyszenia Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku ul. Lwowska 16, 37-200 Przeworsk, III - piętro pokój numer 32 e-mail: sppbprzeworsk1@wp.pl www.przeworskbezpieczny.pl</p> <p>Koordinator zadania: Zbigniew Mierzwa od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-12.00 tel. / fax 16 648 22 65 Koordinator zadania telefon całodobowy: 531 995 236</p> <p>Osoba pierwszego kontaktu: Joanna Krajnik od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00 w siedzibie głównej tel 16 648 22 65 Dyżur pod telefonem poza siedzibą</p>	<p>Zakres świadczonej pomocy: 1) organizowanie i finansowanie pomocy prawnej; 2) pokrywanie kosztów związanych z pomocą psychologiczną, w tym organizowanie i finansowanie pomocy przez osobę pierwszego kontaktu; 3) pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, wyrobów medycznych, w tym przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych, jeżeli jest to niezbędne w procesie leczniczym doznanego uszczerbku na zdrowiu wynikającego z przestępstwa lub jego następstw; 6) finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych za lokal mieszkalny, do którego osoba uprawniona posiada tytuł prawny, a lokal mieszkalny nie jest użytkowany przez inne osoby; 7) dostosowanie lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego do potrzeb osoby pokrzywdzonej przestępstwem w przypadku, gdy utrata sprawności fizycznej nastąpiła w wyniku przestępstwa;</p>

		<p>661 137 531 od poniedziałku do piątku w godz. 15.00 do 18.00</p> <p>Prawnik: wtorek i czwartek 14.00-18.00 Psycholog: poniedziałek i piątek 15.00-19.00</p> <p>- Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku – FILIA W KROŚNIE ul. Lewakowskiego 14, 38-400 Krosno Prawnik: w I i III piątek miesiąca w godzinach 15.00-19.00 Psycholog: środa - 14.00-18.00 Osoba pierwszego kontaktu: poniedziałek- 12.00-17.00, wtorek - 11.00-18.00, czwartek - 9.00-14.00, piątek - 12.00-15.00 Koordynator zadania: w I środę miesiąca w godzinach 14.00-17.00</p> <p>- Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku - FILIA W LUBACZOWIE ul. Rynek 2-3, 37-600 Lubaczów Prawnik: poniedziałek - 14.00-18.00 Psycholog: w I i III czwartek miesiąca w godzinach - 14.30-18.30 Koordynator zadania: w II poniedziałek miesiąca w godzinach 14.00-17.00</p> <p>- Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku - FILIA W MIELCU ul. Żeromskiego 34, 39-300 Mielec, pokój nr 4</p> <p>Prawnik: poniedziałek - 13.00-17.00 Psycholog: piątek - 13.00-17.00 Osoba pierwszego kontaktu: poniedziałek -9.00-13.00 Koordynator zadania: w I poniedziałek każdego miesiąca w godzinach 14.00-17.00</p> <p>-Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku - FILIA W PRZEMYŚLU Pl. Dominikański 3, 37-700</p>	<p>8) finansowanie przejazdów środkami komunikacji publicznej lub pokrywanie kosztów transportu związanych z uzyskiwaniem świadczeń i regulowaniem spraw określonych w pkt 1-7;</p> <p>9) pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych;</p>
--	--	---	--

		<p>Przemyśl, I - piętro pokój numer 61 Prawnik: środa - 14.00-18.00 Psycholog: wtorek - 13.30-17.30 Osoba pierwszego kontaktu: poniedziałek - 11.00-17.00, wtorek - 12.00-16.00, środa - 12.00-17.00, piątek - 8.00-13.00 Koordynator zadania: w III poniedziałek miesiąca w godzinach 14.00-17.00</p> <p><u>- Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku - FILIA W STALOWEJ WOLI</u> ul. 1-sierpnia 26, 37-450 Stalowa Wola Prawnik: wtorek - 15.00-19.00 Psycholog: piątek - 14.00 – 18.00 Osoba pierwszego kontaktu: wtorek – 11.00-15.00 Koordynator zadania: w IV poniedziałek miesiąca w godzinach 14.00-17.00</p> <p><u>- Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny w Przeworsku - FILIA W TARNOBRZEGU</u> ul. 1 Maja 4, 39-400 Tarnobrzeg, pokój nr 18. Prawnik: środa - 14.00-18.00 Psycholog: czwartek - 13.00-18.00 Osoba pierwszego kontaktu: wtorek - 14.00-18.00 Koordynator zadania: w I wtorek miesiąca w godzinach 14.00-17.00</p>	
--	--	--	--

X. 12. Inne ważne telefony.

801 12 00 02 – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

800 12 12 12 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka.

22 696 55 50 – Telefon Informacyjno – Interwencyjny w Biurze Rzecznika Praw Dziecka.

116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji „Dzieci Niczyje”.

116 006 – Telefon dla Ofiar Przepstw.

X. 13. Lista certyfikowanych superwizorów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie podkarpackim.

Maria Dekert Rogala Katarzyna	Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej ul. Polna 18 37-464 Stalowa Wola tel.: 15/ 6425293, 15/ 6425299 e-mail: sowiik@sowiik.pl
----------------------------------	---

X. 14. Baza teleadresowa Zespołów Interdyscyplinarnych.

L.P.	Nazwa gminy	Nazwa i adres siedziby Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI)	Telefon, e-mail	Imię i nazwisko przewodniczącego ZI	Telefon, e-mail – kontakt do przewodniczącego ZI
1.	Adamówka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Adamówce 37-534 Adamówka 97	Tel. 16/ 6229001 w.12 e-mail: gopsadamowka@wp.pl	Janina Kimak	Tel. 16/ 6229001 w. 12 e-mail: gops.adamowka@wp.pl
2.	Baligród	Urząd Gminy w Baligrodzie Plac Wolności 13 38-606 Baligród	Tel. 13/ 4684077 w. 43 e-mail: gops@baligrod.pl	Małgorzata Prach	Tel. 13/ 4684077 w. 43 e-mail: gops@baligrod.pl
3.	Baranów Sandomierski	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie Sandomierskim ul. Zamkowa 24 B 39-450 Baranów	Tel. 15/ 8118010 e-mail: ops@baranowsandomierski.pl	Anna Szarama - Kulas	Tel. 15/ 8118010 Fax 15/ 8160899 e-mail: ops@baranowsandomierski.pl
4.	Besko	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Besku ul. Podkarpacka 5 38-524 Besko	Tel. 13/ 4673318 e-mail: gops@besko.pl	Bożena Kandefier	Tel/fax 13/ 4673318 e-mail: b.kandefier@gops.besko.pl
5.	Białobrzegi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białobrzegach 37 -114 Białobrzegi	Tel.17/ 2240353 e-mail: gops@gmina-bialobrzegi.pl	Alina Pelc	17/ 2240353
6.	Bircza	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ul. Ojca Św. Jana Pawła II 2 37-740 Bircza	Tel. 606827398 e-mail: gopsbircza@wp.pl	Wiesława Matusz	Tel. 606827398 e-mail: gopsbircza@wp.pl
7.	Błazowa	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błazowej ul. 3-go Maja 15 36-030 Błazowa	Tel.17/ 2297002 e-mail: mgopsbl@poczta.fm, mgblazowa@ops.net.pl	Barbara Kuśnierz	Tel. 17/ 2297002 e-mail: mgblazowa@ops.net.pl
8.	Boguchwała	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Boguchwała ul. Doktora Tkaczowa 134 36-040 Boguchwała	Tel. 17/ 8755263 e-mail: mops@boguchwala.pl	Maria Drąg	Tel. 17/ 8755260 e-mail: m.drag@mops.boguchwala.pl
9.	Bojanów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie ul. Parkowa 5 37-433 Bojanów	Tel. 15/ 8708738 e-mail: gopsbojanow@gmail.com	Maria Stanisławska	Tel. 15/ 8708738 e-mail: gopsbojanow@gmail.com
10.	Borowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowej 39-305 Borowa 223	Tel. 17/ 5815355 e-mail: gopsborowa@borowa.pl	Renata Raimbaev	Tel. 17/ 5815355 e-mail: gopsborowa@borowa.pl
11.	Brzostek	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku ul. M.N. Mysłowskiego 7 39 – 230 Brzostek	Tel. 14/ 6808921 e-mail: mgopsbrzostek@mgopsbrzostek.pl	Jerzy Wojnar	Tel. 14/ 6830997 w .115, 507280834 e-mail: jerzy-wojnar@wp.pl
12.	Brzozów	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Brzozowie ul. Armii Krajowej 1 36-200 Brzozów	Tel. 13/ 4341054 e-mail: mops@mops.brzozow.pl	Piotr Stańko	Tel. 13/ 4200292 2. 25 e-mail: brak danych
13.	Brzyska	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzyskach Brzyska 11 A 38-212 Brzyska	Tel. 13/ 4460103 e-mail : gopsbrzyska@interia.pl	Ewelina Matysik	Tel. 13/ 4460103 e-mail: gopsbrzyska@interia.pl
14.	Bukowsko	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowsku 38-505 Bukowsko 290	Tel. 13/ 4674561 e-mail: gops@bukowsko.pl	Marta Sitarz	Tel. 13/ 4674561, 501752823 e-mail: gops@bukowsko.pl

15.	Chłopice	Urząd Gminy w Chłopicach 37-561 Chłopice 149A	Tel. 16/ 6240000 e-mail: gopschlopice@ops.net.pl	Stella Guminiak	Tel. 16/ 6240000 w.18, 692998949 e-mail: stella14@o2.pl
16.	Chmielnik	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku 36-016 Chmielnik 50	Tel. 17/ 2296603 e-mail: gops@gops.chmielnik.pl	Elżbieta Korbecka	Tel. 17/ 2296603 e-mail: gops@gops.chmielnik.pl
17.	Chorkówka	Urząd Gminy w Chorkówce 38-458 Chorkówka 175	Tel. 13/ 4386943 e-mail: gops@chorkowka.pl	Małgorzata Guzik	Tel. 13/ 4386943 e-mail: gops@chorkowka.pl
18.	Cieszanów	Urząd Miasta i Gminy w Cieszanowie Pokój nr 3, Sala Narad UMiG ul. Rynek 1 37-611 Cieszanów	Tel. 16/ 6311571 e-mail: mgops@cieszanow.eu	Jacek Pietruch	Tel. 16/ 6311571 e-mail: mgops@cieszanow.eu
19.	Cisna	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cisnej Cisna 49 38-607 Cisna	Tel. 13/ 4686338 e-mail: gopscisna@onet.pl	Iwona Irzyńska	Tel. 13/ 4686338 e-mail: gopscisna@onet.pl
20.	Cmolas	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 36-105 Cmolas 237 b	Tel.17/ 7444440 e-mail: gopscmolas@cmolas.pl	Mirosława Łakomy	Tel./ fax.17/ 7444440 e-mail: gopscmolas@cmolas.pl; mira67@interia.eu
21.	Czarna Dębicka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Spółdzielcza 4, p. 7 39-215 Czarna	Tel. 14/ 6761067 e-mail: gops@czarna.com.pl	Grażyna Szkodzińska	Tel. 14/ 6761067 e-mail: gops@czarna.com.pl
22.	Czarna Bieszczadzka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej 38-710 Czarna Górna 74	Tel.13/ 4619009 w. 36 e-mail: gopsczarnab@interia.pl	Renata Stoch	Tel.13/ 4619009 w. 36 e-mail: gopsczarnab@interia.pl
23.	Czarna Łańcucka	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Czarna 260 37-125 Czarna	Tel. 17/ 2262325 e-mail: gopsczarnal@ops.net.pl	Maria Sroczyk	Tel. 17/ 2262325 e-mail: gopsczarnal@ops.net.pl
24.	Czermin	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie Czermin 140 39-304 Czermin	Tel. 17/ 2506347 e-mail: gopsczermin@onet.pl	Janina Forczek	Tel. 17/ 2506347 e-mail: gopsczermin@onet.pl
25.	Czudec	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czudcu ul. Starowiejska 1 38-120 Czudec	Tel. 17/ 7172164 e-mail: gopsczudec@ops.net.pl	Maria Jamrozik - Skalska	Tel. 17/ 7172164 e-mail: gopsczudec@ops.net.pl
26.	Dębica	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy ul. Akademicka 12 39-200 Dębica	Tel. 14/ 6705006, 6813590 e-mail: biuro@mops-debica.pl	Marzena Socha	Tel. 14/ 6813590, 6705006 e-mail: biuro@mops-debica.pl
27.	Dębica	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Dębica ul. Stefana Batorego13 39-200 Dębica	Tel., fax 14/ 6803333 e-mail: gopsdebica@gopsdebica.pl	Agnieszka Madej	Tel. 14/ 6803348 e-mail: amadej@gopsdebica.pl
28.	Dębowiec	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dębowcu Dębowiec 101 38-220 Dębowiec	Tel. 13/ 4413028 w. 42 e-mail: gopsdebowiec@interia.pl	Barbara Kmiecik	Tel. 13/ 4413028, w. 42 e-mail: gopsdebowiec@interia.pl
29.	Domaradz	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaradzu 36-230 Domaradz 345	Tel/fax 13/ 4347041 w. 40 e-mail: gopsgdomaradz@interia.pl	Grażyna Błażko	Tel. 13/ 4347041 w.40 e-mail: gopsgdomaradz@interia.pl
30.	Dubiecko	Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Przemyska10 37-750 Dubiecko	Tel. 16/ 6511159 e-mail: gopsdubiecko@wp.pl	Roman Fudali	Tel. 16/ 6511159, 694325809 e-mail: romanfudali@interia.pl

31.	Dukla	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dukli ul. Kościuszki 4 38-450 Dukla	Tel. 13/ 4329141 e-mail: mops@dukla.pl	Małgorzata Bielec	Tel. 13/ 4329141 e-mail: mops@dukla.pl
32.	Dydnia	Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Dydni 36-204 Dydnia 224	Tel. 13/ 4308136 e-mail : gopsdydnia@interia.pl	Teresa Szelest	Tel. 13/ 4308136 e-mail: gopsdydnia@interia.pl
33.	Dynów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie ul. Ks. J. Ożoga 2 36-065 Dynów	Tel./fax. 16/ 6521114 e-mail. gops@gminadynow.pl	Roman Mryczko	Tel. 696319797 e-mail. gops@gminadynow.pl
34.	Dynów Gmina Miejska	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Rynek 2 36-065 Dynów	Tel. 16/ 6521114 e-mail: mopsdynow@mopsdynow.com.pl	Małgorzata Kuś	Tel. 16/ 6521286 e-mail: mopsdynow@mopsdynow.com.pl
35.	Dzikowiec	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Dzikowcu 36-122 Dzikowiec 2	Tel. 17/ 7442107 e-mail: gopsdzikowiec@onet.pl	Urszula Hahn	Tel. 17/ 7442107, 501598167 e-mail: gopsdzikowiec@onet.pl
36.	Fredropol	Zespół Interdyscyplinarny z s. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej 37-734 Fredropol 40	Tel. 16/ 6719894 e-mail: gops@fredropol.pl	Bożena Nuckowska	Tel. 16/ 6719894 e-mail: gops@fredropol.pl
37.	Frysztak	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku ul. Ks. W. Blajera 20 38-130 Frysztak	Tel. 17/ 2777925 e-mail: poczta@gops.frysztak.pl	Lucyna Wrona	Tel. 17/ 2777925 e-mail: poczta@gops.frysztak.pl
38.	Gać	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gaci 37-207 Gać 275	Tel. 16/ 6411429 e-mail: gopsgac@gac.pl	Agata Przybylska	Tel. 16/ 6411429 e-mail: gopsgac@gac.pl
39.	Gawłuszowice	Urząd Gminy w Gawłuszowicach 39-307 Gawłuszowice 5a	Tel. 17/ 2506430 e-mail: gopsgawłuszowice@gawłuszowice.pl	Małgorzata Staszko	Tel. 17/ 2506430 e-mail: gopsgawłuszowice@gawłuszowice.pl
40.	Głogów Małopolski	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Fabryczna 17 36-060 Głogów Małopolski	Tel. 17/ 8517358 e-mail: glogowmlp@ops.net.pl	Monika Bernat	Tel. 17/ 8516960, 793941130 e-mail: mgops@glogow-mlp.pl
41.	Gorzyce	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzycach ul. 3 Maja 4 39-432 Gorzyce	Tel. 15/ 8362325 e-mail : gopsgorzyce@gmail.com	Łucja Wdowiczak	Tel. 15/ 8362325 w. 12 e-mail : gopsgorzyce@gmail.com
42.	Grębów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębowie 39-410 Grębów 943/1	Tel. 15/ 8112717 e-mail: gopsgrebow@gmail.com	Katarzyna Czerniec	Tel. 15/ 8112717 e-mail: gopsgrebow@gmail.com
43.	Grodzisko Dolne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym 37-306 Grodzisko Dolne 134	Tel., fax 17/ 2429134 e-mail: gops@grodziskodolne.pl	Andrzej Wikiera	Tel., fax 17/ 2429134, 609426600 e-mail: gops@grodziskodolne.pl
44.	Haczów	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Haczowie 36-213 Haczów 573	Tel. 13/ 4391002 w. 28 e-mail: gops@haczow.pl	Stanisława Stepek	Tel. 13/ 4391002 w. 28 e-mail: gops@haczow.pl
45.	Harasiuki	Ośrodek Pomocy Społecznej w Harasiukach 37-413 Harasiuki 112 A	Tel. 15/ 8791364 e-mail: ops@harasiuki.pl	Maria Kusz	Tel. 15/ 8791364 e-mail: ops@harasiuki.pl
46.	Horyniec Zdrój	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu - Zdroju ul. Jana III Sobieskiego 2B 37-620 Horyniec - Zdrój	Tel. 16/ 6313209 e-mail gopshoryniec@o2.pl	Kazimiera Czerwonka	Tel. 16/ 6313209, 600045288 e-mail gopshoryniec@o2.pl
47.	Hyżne	Urząd Gminy w Hyżnem 36-024 Hyżne 628	Tel. 17/ 2295003 e-mail: urząd@hyzne.pl	Janina Błońska	Tel. 17/ 2295005 e-mail: urząd@hyzne.pl

48.	Iwierzycze	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Iwierzycach 39-124 Iwierzycze 80	Tel. 17/ 7455079 e-mail: iwierzycze@ops.net.pl	Wiktoria Pazdan	Tel. 17/ 7455079 e-mail: iwierzycze@ops.net.pl
49.	Iwonicz Zdrój	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwoniczu-Zdroju Pl. Dietla 2 38-440 Iwonicz-Zdrój	Tel./fax 13/ 4350670 e-mail: gops@iwonicz-zdroj.pl	Urszula Menet - Zięba	Tel. 13/ 4350670 e-mail: gops@iwonicz-zdroj.pl
50.	Jarocin	Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarocinie Jarocin 150 37-405 Jarocin	Tel. 15/ 8713145 e-mail: opsjarocin@wp.pl	Katarzyna Pawłowska	Tel. 15/ 8713145 e-mail: opsjarocin@wp.pl
51.	Jarosław	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu ul. Piekarska 5 37-500 Jarosław	Tel. 16/ 6248630 e-mail: gops@gopsjaroslaw.pl	Maria Bojarska	Tel. 16/ 6248630 e-mail: gops@gopsjaroslaw.pl
52.	Jarosław	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu ul. Poniatowskiego 57 37-500 Jarosław	Tel. 16/ 6212258 e-mail: mopsjw@wp.pl	Monika Chruściel	Tel. 16/ 6242770 e-mail: mchrusciel@wp.pl
53.	Jasienica Rosielna	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 36-220 Jasienica Rosielna 240	Tel. 13/ 4306005 e-mail: gops@gops.jasienicarosielna.pl	Urszula Brzuszek	Tel. 13/4306005 e-mail: gops@gops.jasienicarosielna.pl
54.	Jasło	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Jasło ul. Słowackiego 4 38-200 Jasło	Tel. 13/ 4481357 e-mail: gops.jaslo@onet.pl	Romana Wachel	Tel./fax 13/ 4481357 e-mail: rwachel@wp.pl
55.	Jasło Miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśle ul. Kochanowskiego 3 38-200 Jasło	Tel. 13/ 4464328 e-mail: mopsjaslo@mopsjaslo.pl	Dorota Lignar	Tel. 13/ 4437013, 13/ 4464328 e-mail: mopsjaslo@mopsjaslo.pl
56.	Jaśliska	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Jaśliska 38-485 Jaśliska 171	Tel. 13/ 4310589 e-mail: psjasliska@wp.pl	Anna Król	Tel. 13/ 4310589 e-mail: psjasliska@wp.pl
57.	Jawornik Polski	Zespół Interdyscyplinarny w Jaworniku Polskim Urząd Gminy w Jaworniku Polskim 37-232 Jawornik Polski 215	Tel. 16/ 6514014 w.33 e-mail: gops@jawornikpolski.itl.pl	Beata Bielańska	Tel. 16/ 6514014 w.33 e-mail: gops@jawornikpolski.itl.pl
58.	Jedlicze	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Gminie Jedlicze ul. Rynek 5 38-460 Jedlicze	Tel. 13/ 4484757 e-mail: gopsjedlicze@jedlicze.pl	Marlena Dubiel	Tel. 13/ 4484759 e-mail: gopsdubiel.marlena@jedlicze.pl
59.	Jeżowe	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Jeżowie Ośrodek Pomocy Społecznej Jeżowe 136 a 37-430 Jeżowe	Tel. 15/ 8794900 e-mail: opsjezowe@ops.net.pl	Małgorzata Bolka	Tel. 15/ 8794900 e-mail: opsjezowe@ops.net.pl
60.	Jodłowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jodłowej 39-225 Jodłowa 1 A	Tel. 14/ 6833045 e-mail: gops@gopsjodlowa.pl	Jan Kociołek	Tel. 14/ 6833045, 603413707 e-mail: gops@gopsjodlowa.pl
61.	Kamień	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Kamień 287 36-053 Kamień	Tel. 17/ 8556061 w. 21, 22, 23 e-mail: kamien@ops.net.pl	Anna Sądej	Tel. 17/ 8556061 w. 21 e-mail: kamien@ops.net.pl

62.	Kańczuga	Miejsko-Gminny Zespół Interdyscyplinarny ul. M. Konopnickiej 2 37-220 Kańczuga	Tel. 16/ 6426527 e-mail: mgops@kanczuga.pl	Lucyna Choma	Tel. 16/ 6426527 e-mail: mgops@kanczuga.pl
63.	Kolbuszowa	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Obr. Pokoju 21a 36-100 Kolbuszowa	Tel. 17/ 2271133, 2271487 e-mail: mgopskolbuszowa@gmail.com	Renata Bomba	Tel. 17/ 2274086 e-mail: renata-bomba@wp.pl
64.	Kołaczyce	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczcach ul. Burmistrza Wiejowskiego 1 38-213 Kołaczyce	Tel. 13/ 4460530 e-mail: gopskolaczyce@interia.pl	Teresa Lenart	Tel. 13/ 4460530 e-mail: gopskolaczyce@interia.pl
65.	Komańcza	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komańczy Komańcza 166 38-543 Komańcza	Tel. 13/ 4677350 e-mail: gops@komancza.pl	Renata Wyka	Tel. 13/ 4677350 e-mail: gops@komancza.pl
66.	Korczyna	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Korczyna ul. Rynek 14 38-420 Korczyna	Tel. 13/ 4354037 e-mail: gops@korczyna.pl	Danuta Kozubek w z. za Halinę Półchłopek	Tel. 13/ 4354037 e-mail: gops@korczyna.pl
67.	Krasiczyn	Urząd Gminy w Krasiczynie Krasiczyn 177 37-741 Krasiczyn	Tel. 16/ 6718320 e-mail: gopskrasiczyn@wp.pl	Elżbieta Gut	Tel. 16/ 6718320 e-mail: gopskrasiczyn@wp.pl
68.	Krasne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem 36-007 Krasne 121	Tel./fax. 17/ 8555932 e-mail: gopskrasne@gminakrasne.pl	Leszczyńska Wioletta	Tel./fax.17/ 8555932, 8555766 e-mail: gopskrasne@gminakrasne.pl
69.	Krempna	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krempnej Krempna 32 38-232 Krempna	Tel.13/ 4414101 e-mail: gopskrempna@interia.pl	Paulina Olszewska	Tel.13/ 4467486 e-mail: gopskrempna@interia.pl
70.	Krosno Miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie ul. Piastowska 58 38-400 Krosno	Tel.13/ 4320459 e-mail: poczta@moprkrosno.pl	Jolanta Matys	Tel.13/ 4320459 e-mail: poczta@moprkrosno.pl
71.	Krościenko Wyżne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym ul. Sportowa 17 38-422 Krościenko Wyżne	Tel. 13/ 4315300 email: gops@kroscienkowsyzne.eu	Lucyna Liput	Tel. 13/ 4315300 email: gops@kroscienkowsyzne.eu
72.	Krzeszów	Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowie ul. Rynek 2 37-418 Krzeszów	Tel. 15/ 8798255 e-mail: opskrzeszow@ops.net.pl	Urszula Golec	Tel. 15/ 8798255 e-mail: opskrzeszow@ops.net.pl
73.	Krzywca	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywcy Krzywca 36 37-755 Krzywca	Tel. 16/ 6711390 e-mail: gopskrzywca@wp.pl	Grażyna Gajdzik	Tel./fax 16/ 6711390 e-mail: gopskrzywca@wp.pl
74.	Kuryłówka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłówce 37-303 Kuryłówka 114	Tel. 17/ 2438112, 17/ 2430044 e-mail: gopskurylowka@gmail.com	Grzegorz Dziwota	Tel. 17/ 2430044, 2438112 e-mail: gdziwota@interia.pl
75.	Laszki	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 37-543 Laszki 36	Tel. 16/ 6285024 e-mail: gops@laszki.eu	Adam Smoliński	Tel. 16/ 6285024, 66581127 e-mail: gops@laszki.eu
76.	Lesko	Gminny Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy przy Urzędzie Miasta i Gminy Lesko ul. Parkowa 1 38-600 Lesko	tel. 13/ 4696652 e-mail: mgopslesko@interia.pl	Iwona Kozak	tel. 13/ 4696652 e-mail: mgopslesko@interia.pl

77.	Leżajsk	Urząd Gminy w Leżajsku ul. Opalińskiego 2 37-300 Leżajsk	Tel. 17/ 2406143 e-mail: glezajsk@gops.lezajsk.pl	Rozalia Marta Sroczyk	Tel. 17/ 2406143 e-mail: sroczyk.m@gops.lezajsk.pl
78.	Leżajsk Miasto	Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Leżajsku ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Rynek 1 37-300 Leżajsk	Tel. 17/ 2420497 w. 31 e-mail: zespol.lezajsk@op.pl	Ewa Rejman	Tel. 17/ 2402491 e-mail: zespol.lezajsk@op.pl
79.	Lubaczów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaczowie ul. Jasna 1 37-600 Lubaczów	Tel. 16/ 6322347, 6321684 w. 30 e-mail: gopslubaczow@lubaczow.com.pl	Maria Oleszycka	Tel. 16/ 6322347, 6321684 w. 30 e-mail: gopslubaczow@lubaczow.com.pl
80.	Lubaczów Miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaczowie ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 4 37-600 Lubaczów	Tel. 16/ 6329045 e-mail: biuro@mops.lubaczow.pl	Renata Meder	tel. 16/ 6329165 e-mail: kierownik@mops.lubaczow.pl
81.	Lubenia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubeni 36-042 Lubenia 131	Tel. 17/ 8755099 e-mail: gopslubenia@ops.net.pl	Katarzyna Kopek	Tel. 17/ 8755099 e-mail: gopslubenia@ops.net.pl
82.	Lutowiska	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Lutowiska Urząd Gminy w Lutowiskach 38-713 Lutowiska 14	Tel. 13/ 4610055 e-mail: gopslutowiska10@interia.pl	Małgorzata Prokopiak - Młynarczyk	Tel. 13/ 4610055 e-mail: gopslutowiska10@interia.pl
83.	Łańcut	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łańcut ul. Mickiewicza 2a 37-100 Łańcut	Tel. 17/ 2253351 e-mail: gops@gminalancut.pl	Teresa Bar	Tel.17/ 2253351 e-mail: gops@gminalancut.pl
84.	Łańcut Miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcutcie ul. Piłsudskiego 9 37-100 Łańcut	Tel. 17/ 2253325 e-mail: zespol.inter.lancut@wp.pl	Marek Rupar	Tel. 17/ 2256167 e-mail: zespol.inter.lancut@wp.pl
85.	Majdan Królewski	Urząd Gminy Majdan Królewski ul. Rynek 1A 36-110 Majdan Królewski	Tel. 15/ 8471073 e-mail: sekretariat@majdankrolewski.pl	Katarzyna Obara	Tel.15/ 8471073 w. 56 e-mail: profilaktyka@onet.pl
86.	Markowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markowej 37-120 Markowa 1399	Tel. 17/ 2265447 e-mail: gopsmarkowa@markowa.pl	Bożena Szylar	Tel. 17/ 2265447 w. 24 e-mail: gopsmarkowa@markowa.pl
87.	Medyka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Medyce 37-732 Medyka 159	16/ 6715375 e-mail: gops@medyka.itl.pl	Janina Winnicka - Kulaszka	16/ 6715375 e-mail: gops@medyka.itl.pl
88.	Miejsce Piastowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym ul. Dukielska 14 38-430 Miejsce Piastowe	Tel. 13/ 4309742 e-mail: gops@miejscapiastowe.pl	Katarzyna Ginalska	Tel. 13/ 4309744 e-mail: kginalska@miejscapiastowe.pl
89.	Mielec Gmina Miejska	Urząd Miejski w Mielcu Biuro Spraw Społecznych ul. Zeromskiego 23 39-300 Mielec	Tel. 17/ 7888575 e-mail: bss@um.mielec.pl	Elżbieta Działo - Zięba	Tel. 17/ 7888606 e-mail: ezieba@um.mielec.pl
90.	Mielec	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu ul. Głowackiego 5 39-300 Mielec	Tel. 17/ 7175250 e-mail: gopsmielec@gops.mielec.pl	Małgorzata Tyksińska	Tel. 17/ 7175251 e-mail: mtyksinska@ops.ug.mielec.pl

91.	Narol	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ul. Rynek 1 37-610 Narol	Tel. 16/ 6317086 e-mail: mgops@narol.pl	Monika Rybka	Tel. 16/ 6317032 e-mail: mgops@narol.pl
92.	Niebylec	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu 38-114 Niebylec 24	Tel. 17/ 2773046 e-mail: gopsniebylec@ops.net.pl	Jacek Kozdraś	Tel. 17/ 2773046 e-mail: gopsniebylec@ops.net.pl
93.	Nisko	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. 3-go Maja 10 37-400 Nisko	Tel. 15/ 8412334, 8414638 e-mail: opsnisko@ops-nisko.pl	Monika Sokołowska - Trela	Tel. 15/ 8412334 w.14, 8414638 w. 14 e-mail: monikas-t.@wp.pl
94.	Niwiska	Urząd Gminy w Niwiskach 36-147 Niwiska 430	Tel. 17/ 2279002, 2279342 e-mail: gopsniwiska@niwiska.pl	Barbara Czachor	Tel. 17/ 2279342 e-mail: gopsniwiska@niwiska.pl
95.	Nowa Dęba	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Dębie ul. M. Reja 3 39-460 Nowa Dęba	Tel. 15/ 8463594 e-mail: mgops@nowadeba.pl	Maria Kosiorowska	Tel. 15/ 8463594 w. 17, 693396233 e-mail: mgops@nowadeba.pl
96.	Nowa Sarzyna	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie ul. Łukasiewicza 2 37-310 Nowa Sarzyna	Tel. 17/ 7178169 e-mail: mgops@nowasarzyna.eu	Elżbieta Wojtanowska	Tel. 17/ 7178169 w. 29 e-mail: mgops5@nowasarzyna.eu
97.	Nowy Żmigród	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Żmigrodzie ul. Mickiewicza 2 38-230 Nowy Żmigród	Tel. 13/ 4482608 e-mail: gopsnowyzymigrod@interia.pl	Marta Tarczyńska	Tel. 13/ 4482608 e-mail: gopsnowyzymigrod@interia.pl
98.	Nozdrzec	Urząd Gminy Nozdrzec 36-245 Nozdrzec 224	Tel. 13/ 43298164 e-mail: gcinozdrzec@gmail.com	Dorota Pomykała	Tel. 13/ 4398164 gcinozdrzec@gmail.com
99.	Oleszyce	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleszycach ul. Mickiewicza 12 37-630 Oleszyce	Tel. 16/ 6315132 e-mail: mgops@oleszyce.pl	Agnieszka Sopol	Tel. 16/ 6315132 e-mail: mgops@oleszyce.pl
100.	Olszanica	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszanica Olszanica 81 38-722 Olszanica	Tel. 13/ 4617046, 601303144 e-mail: gopsolszanica@interia.pl	Barbara Darasz	Tel. 13/ 4617046, 601303144 e-mail: gopsolszanica@interia.pl
101.	Orły	Urząd Gminy Orły ul. Przemyska 3 37-716 Orły	Tel. 16/ 6712693 w. 28 e-mail: gopsorly@ugorly.pl	Małgorzata Bachurska	Tel. 16/ 6712693 e-mail: gopsorly@ugorly.pl
102.	Osiek Jasielski	Gminy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Osiek Jasielski 38-223 Osiek Jasielski 112	Tel. 13/ 4420005 e-mail: gopsosiekj@interia.pl	Agnieszka Bal	Tel. 13/ 4420005 e-mail: gopsosiekj@interia.pl
103.	Ostrów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Ostrów 225 39-103 Ostrów	Tel. 17/ 2235768 e-mail: gops@ostrow.gmina.pl	Barbara Borowiec	Tel. 17/ 2235768, 887997303 e-mail: gops@ostrow.gmina.pl

104.	Padew Narodowa	Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej ul. Ks. Jana Kica 8 39-340 Padew Narodowa	Tel. 15/ 8119314 e-mail: opspadewn@onet.pl	Krzysztof Sroczyński	Tel: 15/ 8119314 e-mail: opspadewn@onet.pl
105.	Pawłosiów	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Urząd Gminy Pawłosiów Pawłosiów 88 37-500 Jarosław	Tel. 16/ 6219023 e-mail: gospawlosiow@gminapawlosiow w.pl	Maria Bajan	Tel. 16/ 6219023 e-mail: gospawlosiow@gminapawlosiow .pl
106.	Pilzno	Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Rynek 33 39-220 Pilzno	Tel. 14/ 6761852, 14/ 6722056 e-mail: ops@pilzno.um.gov.pl	Elżbieta Dziedzic	Tel. 14/ 6722056 e-mail: ops@pilzno.um.gov.pl
107.	Pruchnik	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku ul. Rynek 1 37-560 Pruchnik	Tel.16/ 6236116 e-mail: ops@opspruchnik.pl	Zofia Wałczyńska	Tel. 16/ 6236116 e-mail: ops@opspruchnik.pl
108.	Przeclaw	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeclawiu ul. Kilińskiego 7 39-320 Przeclaw	Tel. 17/ 5813299 e-mail: mopsprzeclaw@przeclaw.org	Bogusława Midura	Tel. 17/ 5813299 e-mail: mopsprzeclaw@przeclaw.org
109.	Przemysł	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy ul. płk. M. Borelowskiego 1 37-700 Przemysł	Tel. 16/ 6700319 e-mail: gopsryszard@gminaprzemysl.ho me.pl	Ryszard Wołoszyn	Tel. 16/ 6700319 e-mail: gopsryszard@gminaprzemysl. home.pl
110.	Przemysł Gmina Miejska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu ul. Leszczyńskiego 3 37-700 Przemysł	Tel: 16/ 6750560, 16/ 6752161 e-mail: sekretariat@mops.przemysl.pl	Izabela Domszy	Tel: 16/ 6752161 w. 52 e-mail: zi@mops.przemysl.pl
111.	Przeworsk Gmina Miejska	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku ul. Krakowska 30 37-200 Przeworsk	Tel. 16/ 6487216 e-mail: mops@przeworsk.um.gov.pl	Franciszek Kantor	Tel. 16/ 6487216, 510997579 e-mail: mops@przeworsk.um.gov.pl
112.	Przeworsk	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Bernardyńska 1 A 37 – 200 Przeworsk	Tel. 16/ 6489889 w. 209, 211 e-mail: gops@przeworsk.net.pl	Barbara Oleksiewicz	Tel. 601488300 e-mail: gops@przeworsk.net.pl
113.	Pysznica	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pysznicy ul. Wolności 320 37-403 Pysznica	Tel. 15/ 6427599 e-mail: opspysznica@gmail.com	Elżbieta Paluch	Tel. 15/ 6425211 e-mail: zipysznica@gmail.com
114.	Radomyśl nad Sanem	Środowiskowy Dom Samopomocy w Radomyślu nad Sanem ul. Mickiewicza 25 37-455 Radomyśl nad Sanem	Tel. 15/ 8454305 e-mail: gopsradomysl@gmail.com	Magdalena Nowak - Wojtala	Tel. 15/ 8454305 e-mail: gopsradomysl@gmail.com
115.	Radomyśl Wielki	Zespół Interdyscyplinarny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radomyślu Wielkim ul. Rynek 32 39-310 Radomyśl Wielki	Tel. 14/ 6865077, 6865076 e-mail: zi@radomyslwielki.pl	Marta Rzeszutek	Tel. 14/ 6865077 e-mail: zi@radomyslwielki.pl
116.	Radymno	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Radymnie ul. Lwowska 38 37-550 Radymno	Tel 16/ 6281005 e-mail: zespol.interdyscyplinarny@gops- radymno.pl	Danuta Mikołajek	Tel 16/ 6281005 e-mail: d.mikolajek@ugradymno.pl
117.	Radymno Miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie ul. Lwowska 20 37-550 Radymno	Tel. 16/ 6281273 e-mail: mopsradymno@wp.pl	Agnieszka Andruszko	Tel. 16/ 6281273, 509523312 e-mail: mopsradymno@wp.pl, 26_12_1972@interia.pl

118.	Rakszawa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakszawie Rakszawa 506 37-111 Rakszawa	Tel. 17/ 2249251 e-mail: gopsrakszawa@rakszawa.pl	Małgorzata Mach	Tel. 17/ 2249251, 534880288 e-mail: gopsrakszawa@rakszawa.pl
119.	Ranizów	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Rynek 6 36-130 Ranizów	Tel. 17/ 2285505 e-mail: gopsranizow@ranizow.pl	Józefa Kochanowicz	Tel. /fax. 17/ 2285506 e-mail: gopsranizow@ranizow.pl
120.	Rokietnica	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rokietnicy 37-562 Rokietnica 682	Tel. 16/ 6221322 e-mail: gopsrokietnica@wp.pl	Dariusz Stysiał	Tel. 16/ 6221322 e-mail: gopsrokietnica@wp.pl
121.	Ropczyce	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropczycach ul. Krótka 1 39-100 Ropczyce	Tel. 17/ 2218494 e-mail: mgopsropczyce@mgopsropczyce.eu	Małgorzata Bykowska	Tel. 17/ 2220273 e-mail: mgopsropczyce@mgopsropczyce.eu
122.	Roźwienica	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Roźwienicy Roźwienica 1 37-565 Roźwienica	Tel. 16/ 6226710 w. 25 e-mail: gopsrozwnienica@wp.pl	Zofia Kaciuba	Tel. 16/ 6226710 w. 25 e-mail: gopsrozwnienica@wp.pl
123.	Rudnik nad Sanem	Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Kilińskiego 19 37-420 Rudnik nad Sanem	Tel. 15/ 8762795 e-mail: rudnik@ops.net.pl	Maria Lachowicz	Tel. 509995774 e-mail: rudnik@ops.net.pl marlach@tg.onet.pl
124.	Rymanów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dworska 42 38-480 Rymanów	Tel. 13/ 4355785, 13/ 4355308 13/ 4357955, 789128890 e-mail: gops@rymanow.pl	Maria Prorok	Tel. 13/ 4355785, 13/ 4355308 13/ 4357955, 789128890 e-mail: gops@rymanow.pl
125.	Rzeszów Miasto	Miejski Zespół Interdyscyplinarny z siedzibą przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzeszowie ul. Jagiellońska 26 35-025 Rzeszów	Tel. 17/ 8533927 e-mail: sekretariat@mopsrzeszow.pl	Jacek Gołubowicz	Tel. 17/ 8533927 e-mail: sekretariat@mopsrzeszow.pl
126.	Sanok	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku ul. Kościuszki 23 38-500 Sanok	Tel. 13/ 4656572, 13/ 4656571 e-mail: gopssanok@gminasanok.pl	Edyta Dziadosz	Tel. 13/ 4656572, 13/ 4656571 e-mail: gopssanok@gminasanok.pl
127.	Sanok	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Zamkowa 30 38-500 Sanok	Tel. 13/ 4608039 e-mail: sekretariat@mops.sanok.pl	Andrzej Rychlicki	Tel. 13/ 4608039 e-mail: sekretariat@mops.sanok.pl
128.	Sędziszów Małopolski	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziszowie Małopolskim ul. 3 Maja 25 39-120 Sędziszów Małopolski	Tel. 17/ 2216588 e-mail: sedziszowmlp@ops.net.pl	Małgorzata Chmura	Tel./fax 17/ 2216588 e-mail: sedziszowmlp@ops.net.pl
129.	Sieniawa	Miejsko - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ul. Rynek 1 37-530 Sieniawa	Tel. 16/ 6227301 w. 27 e-mail: mgops@sieniawa.pl	Małgorzata Gnida	Tel. 16/ 6227301 w. 27 e-mail: mgops@sieniawa.pl
130.	Skołyszyn	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skołyszynie Skołyszyn 317 38-242 Skołyszyn	Tel. 13/ 4491026 e-mail: gopsskołyszyn@skołyszyn.pl	Andrzej Świerzowski	Tel. 880055221 e-mail: gopsskołyszyn@skołyszyn.pl

131.	Sokołów Małopolski	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Małopolskim ul. Rynek 10 36-050 Sokołów Małopolski	Tel./fax. 17/ 7729209 e-mail: sokolow@ops.net.pl	Barbara Nizioł	Tel. 17/ 7729140 e-mail: sokolow@ops.net.pl
132.	Solina	Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Solinie z/s w Polańczyku ul. Wiejska 2/5 38-610 Polańczyk	Tel. 13/ 4703027 e-mail: gopssolina@esolina.pl	Grażyna Lorenc	Tel/fax 13/ 4703027 gopssolina@esolina.pl
133.	Stalowa Wola	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Dmowskiego 1 37-450 Stalowa Wola	Tel. 15/ 8425097 e-mail: mopsstalowawola@mops-stalwol.pl	Danuta Stanielewicz	Tel. 15/ 8425097 w. 35 e-mail: d.stanielewicz@mops-stalwol.pl
134.	Stary Dzików	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzikowie ul. Kościuszki 86 37-632 Stary Dzików	Tel. 16/ 6321945 e-mail: gopsstarydzikow@starydzikow.pl	Barbara Żyła	Tel. 16/ 6321945 e-mail: gopsstarydzikow@starydzikow.pl
135.	Strzyżów	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżowie ul. Słowackiego 8 38-100 Strzyżów	Tel. 17/ 2761109 e-mail: mgopsstrzyzow@onet.pl	Alina Banek	Tel 17/ 2763057 e-mail: mgopsstrzyzow@onet.pl
136.	Stubno	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stubnie Stubno 69 A 37-723 Stubno	Tel. 16/ 7354012 e-mail: gopsstubno@stubno.pl	Waldemar Kolczak	Tel. 510997251 e-mail: gopsstubno@stubno.pl
137.	Świlcza	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 36-072 Świlcza 168	Tel. 17/ 8670100 e-mail: ug.swilcza@intertele.pl	Teofila Wilk	Tel. 17/ 8670165, 17/ 8670144 e-mail: gops.wilk@swilcza.com.pl
138.	Tarnobrzeg Miasto	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Tarnobrzegu ul. Kopernika 3, p. 106 39-400 Tarnobrzeg	Tel. 15/ 8226097 w. 213 e-mail: gzi@onet.pl	Ewa Szynal	Tel. 15/ 8226097 w. 213 e-mail: gzi@onet.pl
139.	Tarnowiec	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowcu 38-204 Tarnowiec 211	Tel. 13/ 4436928 e-mail: gopstarnowiec@interia.pl	Beata Matuszyk	Tel. 13/ 4436928 e-mail: gopstarnowiec@interia.pl
140.	Tryńcza	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Tryńcza 37-204 Tryńcza 123	Tel. 16/ 6421732 e-mail: gopstryncza@wp.pl	Jolanta Flak	Tel. 16/ 6421732, 693999605 e-mail: gopstryncza@wp.pl
141.	Trzebowniko	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebowniku Trzebowniko 989 36-001 Trzebowniko	Tel. 17/ 7713772 e-mail: trzebowniko@ops.net.pl	Agnieszka Kozieł	Tel. 17/ 7713774 e-mail: trzebowniko@ops.net.pl agakoziel@wp.pl
142.	Tuszów Narodowy	Urząd Gminy w Tuszowie Narodowym 39-332 Tuszów Narodowy 225	Tel. 17/ 7743720 e-mail: gmina@tuszownarodowy.pl	Dominika Rzeźnik	Tel. 17/ 7743727 e-mail: gops@tuszownarodowy.pl
143.	Tyczyn	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie ul. Rynek 18 36-020 Tyczyn	Tel. 17/ 2219246 e-mail: tyczyn@ops.net.pl	Barbara Lew	Tel. 17/ 2219246 e-mail: tyczyn@ops.net.pl
144.	Tyrawa Wołoska	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyrawie Wołoskiej 38-535 Tyrawa Wołoska	Tel. 13/ 4656939 e-mail: gopstyrawawoloska@interia.pl	Dorota Stasicka	Tel. 13/ 4656925 e-mail: gopstyrawawoloska@interia.pl
145.	Ulanów	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ulanowie ul. 3 Maja 19 37-410 Ulanów	Tel. 15/ 8763028 e-mail: opsulanow@interia.pl	Leokadia Kopyto	Tel. 15/ 8763028 e-mail: opsulanow@interia.pl

146.	Ustrzyki Dolne	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Wyzwolenia 7 38 -700 Ustrzyki Dolne	Tel. 13/ 4611868, 535179888 e-mail: mgopsud@gmail.com	Halina Rygalik	Tel. 13/ 4811868, 535179888 e-mail: mgopsud@gmail.com
147.	Wadowice Górne	Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych 39-308 Wadowice Górne 116	tel. 14/ 6669692 e-mail: zespolinterdyscyplinary@wadowicegorne.pl	Aneta Midura	Tel. 14/ 6669692 e-mail: zespolinterdyscyplinary@wadowicegorne.pl
148.	Wiązownica	Urząd Gminy w Wiązownicy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązownicy 37-522 Wiązownica 208	Tel. 16/ 6223631 w. 21 e-mail: gops@wiazownica.com	Maria Tabin - Matusz	Tel. 726044670 e-mail: gops@wiazownica.com
149.	Wielkie Oczy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkich Oczach ul. Leśna 2 37-627 Wielkie Oczy	Tel. 16/ 6310192 email: gops@wielkieoczy.info.pl	Anna Litwińska	Tel. 16/ 6310192 email: gops@wielkieoczy.info.pl
150.	Wielopole Skrzyńskie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 39-110 Wielopole Skrzyńskie 200	Tel. 17/ 2214466 e-mail: gopswielopoleskrz@ops.net.pl	Bożena Rogińska - Olech	Tel. 17/ 2214466 e-mail: gopswielopoleskrz@ops.net.pl
151.	Wiśniowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniowej 38-124 Wiśniowa 136/1	Tel. 17/ 2775049 e-mail: gops@wisniowa.pl	Zofia Wójcik	Tel. 17/ 2775049 e-mail: gops@wisniowa.pl
152.	Wojaszówka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojaszówce Wojaszówka 115 38-471 Wojaszówka	Tel. 13/ 4385226 e-mail: gops@wojaszowka.pl	Beata Dunaj	Tel. fax. 13/ 4385009 e-mail: gpwoj@wp.pl
153.	Zagórz	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ul. Targowa 5 38-540 Zagórz	Tel. 13/ 4623374 e-mail: mgops@mgops-zagorz.pl	Sylvia Drozd	Tel. 13/ 4623374 e-mail: mgops@mgops-zagorz.pl
154.	Zaklików	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaklikowie ul. Zachodnia 15 37-470 Zaklików	Tel. 15/ 8738463 e-mail: ops.zaklikow@adres.pl	Agnieszka Zakościelna	Tel. 15/ 8738463 e-mail: ops.zaklikow@adres.pl
155.	Zaleszany	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanych Plac Kościuszki 6 37-415 Zaleszany	Tel. 15/ 8459423 e-mail: opszaleszany@gmail.com	Lucjan Idec	Tel.15/ 8459434 e-mail: opszaleszany@gmail.com
156.	Zarszyn	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Bieszczadzka 48 38-530 Zarszyn	Tel. 13/ 4671049 e-mail: gops@zarszyn.pl	Beata Stankiewicz	Tel. 13/ 4671049 e-mail: gops@zarszyn.pl
157.	Zarzecze	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zarzeczcu 37-205 Zarzecze 175	Tel. 16/ 6401529 e-mail: gopszarzecze@zarzecze.itl.pl	Anna Krzeszowska - Gwóźdź	Tel. 16/ 6401529 e-mail: gopszarzecze@zarzecze.itl.pl
158.	Żołyńia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żołyńi ul. Rynek 22 37-110 Żołyńia	Tel.17/ 2243018 e-mail: gops@zolynia.pl	Tomasz Jucha	Tel. 17/ 2243018, 604814577 e-mail: gops@zolynia.pl
159.	Żurawica	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Marcina Króla 3 37-710 Żurawica	Tel. 16/ 6713233 e-mail: zurawicagops@o2.pl	Maria Łaba	Tel. 16/ 6713233 e-mail: zurawicagops@o2.pl
160.	Żyraków	Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Żyraków 39-204 Żyraków 137	Tel/fax. 14/ 6807108 e-mail: m.szymaszek@zyrakow.pl	Małgorzata Szymaszek	Tel. 14/ 6807108 e-mail: zi@zyrakow.pl

X. 15. Wykaz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom / rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

L.P.	Powiat / Gmina	Nazwa organizacji pozarządowej	Adres	Tel oraz e-mail	Zakres udzielanej pomocy	Dni i godziny pracy
1.	Dębica Miasto	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Ad Astram”	ul. Ratuszowa 6 39-200 Dębica	14/ 6811801 adastram@op.pl	Pomoc w przewycięzeniu trudnych sytuacji życiowych, poradnictwo.	Poniedziałek i wtorek w godzinach od 8.00 do 11.00.
2.	Dębica Miasto	Stowarzyszenie „Nowy Dom”	Nagawczyna 177 39-200 Dębica	504717112 magdakoczaj@interia.pl	Edukacja, organizacja pomocy psychologicznej, poradnictwo pedagogiczne, prawne.	Kontakt telefoniczny.
3.	Krosno Miasto	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	ul. Wojska Polskiego 41 38-400 Krosno	13/ 4326295	Poradnictwo dla dzieci: pedagogiczne i psychologiczne, poradnictwo dla rodziców – rzecznik praw dziecka.	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 13.00.
4.	Lesko	Stowarzyszenie Kobiet Bieszczadzkich „Nasza Szansa”	ul. Rynek 8 38-600 Lesko Adres do korespondencji: ul. Jana Pawła II 18B 38-600 Lesko	601556455 skbnaszaszansa@gmail.com	Edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy (cyklicznie). Wspieranie świetlicowe dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc lub zagrożonych wystąpieniem zjawiska przemocy.	Zgodnie z potrzebami. Od poniedziałku do piątku w godzinach od 15:00 do 18:00.
5.	Mielec	ARKA Poradnia Specjalistyczna i Telefon Zaufania, Oddział Terenowy Stowarzyszenia w Mielcu	ul. Ks. Arczewskiego, 39-300 Mielec	17-7730809 grodek.mario73@gmail.com	Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, dot. problematyki alkoholowej i innych uzależnień. Zaburzenia zdrowia. Logopeda.	Poniedziałek: Psycholog dziecięcy (I,II,III,IV poniedziałek miesiąca) 14.30 – 15.30, Prawnik (I,II,III,IV poniedziałek miesiąca) 17.00 – 19.00. Wtorek: Duszpasterz (I,II,III wtorek miesiąca) 17.00 – 19.00, 17.00 – 19.30 (IV wtorek miesiąca), Logopeda (IV wtorek miesiąca) 17.00 – 19.00. Środa: Terapeuta uzależnień 18.30 – 19.30 (II środa miesiąca), Psycholog 17.00 –

						<p>18.00 (I środa miesiąca), 17.00 – 18.30 (II, IV środa miesiąca), 18.30 – 19.30 (IV środa miesiąca), Doradca (praca) 17.00 – 18.00 (III środa miesiąca), Doradca (uzależnienia) 18.30 – 19.30 (I, IV środa miesiąca), 17.00 – 18.00 (V środa miesiąca). Czwartek: Lekarz (zaburzenia zdrowia) 17.30 – 18.30 (I czwartek miesiąca), Doradca (wych.) 16.00 – 18.00 (II,III,IV czwartek miesiąca), Doradca (uzależnienia) 18.30 – 19.30 (III czwartek miesiąca). Piątek: Prawnik 16.00 – 18.00 (I piątek miesiąca), Psycholog 16.00 – 18.00 (III piątek miesiąca), Doradca (rodziny) 17.00 – 19.00 (IV, V piątek miesiąca).</p>
6.	Przemysł / Krasieczyn	Stowarzyszenie Centrum Wsparcia i Profilaktyki „SPES”	Korytniki 14 37 – 741 Krasieczyn	16/ 6718594 kontakt@sow-korytniki.pl	Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą domową i kryzysem.	Całodobowo.
7.	Przemysł Miasto	Caritas Dom Matki i Dziecka Archidiecezji Przemyskiej	ul. Prądyńskiego 8 37-700 Przemysł	16/ 6700093	Pomoc samotnym bezdomnym matkom przed i po urodzeniu dziecka, udzielanie schronienia kobietom – ofiarom przemocy w rodzinie oraz ich niepełnoletnim dzieciom.	Całodobowo, 11 miejsc dla osób dorosłych i dzieci.
8.	Przeworsk Gmina Miejska	Podkarpacki Ośrodek Rozwoju Społeczństwa Obywatelskiego	ul. Krakowska 6 37-200 Przeworsk	16/ 6487216 w. 18 porso@poczta.onet.pl	Porady prawne i psychologiczne.	Porady prawne: I, II, III piątek miesiąca w godzinach od 15.00 do 18.00, poradnictwo psychologiczne: I piątek miesiąca w

						godzinach od 15.00 do 19.00.
9.	Przeworsk	Stowarzyszenie Przeworsk – Powiat Bezpieczny	ul. Lwowska 16 37-200 Przeworsk	16/ 6482265 531995236 sppbprzeworsk1@wp.pl	Organizacja, której w 2014 r. przyznano dotację celową z funduszu pomocy pokrzywdzonym oraz pomocy postpenitencjarnej w zakresie pomocy pokrzywdzonym przestępstwem. Pomoc psychologiczna, organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, wyrobów medycznych, w tym przedmiotów ortopedycznych oraz niezbędnych środków pomocniczych.	Od poniedziałku do piątku od 7.00 do 18.00.
10.	Rzeszów Miasto	Stowarzyszenie Wspierania Zasobów Ludzkich „Nowy Horyzont”	ul. Leszczyńskiego 3 35-061 Rzeszów	17/ 8581033 668667554 nowy-horyzont@wp.pl	Poradnictwo prawne i psychologiczne.	Poniedziałki, wtorki i czwartki w godzinach od 10.00 do 14.00, środy w godzinach od 10.00 do 19.00.
11.	Rzeszów Miasto	Podkarpacki Ośrodek Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	ul. Fredry 4 / 58 35-959 Rzeszów	17/ 8620122 796600429 porso@poczta.onet.pl	Organizacja, której w 2014 r. przyznano dotację celową z funduszu pomocy pokrzywdzonym oraz pomocy postpenitencjarnej w zakresie pomocy pokrzywdzonym przestępstwem. Pomoc psychologiczna, organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, wyrobów medycznych, w tym przedmiotów ortopedycznych oraz niezbędnych środków pomocniczych.	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00.
12.	Stalowa Wola	Stowarzyszenie Ruch Pomocy Psychologicznej „Integracja”	ul. Słowackiego 4a/5 37-400 Nisko	15/ 8416167 rrp.integracja@gmail.com	Edukacja psychologiczna pomoc psychologiczna realizowane poza siedzibą stowarzyszenie, m.in. prowadzenie SOWiK w Stalowej Woli.	W zależności od realizowanych projektów, zarząd wg grafiku.

13.	Stalowa Wola	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie „Tarcza”	Al. Jana Pawła II 5 37-450 Stalowa Wola	15/8420940 512-939-994 tarczastw@wp.pl	- Pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, - budowa systemu profilaktyki i pomocy osobom dotkniętym przemocą domową w oparciu o lokalne instytucje i organizacje pozarządowe i samorządowe, - kształtowanie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Dyżury pełnią psychologowie i pracownicy, którzy udzielają bezpłatnie porad i pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz sporządzają pisma urzędowe do sądu i innych instytucji.	Punkt Informacyjny - wtorek w godzinach od 16.00 do 18.00. Porady psychologiczne - środy od 16.00 do 18.00. Porady prawne - piątki od 16.00 do 18.00.
14.	Tarnobrzeg Miasto	Stowarzyszenie Kobiety Wobec Przemocy Alkoholowej w rodzinie	ul. Konstytucji 3-go Maja 11 39-400 Tarnobrzeg	509456056 swietlica@o2.pl	Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie, poradnictwo i wsparcie psychologiczne, pedagogiczne.	Świetlica jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 14.00 do 18.00, Punkt Konsultacyjny pracuje we wtorki i czwartki w godzinach od 17.00 do 19.00.
15.	Tarnobrzeg / Gorzyce	Gorzyckie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych	ul. 3 Maja 4 39-432 Gorzyce	783930238 stowarzyszenie.gosil@gmail.com	- Poradnictwo psychologiczne, - wsparcie psychologiczne dla rodzin z problemem alkoholowym; - diagnoza i terapia, - pomocy psychologiczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - pomoc psychologiczna dla osób w kryzysie psychologicznym, - terapia rodzin i małżeństw, -pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży, -poradnictwo dla rodziców.	I, III poniedziałek miesiąca w godzinach od 16.00 do 18.00. Każdy czwartek od 10.00 do 13.00.

X. 16. Propozycje wzorów dokumentów dla Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, opracowane przez Zespół Roboczy ds. opracowania wzorów dokumentacji, powołany podczas posiedzenia Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych, które odbyło się w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie dn. 31.01.2013 r.

Przedstawiony zestaw „wzorów” dokumentów nie jest obligatoryjny do zastosowania przez poszczególne Zespoły Interdyscyplinarne a jedynie jest sugestią Zespołu Roboczego, jakie informacje i dane, w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, winny znajdować się w dokumentacji Zespołów Interdyscyplinarnych (ZI) oraz Grup Roboczych (GR) powoływanych w indywidualnych przypadkach.

Druki można dopracować indywidualnie i adekwatnie do potrzeb poszczególnych Zespołów i grup.

W załączeniu:

Wzór 1. **LISTA OBECNOŚCI** - obecność członków Zespołu Interdyscyplinarnego powinna być udokumentowana listą obecności.

Wzór 2 – **dwie wersje PROTOKOŁU Z POSIEDZENIA Zespołu Interdyscyplinarnego**, przy czym należy pamiętać żeby odnotowywać w protokole przypadki, kiedy na posiedzenie ZI są zaproszone osoby spoza składu Zespołu, należy je wymienić z imienia i nazwiska, wskazać instytucje jakie reprezentują oraz określić czemu służy ich obecność na posiedzeniu Zespołu. Jeżeli obecność zaproszonych osób związana jest z omawianiem indywidualnych przypadków przemocy w rodzinie, należy przyjąć od tych osób oświadczenia o poufności i również odnotować ten fakt w protokole.

Wzór 3 - **POWOŁANIE GRUPY ROBOCZEJ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE** - dokument może być zastosowany w sytuacji kiedy to Zespół decyduje o powołaniu Grupy Roboczej zgodnie z zapisem art.9a ust.10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a nie jednoosobowo Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wzór 4 – dwie wersje **PROTOKOŁU Z POSIEDZENIA GRUPY ROBOCZEJ** - można zastosować lub zmodyfikować wg potrzeb i odpowiednio do ustalonych wewnętrznie zasad funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego/Grupy Roboczej, można również wykorzystać do uzupełnienia dokumentacji.

Wzór 5. **KARTA MONITORINGU** - załącznik pomocniczy do protokołu posiedzenia ZI/GR pozwalający na bieżąco dokumentować monitoring sytuacji rodziny oraz działania członków ZI/GR w trakcie realizacji planu pomocy opracowanego w formularzu NK-C .

Wzór 6. **WNIOSEK GRUPY ROBOCZEJ O ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ W RAMACH GRUPY ROBOCZEJ** - załącznik pomocniczy do dokumentacji pracy grupy roboczej (szczególnie w większych gminach) do stosowania w sytuacjach, gdy zamknięcie procedury NK następuje podczas posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Po uzyskaniu takiego dokumentu zamknięcie procedury może nastąpić bez szczegółowego zapoznawania się przez ZI z całą dokumentacją Grupy Roboczej.

Wzór 7 – **PROTOKÓŁ W SPRAWIE ZAKOŃCZENIA PROCEDURY "NIEBIESKIE KARTY"** – Każda wszczęta procedura NK powinna być zakończona protokołem. W prezentowanej propozycji protokołu należy podkreślić podstawę prawną zakończenia procedury. W przypadku § 18. ust 1. pkt 1 Rozporządzenia, czyli ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy należy szczegółowo wypełnić punkt 3 protokołu.

Wzór 8a i 8b. **ZAPROSZENIE osoby wobec której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie** oraz **WEZWANIE osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.** – załączniki są propozycją pism do członków rodziny, w której istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie, które zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” powinny uczestniczyć w posiedzeniach Grupy Roboczej. Należy także rozważyć sposób doręczenia proponowanych pism, ze szczególnym uwzględnieniem osób, wobec których występuje przemoc w rodzinie. Dostarczenie takiego pisma powinno gwarantować poczucie bezpieczeństwa psychicznego osoby zapraszanej. Warto sposób doręczenia zaproszenia na spotkanie grupy roboczej ustalić wcześniej z osobą poszkodowaną. Takie ustalenie powinno dotyczyć również form kontaktu z tą osobą. W niektórych przypadkach można rozważyć formę telefonicznego zaproszenia osoby poszkodowanej na spotkanie grupy roboczej.

Dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych winna być przechowywana w Ośrodku Pomocy Społecznej, z zachowaniem zasad ochrony informacji i danych szczególnie wrażliwych.

W ramach obowiązujących w Ośrodku Pomocy Społecznej procedur, związanych z ochroną danych osobowych należy uwzględnić dane i informacje zawarte w dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

LISTA OBECNOŚCI UCZESTNIKÓW ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
Z SIEDZIBĄ W .....
OBECNYCH NA POSIEDZENIU W DNIU .....

Lp.	Imię i Nazwisko	Nazwa instytucji	Czytelny podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO Z SIEDZIBĄ W .....

W dniu .....odbyło się posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego z siedzibą w .....

Posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego przewodniczył/a.....

W posiedzeniu udział wzięli członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z załączoną listą obecności.

Posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego przebiegało następująco:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
*czytelny podpis Przewodniczącego
Zespołu Interdyscyplinarnego*

.....
czytelny podpis Protokolanta

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

W dniu .....odbyło się posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego przewodniczył/a.....

W posiedzeniu udział wzięli członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z załączoną listą obecności.

Posiedzenie Zespołu przebiegało następująco:

(jeżeli w posiedzeniu wzięły udział inne osoby niż członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zaproszone przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego z własnej inicjatywy lub na wniosek członków Zespołu należy zapisać to w protokole ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz nazwy reprezentowanego podmiotu)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wykaz wniosków (opcjonalnie wnioski należy zamieścić w treści przebiegu posiedzenia):

Wniosek nr 1:

Spis załączników jeśli występują.

.....
czytelny podpis Przewodniczącego
Zespołu Interdyscyplinarnego

.....
czytelny podpis Protokolanta

Podpisy członków Zespołu Interdyscyplinarnego (ewentualnie załączona lista obecności):

.....

.....

.....

.....

**POWOŁANIE GRUPY ROBOCZEJ
W CELU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

.....
*(dane rodziny, adres zamieszkania, wskazanie osoby poszkodowanej oraz osoby, wobec której istnieje
podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie)*

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na posiedzeniu w dniu: .....,
po zapoznaniu się z formularzem „Niebieska Karta – A” wypełnionym
w dniu: .....
przez.....

(dane przedstawiciela/podmiotu wypełniającego formularz „Niebieska Karta – A”)

postanowili, co następuje:

Na podstawie art. 9 a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(Dz.U.2005.180.1493, z późn. zm.) utworzyć Grupę Roboczą w celu rozwiązywania
problemów związanych z podejrzeniem wystąpienia przemocy w/w rodzinie w składzie:

(należy podać Imiona i Nazwiska osób oraz pełną nazwę reprezentowanej instytucji).

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

Miejsce i termin pierwszego posiedzenia Grupy Roboczej.....

Czytelne podpisy członków Zespołu Interdyscyplinarnego .

.....
.....
.....
.....

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA GRUPY ROBOCZEJ
POWOŁANEJ PRZEZ ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY Z SIEDZIBĄ W .....**

W dniu ..... odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej, w składzie:
....., w siedzibie
.....w sprawie podejrzenia występowania
przemocy w rodzinie: ..... zam: .....
ze strony Pana/Pani .....urodzony..... wobec
Pana/Pani.....urodzony.....stopień
pokrewieństwa.....

I. W trakcie posiedzenia członkowie Grupy Roboczej zdiagnozowali następującą sytuację rodziny i zaplanowali działania dla poszczególnych członków Grupy Roboczej i rodziny:

1) diagnoza przemocy ze strony członków Grupy Roboczej (przejawy, wymiar szkód, wpływ na wzajemne relacje członków rodziny) *opcjonalnie, jeśli na pierwsze spotkanie zaproszona została osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że dotknięta jest zjawiskiem przemocy w rodzinie należy wypełnić formularz „Niebieska Karta – C”.*

.....
.....
.....
.....
.....

2) ocena poziomu bezpieczeństwa osoby/członków rodziny (potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, zasoby w oparciu o instytucje, współpracę z rodziną) *wypełniamy w przypadku, gdy na pierwsze posiedzenie nie została zaproszona osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że dotknięta jest zjawiskiem przemocy w rodzinie:*

.....
.....
.....
.....

3) ustalenie priorytetów działań, (co jest najważniejsze dla osoby/rodziny, jakie działania są najpilniejsze): *opcjonalnie, jeśli na pierwsze spotkanie zaproszona została osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że dotknięta jest zjawiskiem przemocy w rodzinie należy wypełnić formularz „Niebieska Karta - C”.*

a) członków Grupy Roboczej:

.....
.....
.....
.....
.....

b) członków rodziny:

.....
.....
.....
.....
.....

4) podjęte działania wobec osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie *wypełnić w sytuacji, gdy nie został wypełniony formularz „Niebieska Karta – D”.*

.....
.....
.....
.....
.....

II. Opis działań podjętych do daty niniejszego posiedzenia Grupy Roboczej przez członków Grupy Roboczej i członków rodziny *opcjonalnie dołączone notatki z podjętych działań, np. Karty Monitoringu pracy członków Grupy Roboczej.*

.....
.....
.....
.....
.....

III. Uwagi i wnioski: *dodatkowymi wnioskami może być np. poszerzenie składu Grupy Roboczej, lub wniosek, kto przekaże zaproszenie na posiedzenie osobie i inne.*

.....
.....
.....
.....
.....

VI. Ustalono termin kolejnego posiedzenia Grupy Roboczej na dzień
..... **godz.** ..... **w:**.....

VII. Ustalony sposób i forma kontaktu:

a) z osobą poszkodowaną w wyniku przemocy w rodzinie

.....
.....

b) z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

.....
.....

Czytelne podpisy wszystkich obecnych członków Grupy Roboczej

.....
.....
.....
.....

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA GRUPY ROBOCZEJ

POWOŁANEJ PRZEZ ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY Z SIEDZIBĄ W .....

W dniu ..... odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej, w składzie:
....., w siedzibie
.....w sprawie podejrzenia występowania
przemocy w rodzinie: ..... zam: .....
ze strony Pana/Pani .....urodzony..... wobec
Pana/Pani.....urodzony.....stopień
pokrewieństwa.....

I. W trakcie posiedzenia członkowie Grupy Roboczej zdiagnozowali następującą sytuację rodziny i zaplanowali działania dla poszczególnych członków Grupy Roboczej i rodziny:

.....
.....
.....

II. Opis działań podjętych do daty niniejszego posiedzenia Grupy Roboczej przez członków Grupy Roboczej i członków rodziny wypełnia się tylko wówczas, gdy nie zawarto stosownych zapisów w formularzy „Niebieska Karta – C”

.....
.....
.....

III. Uwagi i wnioski:

.....
.....
.....

**VI. Ustalono termin kolejnego posiedzenia Grupy Roboczej na dzień
..... godz. .... w:.....**

Czytelne Podpisy wszystkich obecnych członków Grupy Roboczej

.....
.....
.....

Karta Monitoringu

Dokumentacja działań członka Grupy Roboczej prowadzonych w środowisku przez:

.....
(imię, nazwisko, stanowisko, nazwa reprezentowanej instytucji)

W TERMINIE OD:..... DO .....

DATA i godzina	OPIS DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ CZŁONKA GR Dot. sprawy .....

.....
Podpis Członka Grupy Roboczej realizującego działania

**WNIOSEK/INFORMACJA GRUPY ROBOCZEJ O ZAKOŃCZENIE/U DZIAŁAŃ
W RAMACH PROCEDURY „NIEBIESKA KARTA”**

Miejscowość, dnia: .....

Grupa Robocza Nr .....

Grupa Robocza w składzie:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

**WNIOSKUJE O ZAKOŃCZENIE DZIAŁAŃ GRUPY ROBOCZEJ W RAMACH
PROCEDURY ZGODNIE Z (właściwe podkreślić):**

a) § 18. ust 1. pkt 1 w/w Rozporządzenia, czyli ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;

b) § 18. ust 1. pkt 2 w/w Rozporządzenia, czyli rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań

uzasadniając swoją propozycję następującymi faktami

.....
.....
.....
.....
.....

PODPISY UCZESTNIKÓW GRUPY ROBOCZEJ (wypełnić czytelnie)

1.....	2.....
3.....	4.....
5.....	6.....

PROTOKÓŁ

Na podstawie § 18 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” sporządza się niniejszy protokół stwierdzający zakończenie procedury „Niebieskie Karty” na podstawie,

O § 18. ust 1. pkt 1 w/w Rozporządzenia, czyli ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;

O § 18. ust 1. pkt 2 w/w Rozporządzenia, czyli rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

wszczętej wobec:

.....

(imię i nazwisko osoby/ób doświadczającej/doświadczających przemocy)

i .....

(imię i nazwisko osoby/ób stosującej/stosujących przemoc)

zam. ....

1. Procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta w dniu.....przez.....

(nazwa podmiotu uruchamiającego procedurę) i zakończona w dniu .....

2. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego otrzymał formularz „Niebieska Karta - A” w dniu .....i przekazał go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu .....

3. W ramach procedury zrealizowano następujące działania:

.....
.....
.....
.....

.....

*czytelny podpis Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego
z siedzibą w .....*

ZAPROSZENIE

Pan/Pani .....
.....
.....

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)

Członkowie Grupy Roboczej powołanej przez Zespół Interdyscyplinary z siedzibą w ..... w celu przeciwdziałania przemocy w Pana/i rodzinie, w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” zapraszają Pana/Panią na posiedzenie Grupy Roboczej, które odbędzie się w dniu ..... o godz. .... w siedzibie .....pokój nr. ....

Celem spotkania będzie analiza sytuacji Pana/Pani rodziny i opracowanie planu pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jednocześnie informujemy, że niestawiennictwo Pana/Pani na spotkanie nie wstrzymuje działań Grupy Roboczej w zakresie pomocy rodzinie.

Grupa Robocza w składzie:

Czytelne podpisy:

.....
.....
.....
.....

WEZWANIE

Pan/Pani .....

.....

.....

Na podstawie art. 9a ust. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) zgodnie z § 17 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)

W związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” oraz powzięciem informacji o podejrzeniu występowania przemocy w Państwa rodzinie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego wzywa Panią / Pana na spotkanie Grupy Roboczej powołanej przez Zespół Interdyscyplinarny z siedzibą w ....., które odbędzie się dnia ..... o godzinie ..... w siedzibie ....., pokój nr.....

Celem spotkania będzie analiza sytuacji w Pani / pana rodzinie oraz ustalenie działań na rzecz przeciwdziałania występowaniu zjawiska przemocy w Państwa rodzinie.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
z siedzibą w .....

.....

(podpis)

X.17. Wzory formularzy „Niebieskie Karty” – A, B, C, D.

NIEBIESKA KARTA – A¹⁾

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęć podmiotu, o którym mowa
w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
wypełniającego formularz „Niebieska Karta – A”)

I. DANE OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....
2. Imiona rodziców: .....
3. Miejsce zamieszkania:
kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....
ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....
numer telefonu: .....
4. Aktualny adres pobytu:
kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....
ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....
numer telefonu: .....

II. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zgłaszający:

osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

.....
.....
.....

2. Zgłaszający:

inna osoba (np. rodzic, opiekun prawny, opiekun faktyczny, osoba najbliższa, świadek):

.....
.....
.....

1) imię i nazwisko: .....

2) miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....
ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....
numer telefonu: .....

III. DANE OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....
2. Miejsce zamieszkania:
kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....
ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....
numer telefonu: .....
3. Stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:
.....

¹⁾ Części I–XV, XVII i XIX–XXI wypełniają przedstawiciele wszystkich pomiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Część XVI dodatkowo wypełnia przedstawiciel Policji.
Część XVIII dodatkowo wypełnia przedstawiciel ochrony zdrowia.

IV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

Formy przemocy w rodzinie	Wobec dorosłych			Wobec dzieci		
	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
Stosowała przemoc fizyczną, w tym:						
popychanie						
uderzanie						
wykręcanie rąk						
duszenie						
kopanie						
spoliczkowanie						
inne (podać jakie)						
Uszkodzenia ciała, w tym:						
zasinienia						
zadrapania						
krwawienia						
oparzenia						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc psychiczną, w tym:						
izolację						
wyzwiska						
ośmieszanie						
groźby						
kontrolowanie						
ograniczanie kontaktów						
krytykowanie						
poniżanie						
demoralizację						
ciągle niepokojenie						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc seksualną, w tym:						
zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych						
Inny rodzaj zachowań, w tym:						
niszczenie/uszkodzenie mienia						
zabór/przywłaszczenie mienia						
groźba karalna/znieważenie						
zmuszanie do picia alkoholu						
zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków						
inne działające na szkodę najbliższych (podać jakie)						

* Na przykład: żony, męża, partnera, partnerki, matki, ojca, córki, syna.

V. OD JAK DAWNA TE ZACHOWANIA MAJĄ MIEJSCE

.....
 .....
 .....
 .....

VI. ZACHOWANIE

Zachowanie się osoby	Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie		Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie	
	TAK	NIE	TAK	NIE
trudność nawiązania kontaktu				
spokojny/-na				
placziwy/-wa				
zastraszony/-na				
unika rozmów				
agresywny/-na				
stawia opór Policji				

VII. OPIS MIEJSCA ZDARZENIA

(np. szkody, zniszczone sprzęty, nieporządek, rozbite szkło, uszkodzone drzwi, brud, ślady krwi, ślady spożywania alkoholu, wyczuwalna woń alkoholu, inne)

.....
 .....

VIII. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Świadek I

1. Imię i nazwisko: .....

2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

Świadek II

1. Imię i nazwisko: .....

2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

Świadek III

1. Imię i nazwisko: .....

2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

IX. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, BYŁA JUŻ KIEDYKOLWIEK KARANA ZA PRZESTĘPSTWO Z UŻYCIEM PRZEMOCY LUB GROźBY JEJ UŻYCIA:

TAK NIE NIE USTALONO

X. CZY W STOSUNKU DO OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, SĄD ZASTOSOWAŁ DOZÓR KURATORA SĄDOWEGO:

TAK NIE NIE USTALONO

XI. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, NADUŻYWA ALKOHOLU:

TAK NIE NIE USTALONO

XII. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, NADUŻYWA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH LUB LEKÓW:

TAK NIE NIE USTALONO

XIII. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, BYŁA LE CZONA PSYCHIATRYCZNIE:

TAK NIE NIE USTALONO

XIV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, POSIADA BRONŃ:

TAK NIE NIE USTALONO

XV. CZY W ZWIĄZKU ZE STOSOWANIEM PRZEMOCY W RODZINIE BYŁY PODEJMOWANE NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

- powiadomienie i interwencje Policji
- powiadomienie prokuratury
- zatrzymanie
- dozór Policji
- wydanie zakazu kontaktowania się z określonymi osobami
- wydanie zakazu zbliżania się do określonych osób
- wydanie postanowienia o obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
- tymczasowe aresztowanie
- wszczęcie postępowania karnego lub innego postępowania sądowego (jakiego? np. rozwodowego, rodzinnego) .....
- poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego
- odebranie dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
- zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu (w stosunku do kogo?) .....
- leczenie innych uzależnień (jakich, w stosunku do kogo?) .....
- zobowiązanie do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (nałożone przez kogo?) .....
- udzielono pomocy medycznej
- inne działania (jakie?) .....

3. Rodzaje uszkodzeń:

☐ skaleczenia	☐ ślady nakłucia	☐ ślady ugryzienia
☐ otarcia naskórka	☐ siniaki	☐ krwawienia
☐ ślady oparzenia	☐ zwichnięcia	☐ złamania kości

4. Stan higieny:

Skóra:	☐ czysta	☐ brudna
	☐ wysuszona	☐ odmrożona
	☐ odparzona	☐ odleżyny
	☐ pieluszkowe zapalenie skóry	
Włosy:	☐ czyste	☐ brudne
	☐ wszawica	☐ łysienie/włosy powyrywane
	☐ ciemieniucha	

5. Inne objawy podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie/zaniedbania:

☐ strój brudny/nieadekwatny do pory roku	☐ waga/wzrost nieadekwatne do wieku
☐ rozwój nieadekwatny do wieku	☐ wyniszczenie organizmu
☐ odwodnienie	☐ ponawianie zgłoszeń do lekarza
☐ niekorzystanie z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby	
☐ niestosowanie się do wcześniejszych zaleceń lekarskich	

6. Obrażenia i objawy spójne z wersją przedstawioną przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

TAK NIE

7. W przypadku dziecka obrażenia i objawy spójne również z wersją przedstawioną przez rodzica lub opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego:

TAK NIE

8. Konieczność przeprowadzenia konsultacji specjalistycznej:

TAK NIE

9. Podjęte leczenie:

- przyjęto na oddział szpitalny (jaki?) .....
- skierowano do szpitala (jakiego?) .....
- udzielono pomocy ambulatoryjnej odesłano do domu
- inne (jakie?) .....

10. Poinformowano o możliwości otrzymania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z przemocą w rodzinie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 201, poz. 1334).

TAK NIE

11. Wydano zaświadczenie lekarskie:

TAK NIE

12. Wydano skierowanie na badanie lekarskie:

TAK NIE

13. Wydano zwolnienie lekarskie od pracy:

TAK NIE

XIX. PODJĘTE DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

1. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

- powiadomienie Policji udzielenie pomocy socjalnej
- udzielenie pomocy medycznej
(w przypadku przemocy seksualnej należy działać zgodnie z procedurą postępowania Policji i placówki medycznej)
- inne (jakie?) .....

2. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, poprzez zapewnienie jej miejsca w placówce całodobowej:

- specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- ośrodka wsparcia
- ośrodka interwencji kryzysowej
- domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży
- szpitalu
- innych (jakich?) .....

3. Działania zmierzające do udzielenia pomocy dzieciom

.....
.....
.....

4. Przekazanie informacji organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego

.....
.....
.....

5. Inne (jakie?)

.....
.....
.....

XX. WNIOSKI PRZEDSTAWICIELA PODMIOTU WYPEŁNIAJĄCEGO FORMULARZ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

XXI. DODATKOWE INFORMACJE

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis przedstawiciela podmiotu wypełniającego formularz „Niebieska Karta – A”)

.....
(data wpływu formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego)

POUCZENIE DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Co to jest przemoc w rodzinie?

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Kto może być ofiarą przemocy w rodzinie?

- współmałżonkowie
- partnerzy w związkach nieformalnych
- dzieci
- osoby starsze
- osoby niepełnosprawne

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

Przemoc fizyczna:

- bicie, popychanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, policzkowanie...

Przemoc psychiczna:

- wyśmiewanie, szydzenie, lżenie, okazywanie braku szacunku, poddawanie stałej krytyce, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi...

Przemoc seksualna:

- wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi...

Inny rodzaj zachowań:

- zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych...
- niszczenie rzeczy osobistych
- demolowanie mieszkania
- wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie
- pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb
- zmuszanie do picia alkoholu
- zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków

PAMIĘTAJ!!!

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy ze strony osoby najbliższej, nie wstydź się prosić o pomoc. Prawo stoi po Twojej stronie!

Jeżeli doznajesz takich zachowań, powiadom:

- Policję, dzwoniąc na numer 997 lub 112,
- prokuraturę.

Policjant ma obowiązek:

- **zapewnienia bezpieczeństwa** (art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – policjanci, wykonując czynności, mają prawo zatrzymywania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego);
- **przekazania informacji o interweniujących policjantach** (stopień, imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki, w której pełnią służbę);
- **przekazania, na wniosek sądu lub prokuratury, dokumentacji policyjnej** jako dowodów w postępowaniu;
- **uczestniczenia, na wniosek sądu, jako świadkowie** w sprawie karnej.

Prokurator w toku postępowania przygotowawczego ma prawo do:

- oddania podejrzanego pod dozór Policji z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym;
- oddania podejrzanego pod dozór Policji zamiast zastosowania tymczasowego aresztowania, pod warunkiem że oskarżony w wyznaczonym terminie opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym oraz określi miejsce swojego pobytu;
- nakazania podejrzanemu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

Polskie prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za:

- znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – art. 207 k.k.;
- uderzenie człowieka lub naruszenie jego nietykalności cielesnej w inny sposób – art. 217 k.k. (ściganie przestępstwa odbywa się z oskarżenia prywatnego);
- pozbawienie człowieka wolności – art. 189 k.k.;
- grożenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona – art. 190 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);
- wzbudzanie u innej osoby uzasadnionego okolicznościami poczucia zagrożenia lub naruszenie jej prywatności poprzez uporczywe nękanie – art. 190a § 1 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia określonego stanu – art. 191 k.k.;
- utrwalanie wizerunku nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej, przez użycie wobec niej przemocy, groźby bezprawnej lub podstępny, albo rozpowszechnienie wizerunku nagiej osoby lub w trakcie czynności seksualnej bez jej zgody – art. 191a k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem (zgwałcenie) oraz doprowadzenie w ten sam sposób innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności – art. 197 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego); /UWAGA! Przestępstwo to popełnia również małżonek, który dopuszcza się zgwałcenia współmałżonka!;
- spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci: pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia bądź innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej lub znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zespечения lub zniekształcenia ciała – art. 156 k.k.;
- spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, w wyniku którego pokrzywdzonym jest osoba najbliższa – art. 157 § 1 i 2 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);
- uporczywe uchylanie się od wykonania ciężkiego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) – art. 209 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego, organu opieki społecznej lub innego właściwego organu);
- kradzież lub kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej – art. 278 k.k. i art. 279 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);
- niszczenie, uszkodzenie cudzej rzeczy lub czynienie jej niezdatną do użytku – art. 288 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);
- porzucenie wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – art. 210 k.k.;
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego poniżej lat 15 albo osoby nieporadnej ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru – art. 211 k.k.;
- obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadzenie jej do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania – art. 200 k.k.;
- rozpijanie małoletniego, przez dostarczanie mu napoju alkoholowego, ułatwianie jego spożycia, lub nakłanianie go do spożycia takiego napoju – art. 208 k.k.

Masz też prawo do złożenia na Policji lub w prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę, która krzywdzi Ciebie i Twoją rodzinę.

PAMIĘTAJ!!!

Sprawca przemocy wobec bliskich, gdy czuje się bezkarny, prawdopodobnie nie zmieni się, będzie dalej stosował przemoc, bez względu na składane obietnice; następnym razem może być znacznie gorzej.

Jeżeli jednak zaufasz jego deklaracjom o zmianie zachowania wobec Ciebie/Twojej rodziny i zechcesz się wycofać, pamiętaj, że złożone przez Ciebie dotychczas zeznania nie będą mogły być wykorzystane przez prawne instytucje działające po to, aby Ci pomóc. Dlatego zanim podejmiesz taką decyzję, zastanów się i skonsultuj ją z psychologiem, terapeutą lub inną osobą pomagającą ofiarom przemocy w rodzinie, np. w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy rodzinie, ośrodku interwencji kryzysowej.

PAMIĘTAJ!!!

Zahamowanie przemocy w rodzinie jest możliwe – możesz z nią walczyć i uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich.

Jak to możliwe?

Zrób dwa kroki:

1. Krok pierwszy – zanotuj przebieg zdarzenia (pamięć bywa zawodna):

Kto Cię skrzywdził? (imię i nazwisko) .....

Kim jest dla Ciebie sprawca przemocy w rodzinie? (Podać kto – mąż, żona, partner, partnerka, ojciec, matka, brat, siostra, syn, córka, inne) .....

Kiedy to się stało? data ..... godzina ..... miejsce .....

Na czym polegała przemoc? (awantura, krzyk, łżenie, bicie, kopanie, rzucanie sprzętami, niszczenie sprzętów, bicie dzieci, groźby pobicia, groźby zabicia, wyrzucanie z domu, inne – podać jakie?) .....

Kto widział, słyszał przebieg zdarzenia? .....

Kto interweniował? (imię i nazwisko policjanta, jego numer służbowy, jednostka) .....

Czy po raz pierwszy Policja interweniuje w Twoim domu w takiej sprawie?

TAK

NIE

Jak często dochodzi do przemocy w Twoim domu? (raz w miesiącu, raz na tydzień, częściej) .....

Kiedy to się wydarzyło poprzednim razem? .....

Czy przemocy w rodzinie towarzyszy picie alkoholu?

TAK

NIE

Czy zawsze krzywdzi Cię ten sam sprawca?

TAK

NIE

Czy sprawca był już karany sądownie za czyn podobny?

TAK

NIE

Czy wobec sprawcy sąd zastosował dozór kuratora sądowego?

TAK

NIE

2. Krok drugi – do kogo możesz zwrócić się o pomoc?

Czy kiedykolwiek korzystałeś/korzystałaś z pomocy instytucji lub organizacji obowiązanych do udzielania pomocy?

TAK

NIE

Jeżeli: „TAK”, to z pomocy jakich instytucji lub organizacji?

Jeżeli: „NIE”, to poniżej podajemy Ci nazwy instytucji i organizacji, z których pomocy możesz skorzystać i się do nich zwrócić:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – pomogą Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – pomogą Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej** – zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.

NIEBIESKA KARTA – C

.....
(miejscowość, data)

I. DANE BEZ ZMIAN

- 1) osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
- 2) osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

II. WERYFIKACJA DANYCH OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....

2. Imiona rodziców: .....

3. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

4. Aktualny adres pobytu:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

III. WERYFIKACJA DANYCH OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....

2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....

ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....

numer telefonu: .....

3. Stopień pokrewieństwa ze zgłaszającą/-cym: .....

IV. DIAGNOZA SYTUACJI OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Sytuacja rodzinna:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Sytuacja zawodowa:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Sytuacja ekonomiczna:

.....
.....
.....
.....
.....

4. Sytuacja mieszkaniowa:

.....
.....
.....
.....
.....

5. Sytuacja zdrowotna:

.....
.....
.....
.....
.....

6. Sytuacja dzieci (rodzinna, edukacyjna, wychowawcza, zdrowotna itp.):

.....
.....
.....
.....
.....

V. INDYWIDUALNY PLAN POMOCY DLA OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE, W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PRZEDSTAWICIELI:

1. Jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

- praca socjalna, w tym cykliczne wizyty w środowisku
- poinformowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej
- wskazanie na możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej oraz w formie poradnictwa – medycznego, zawodowego i rodzinnego
- skierowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, do placówki dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności do specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- skierowanie dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego (np. świetlicy, klubu, ogniska wychowawczego)
- powiadomienie sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dzieci
- inne (jakie?) .....

.....
.....
.....

2. Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

- skierowanie do udziału w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych
- poinformowanie o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do poddania się leczeniu odwykowemu
- skierowanie do udziału w grupie terapeutycznej
- skierowanie do udziału w grupie samopomocowej
- inne (jakie?) .....
- .....
- .....
- .....
- .....

3. Policji:

- systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, odbywające się .....
- (podać częstotliwość wizyt uzgodnioną przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą)
- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, że znęcanie się fizyczne i psychiczne jest przestępstwem, i przedstawienie aspektów odpowiedzialności karnej
- poinformowanie o możliwości przeprowadzenia badania lekarskiego
- wszczęcie postępowania przygotowawczego
- wystąpienie do prokuratora z wnioskiem o zastosowanie właściwych środków zapobiegawczych
- inne (jakie?) .....
- .....
- .....
- .....
- .....

4. Oświaty:

- objęcie dziecka/dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub innej placówce, odpowiednio w formie:
  - klasy terapeutycznej
  - zajęć rozwijających uzdolnienia
  - zajęć dydaktyczno-wyrównawczych
  - zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym
  - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej – w przypadku uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych
  - porad i konsultacji
- objęcie rodziców/opiekunów pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie: porad, konsultacji, warsztatów lub szkoleń
- pomoc materialna i jej rodzaj: wypoczynek wakacyjny, dożywianie, stypendium szkolne, zasitek szkolny
- konsultacja w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, skierowanie do pomocy terapeutycznej
- powiadomienie sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dziecka
- poinformowanie rodzica/opiekuna o możliwości uzyskania pomocy oferowanej przez placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego
- inne (jakie?) .....
- .....
- .....
- .....
- .....

5. Ochrony zdrowia:

- skierowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej ze wskazaniem co do dalszych ewentualnych konsultacji medycznych
- skierowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na konsultacje psychiatryczne
- skierowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, do lekarza w celu uzyskania zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie
- inne (jakie?) .....

6. Pozostałych członków zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

.....

.....

.....

.....

VI. ZOBOWIĄZANIA, JAKIE PODJĘŁA OSOBA, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

.....

.....

.....

.....

VII. OKRESOWA OCENA SYTUACJI RODZINY ORAZ OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

- raz w tygodniu
- raz w miesiącu
- raz na trzy miesiące
- w innych terminach (jakich?) .....

VIII. WERYFIKACJA INDYWIDUALNEGO PLANU POMOCY DLA OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE, W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PRZEDSTAWICIELI

1) jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

.....

.....

.....

.....

.....

2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

.....

.....

.....

.....

.....

3) Policji:

.....
.....
.....
.....
.....

4) oświaty:

.....
.....
.....
.....
.....

5) ochrony zdrowia:

.....
.....
.....
.....
.....

6) pozostałych członków zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

.....
.....
.....
.....
.....

IX. CZY W PRZYPADKU PODEJRZENIA POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA ZOSTAŁY PRZEKAZANE INFORMACJE WŁAŚCIWYM ORGANOM PROWADZĄCYM POSTĘPOWANIE PRZYGOTOWAWCZE:

TAK

NIE

X. OPIS KOLEJNEGO ZDARZENIA PRZEMOCY W RODZINIE W TRAKCIE TRWANIA PROCEDURY

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis przewodniczącego
zespołu interdyscyplinarnego)

NIEBIESKA KARTA – D

.....
(miejscowość, data)

I. DANE OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko: .....
2. Data i miejsce urodzenia: ....., w .....
3. Stan cywilny: .....
4. Miejsce zamieszkania:
 kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....
 ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....
 numer telefonu: .....
5. Aktualny adres pobytu:
 kod pocztowy: ..... miejscowość: ..... województwo: .....
 ulica: ..... numer domu: ..... numer mieszkania: .....
 numer telefonu: .....
6. Miejsce pracy/źródło utrzymania: .....

II. CZY ZDARZA SIĘ, ŻE OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, ZACHOWUJE SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

Formy przemocy w rodzinie	Wobec dorosłych			Wobec dzieci		
	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
Stosowała przemoc fizyczną, w tym:						
popychanie						
uderzanie						
wykręcanie rąk						
duszenie						
kopanie						
spoliczkowanie						
inne (podać jakie)						
Uszkodzenia ciała, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
zasinienia						
zadrapania						
krwawienia						
oparzenia						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc psychiczną, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
izolację						
wyzwiska						
ośmieszanie						
groźby						
kontrolowanie						
ograniczanie kontaktów						
krytykowanie						

poniżanie						
demoralizację						
ciągle niepokojenie						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc seksualną, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych						
Inny rodzaj zachowań, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
niszczenie/uszkodzenie mienia						
zabór/przywłaszczenie mienia						
groźba karalna/ znieważenie						
zmuszanie do picia alkoholu						
zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków						
inne działające na szkodę najbliższych (podać jakie)						

* Na przykład: żony, męża, partnera, partnerki, matki, ojca, córki, syna.

III. OD JAK DAWNA TE ZACHOWANIA MAJĄ MIEJSCE

.....

.....

.....

IV. CZY SĄ ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE:

TAK NIE NIE USTALONO

V. CZY BYŁ/BYŁA PAN/PANI JUŻ KIEDYKOLWIEK KARANY/KARANA ZA PRZESTĘPSTWO Z UŻYCIEM PRZEMOCY LUB GROŹBY JEJ UŻYCIA:

TAK NIE NIE USTALONO

VI. CZY WOBEC PANA/PANI SĄD ZASTOSOWAŁ DOZÓR KURATORA SĄDOWEGO:

TAK NIE NIE USTALONO

VII. CZY NADUŻYWA PAN/PANI ALKOHOLU:

TAK NIE NIE USTALONO

- od jak dawna i jak często?
- kiedy ostatnio?

.....

.....

.....

VIII. CZY NADUŻYWA PAN/PANI ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH LUB LEKÓW:

TAK NIE NIE USTALONO

- od jak dawna i jak często?
- kiedy ostatnio?

.....

.....

.....

IX. CZY KIEDYKOLWIEK BYŁ/BYŁA PAN/PANI Poddany/poddana leczeniu odwykowemu? Kiedy ostatnio i jakiego uzależnienia dotyczyło leczenie:
(od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków)

.....
.....
.....

X. CZY W ZWIĄZKU Z TYMI ZACHOWANIAMI MIAŁY MIEJSCE:

- powiadomienie i interwencje Policji
- powiadomienie prokuratury
- wszczęcie postępowania karnego lub innego postępowania sądowego (jakiego? np. rozwodowego, rodzinnego) .....
- poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego
- zobowiązanie do leczenia odwykowego
- zobowiązanie do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych
- interwencja i pomoc innej instytucji (jakiej?) .....
- inne (jakie?) .....

XI. CZY MIAŁ/MIAŁA PAN/PANI INNE PROBLEMY W ZWIĄZKU Z NADUŻYWANIEM ALKOHOLU, ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH LUB LEKÓW:

- konflikty z prawem
- wykroczenia w ruchu drogowym
- kłopoty w pracy
- pobyty w izbie wytrzeźwień
- inne (jakie?) .....

XII. JAK PAN/PANI OCENIA SWOJĄ SYTUACJĘ? CZY WIDZI PAN/PANI COŚ NIEPOKOJĄCEGO:

.....
.....
.....

XIII. DZIAŁANIA W STOSUNKU DO OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

- udział w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- dobrowolne poddanie się leczeniu odwykowemu i opracowanie planu leczenia
- złożenie wniosku do sądu w celu uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego
- zobowiązanie do informowania członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej o podejmowanych działaniach mających na celu zaprzestanie przemocy w rodzinie:
  - raz w tygodniu
  - raz w miesiącu
  - raz na trzy miesiące
  - w innych terminach (jakich?) .....
- złożenie przez kuratora sądowego stosownego wniosku do sądu
- inne działania (jakie?) .....

XIV. ZOBOWIĄZANIA, JAKIE PODJĘŁA OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

.....
.....
.....
.....
.....
.....

XV. OKRESOWA OCENA SYTUACJI OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

raz w tygodniu

raz w miesiącu

raz na trzy miesiące

w innych terminach (jakich?) .....

.....
(podpis przewodniczącego
zespołu interdyscyplinarnego)

Opracowano i aktualizacji dokonano w Wydziale Polityki Społecznej
Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie

Sporządził:

Ewa Kloc – Wojewódzki Koordynator
Realizacji Krajowego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zaakceptował:

Zastępcą Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

(-)

Monika Prokop

Rzeszów, 28.11.2014 r.